

אוגדן עלונים חב"ד

בגיליון השבוע:
גליונות פרשת ניצבים וראשי השנה

פרסום ראשון
מאמר ד"ה "להביץ ענין קדש" מב"ק
אדמו"ר הצמח צדק

ספרים חדשים שיצאו לאור בתורת רבותינו ותלמידיהם:

תוכן הענינים:

א חסידישע רב - תולדות חייו של הרה"ח ר' יצחק הכהן הענדל.

סמיכת רבותינו - פסקים ותשובות, חידושים והערות, הלכות ומנהגים מלוקטים מדברי רבותינו נשיאנו.

על הלכות מליחה, בשר בחלב, תערובות ומאכלי עכו"ם.

להחליף משקפיים - מבט חיובי על החיים: ממכתבי הרבי מליובאוויטש. מכון אור החסידות.

תמונה של חסיד - הסיפור שלי.....ג
אבא ומלך - שיעורו השבועי של הרב שבת
סלבטיצקי.....ה
פרשה אחרת.....יא
נשמתא דאורייתא.....יג
לחלוחית חסידית.....כא
טור החינוך השבועי.....כה
שיחת הגאולה.....כו
רעיון לפרשה - הרב מרדכי פרקש.....ל
אור בחושך - הרב יואב אקריש.....לה
אוצר הנפש.....מא
הקהלת קהלות.....מג
פרסום ראשון - מאמר ד"ה להבין ענין גן
עדן מהוד כ"ק אדמו"ר הצמח צדק.....מז

פתח דבר

חסיד יקר,

בעמדינו בערב שבת קודש פרשת נצבים - נרגשים אנו להגיש לך את הגליון החמישי של "אוגדן עלוני חב"ד", באוגדן זה אנו מכנסים ממקבץ העלונים הרחב היוצא לאור בכרם חב"ד ובו תוכן תורני רב.

האוגדן יוצא לאור במהדורה מקוונת וניתן להירשם לקבלו מידי שבוע אל האימייל או הוואצאפ בפרטים המופיעים למטה.

מפאת חביבות הענין, הוספנו בסוף הגליון: מאמר ד"ה "להבין ענין גן עדן" מהוד כ"ק אדמו"ר הצמח צדק הרואה ראשונה אור עולם על ידי הוצאת ספרים קה"ת.

כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה! א גוט שבת!

לקבלת האוגדן במייל:

ogdana770@gmail.com

לקבלת האוגדן באמצעות הוואצפ:

0533479433

לשליחת עלונים לפרסום בחוברת, לבירור,

בקשות, הערות או הארות:

0533479433

ogdana770@gmail.com

תמונה של חסיד

הרב גבריאל שפירא

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לוי איצ'ה פריידין
במהלך ביקורו ב-770,
ערב יום כיפור
תשד"מ. (1983)

חלק נכבד מהתמונות וסרטי הוידאו של הרבי המצויים בידניו כיום צולמו בידי בן דודי, לוי יצחק פריידין - המוכר גם בכינויו לוי איצ'ה. מאחר שלוי איצ'ה נפטר בשנת תשנ"ב (1992), ברצוני לספר - מעדות אישית - כיצד קרא הדבר, וכיצד הלכה ונרקמה מערכת היחסים בינו לרבי.

לוי איצ'ה התגורר בעיר חולון, שכידוע אינה עיר בעלת אופי דתי. הוא לא היה חסיד חב"ד, אף שהיה צאצא למשפחה מיוחסת של חסידי חב"ד מרוסיה. לכן, הרבי ביקש מהרב אפרים וולף, מעסקני חב"ד הבולטים בארץ, לשכור את שירותיו כצלם. בשנת תשל"ה (1975), אחרי כמה עשורים שבהם ביצע עבודות עבור חב"ד, החליט לוי איצ'ה לבקר אצל הרבי בניו יורק. הוא התקשר ושאל אם הוא יכול להתארח אצלו, ולאחר שהשבתי בחיוב, הוא הגיע בסמיכות לימים הנוראים.

בתחילה, לא היה לו שום מושג על המקום, ועל מה שצפוי להתרחש שם במהלך ראש השנה, יום כיפור, סוכות ושמיחת תורה. אך הוא היה צלם מקצועי, ולאחר שהחל להיווכח במראות המרשימים שהתחוללו סביבו, הוא חש צורך לתעד. הוא היה אדם נלהב ובעל אישיות תוססת, והוא התרשם עמוקות מהרבי.

הוא החל לצלם את הרבי על כל צעד ושעל, מה שעורר את קנאותם של תלמידי הישיבה, שחשו שאין זה מן הכבוד לצלם את הרבי מקרוב. בשנים הראשונות לנשיאותו, הרבי אכן נמנע במידה רבה מלהצטלם. אפילו בשנים מאוחרות יותר, כאשר הסתייגותו מכך פחתה, לא היה זה דבר מקובל לצלם את הרבי. אולם, לוי איצ'ה ביקש לצלם תמונות איכותיות, וזה דרש ממנו להתקרב אל הרבי. לכן התלמידים הקשו עליו, ובהתחלה נאלצתי להתלוות אליו כדי להדוף אותם, וכדי להדריך אותו מתי מתאים לצלם את הרבי מבלי לעורר התנגדות.

כדי לתעד את ההתוועדויות הוא נהג להשתמש בסרטי צילום של שלוש דקות, שהיו די יקרים, ולאחר מכן היה צריך לחברם יחד. אחרי שחזר הביתה, הוא ערך סרט שלם

על הפעילויות והחגיגות במהלך חודש תשרי, שאותו הוא תכנן להקרין במקומות שונים ברחבי הארץ.

לאחר כמה חודשים יצרתי עמו קשר ושאלתי אם הוא מתכוון להגיע גם בתשרי הבא. הוא לא היה נשמע נלהב מהרעיון בגלל ההטרדות שספג מצד תלמידי הישיבה, אבל שכנעתי אותו להגיע בכל זאת. הפעם הוא שאל את הרבי האם הוא מפריע לו בצילומיו, והרבי השיב בשלילה. עידוד נוסף לעבודתו הוא קיבל יום אחד כאשר צילם את הרבי יוצא מ-770, והרבי פנה אליו ואמר, "מסור לתלמידי הישיבה שעליהם ללמוד באותה התלהבות שבה אתה עושה את עבודתך!"

מה עשה לוי איצ'ה? הוא צעד הישר אל תוך בית המדרש, דפק על השולחן, והכריז, "הרבי אמר לי למסור לכם שעליכם ללמוד באותה מידה של התלהבות שבה אני מצלם!"

אני חושב שלאחר מכן ההצקות פסקו, במיוחד לאחר שנוכחו לראות כי הרבי תמיד מחייך אליו. כתוצאה מכך, הוא הצליח לתפוס כמה תמונות יפהפיות של הרבי מחייך.

»

מיזם מיוחד לשימור זיכרונות ועדויות על חייו ופועלו של הרבי מליובאוויטש. סיפור זה הוא אחד מני רבים שתועדו על ידינו בראיונות וידאו לאורך השנים. נכון להיום, מצויות בידניו מעל 1700 עדויות מכלי ראשון. אף שהשתדלנו כמיטב יכולתנו לאמת כל פרט, תוכנם של הסיפורים משקף את דברי הרבי כפי שאלו הובנו בשעתו על ידי השומעים והשתמרו בזיכרונם.

לשמור תורה ומצוות, ולאורך השנה כולה הוספתי עוד ועוד מצוות. כעת הגעתי לכאן כדי לשהות במהלך חודש החגים במחיצת הרבי".

שיערתי שהרבי היה רוצה לשמוע את הסיפור הזה, ודחקתי בלוי איצ'ה שייגש אליו וישתף אותו בדברים, כפי שאכן עשה. לאחר מכן שאלתי אותו מה הרבי ענה. "הרבי לא אמר דבר", השיב לוי איצ'ה, "הוא רק חיך. מעולם לא ראיתי אצל הרבי כזה חיך!"

הפעם האחרונה שבה לוי איצ'ה ביקר אצל הרבי הייתה בשנת תשנ"ב (1992), שבועיים לפני שהרבי לקה בשבץ. באותו ביקור הוא פנה אל הרבי ואמר לו במעין נבואה, "הרבי צריך לשמור על הבריאות, כי אנו זקוקים לרבי בריא". בתגובה, אמר הרבי, "ואני זקוק לחסידים בריאים!" זמן קצר לאחר השבץ שעבר הרבי, לקה גם לוי איצ'ה בשבץ. מצבו היקשה על דיבורו, אך לאורך כמה חודשים הוא נהג להתקשר אליי בקביעות כדי להתעניין בשלום הרבי.

באותה תקופה הוא תרם לטובת שיפוץ והרחבת בית הכנסת ב-770, וביקש ששמות יקיריו יופיעו על קיר ההנצחה. פעם אחת הוא התקשר אליי באמצע הלילה - שלא כהרגלו, שכן בדרך כלל הקפיד להתחשב בהפרשי השעות בין ישראל לניו יורק - ואמר, "אני רוצה לוודא שהשמות נמצאים שם". השבתי, "אל תדאג, טיפלתי בזה". למחרת הוא נפטר.

משנת תשל"ח (1978) משמש הרב גבריאל שפירא חבר בצוות העריכה של "אוצר החסידים", המכון הממונה על הכנתם לדפוס של כתבי חסידות חב"ד, במסגרת הוצאת הספרים החב"דית - קה"ת. לאורך כמעט עשרים שנה, אירח הרב שפירא את בן דודו - לוי יצחק פריידין, במהלך ביקוריו בניו יורק. הוא רואיין בחודש אלול תשע"ח (2018).

באחד מימי ראשון הוא צילם את הרבי במהלך חלוקת הדולרים המסורתית. הרבי פנה אליו ושאל, "מי צלם אותך מקבל דולר?" הוא לא ידע מה לומר, ונאלם דום. הרבי סימן לו שימסור את מצלמתו לחיים ברוך הלבשרטס - צלם גם הוא - שעמד בסמוך. לאחר שעשה זאת, הרבי עמד להצטלם עמו.

בעקבות שהייתו הממושכת במחיצת הרבי, הפך לוי איצ'ה לחסיד. לאו דווקא במובן של התעמקות בתורת החסידות של הרבי, אלא חסיד בעל אהבה עמוקה לרבי עצמו.

דוגמה אחת להמחשה: לוי איצ'ה ידע כי רצונו של הרבי שגברים לא יגלחו את זקנם. עבורו היה זה קשה מאוד בגלל הסביבה שבה הוא חי, וכנראה שגם אשתו לא תהיה מרוצה מכך במיוחד. אך הוא סבר שמחווה זו עשויה לשמח את הרבי, ולכן החליט לגדל את זקנו.

כאשר הופיע כך לראשונה אצל הרבי הוא ציפה לסימן כלשהו מצד הרבי שיעיד כי הוא מרוצה מכך, אך הרבי לא הגיב כלל, והוא חש אכזבה רבה. רק לאחר שהופיע שוב עם הזקן כעבור שנה, הוא זכה לקבל את התגובה שלה קיווה - הרבי בירכו בחמימות רבה על כך שקיבל על עצמו את המצווה הזו. העובדה שהצליח לשמח את הרבי גרמה לו לבכות כמו ילד.

הופתעתי מתגובתו הרגשית כל כך, והוא הסביר, "אינך מבין עד כמה הרבי פיקח. כאשר גידלתי את זקני לראשונה, עדיין לא הייתי נחוש מספיק בהחלטתי; ייתכן שהייתי מתפתה להסירו לאחר תשרי. הרבי הרגיש בדבר. לאחר שנוכח לראות שזה קבוע, הוא בירך אותי".

הרבי היה עבורו הכול, ואהבה זו לרבי השתקפה בצילומיו. הוא הציג את הצילומים הללו והקרין את סרטיו בכל מקום שהתאפשר לו. לא בשביל הכסף, אלא מאהבת הרבי.

לתשוקתו זו היו גם תוצאות מדהימות. פעם ניגשה אליו אישה צעירה והחלה לשוחח עימו, אך הוא לא הבין אנגלית, ולכן קרא לי ואמר, "אני לא מכיר אותה. מה היא רוצה ממני?" שאלתי אותה, והיא סיפרה לי את הסיפור הבא:

"שנה שעברה ביקרתי בקיבוץ לא דתי בישראל, ומר פריידין הגיע והקרין לנו את סרט הווידאו שלו על חודש תשרי אצל הרבי. לאחר שצפיתי בסרט, החלטתי להתחיל

לשנה טובה ושמחה!

מתחדשים ומאירים את הבית בתמונות איכות של הרבי

אלי תמונות חובבין JEM (ניתן להפיק תמונות מורגש הישגים שלום אל הרבי)

התמונה עדי עדין
סוכות תשפ"ו

תמונות חובבניות בהיקף קטן
בסוף לחודש תשפ"ו

לפרטים: 03-3883554 | photos.jemedia.org/home

בסיוע חברי

THE JEM FOUNDATION

ואתה תצוה... להעלות נר תמיד

השבוע לפני:

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

< תשמ"ט (1988) — במהלך שיחת צום גדליה, העיר הרבי על השמטה בסידורים המצויים - "תהילת ה'" ו"תורה אור": בפסקה הנאמרת אחרי הוצאת ספר התורה מהארון, והפותחת במילים "לך ה' הגדולה", אמורים להופיע שני פסוקים המתחילים במילים "רוממו ה' אלוהינו", אלא שבטעות הושמט אחד מהם. סידורים אלו הודפסו מחדש זה עשרות בשנים, והרבי הביע את פליאתו על שנפלה טעות כזו, על אף ההגהה המדוקדקת שסידורים עוברים בטרם הדפסתם, ועל השנים הרבות שחלפו מבלי שאיש ישים לב לכך. הרבי ביקש לפרסם את התיקון, ואכן הודפסו מדבקות של אותו קטע תפילה עם הפסוק החסר, ואלו הודבקו בסידורים הקיימים. בכל ההוצאות הבאות תוקן הדבר והוכנס גם הפסוק החסר.¹ ג' בתשרי

1 תורת מנחם התוועדות תשמ"ט א. עמ' 25

אבא ומלך

מהות ראש השנה כיום של התחדשות והכתרה

שיעורו של הרב שבת סלבטיצקי • ראש השנה

אנו אומרים בתפילה: "זה היום תחלת מעשיך". והלוא – כ"ה אלול הוא יום בריאת העולם, ולא ראש השנה?

התשובה טמונה בהבנה עמוקה של מהות הבריאה ותכליתה. אכן, בכ"ה באלול החל הקדוש ברוך הוא לברוא את העולם הפיזי. עולם מופלא – שמייים וארץ, כוכבים וירח, צמחים וחיות. יופי מרהיב שקודם לכן לא היה קיים.

אך כל הבריאה הנפלאה הייתה חסרת תכלית. הנבראים פעלו באופן אוטומטי – השמש במסלולה, הצמחים צומחים, החיות בתנועתן – מכונות משוכללות הממלאות את תפקידן בלי בחירה ומודעות.

ואז, בא' בתשרי, נברא האדם – היצור היחיד בעל כוח הבחירה. רק הוא יכול ליצור, לחדש, להחליט – לא מתוך תכנות, אלא מתוך בחירה מודעת. ביכולתו ליצור – להעניק לעולם משמעות וערך, להפוך את הגשמי לקדוש. כאשר האדם משתמש בבריאה לחסד ולגילוי אלוקות, הוא מגלה את תכלית העולם.

לפני בריאת האדם, נדמה היה כאילו האלוקות והעולם הם שני הפכים גמורים. העולם נראה כמציאות עצמאית, "יש" שאינו מגלה שום קשר לבוראו. מנקודת מבטו של העולם עצמו, הוא אינו מרגיש את הכוח האלוקי המחיה אותו ברגע רגע.

אך כשנברא האדם, ניתן לו הכוח המופלא ליצור. החלה ההכרה, ההבנה וההרגשה שכל הקיום והמהות של העולם הם למעשה בריאה מתמדת של הקדוש ברוך הוא.

מספר המדרש (פרקי דרבי אליעזר פרק יא) שאדם הראשון "קם על רגליו, והיה בתואר כדמות אלהים, והיתה קומתו מן המזרח למערב.. וראו אותו כל הבריות ונתיירו מלפניו. סבורין שהוא בוראן ובאו להשתחוות לפניו".

לפני שנים אחדות, בערב ראש השנה, צעדתי עם בני לעבר בית הכנסת. הרחובות המואדם, המוני מתפללים היו בדרכם לתפילת החג. לפתע נעצר בני והביט בי במבט רציני: "אבא, אני יכול לשאול אותך משהו?"

"בוודאי", עניתי.

"ראש השנה היום, נכון?", אמר. הוא המשיך בקול מהוסס: "למדנו בחדר שזהו יום הדין, שבו הולכים כביכול לבית המשפט. אבא, מה יהיה? אתה לא מתרגש?" ואז, בקול נמוך יותר, הוסיף: "אבא, האם יכולים חס ושלום לקרות דברים לא טובים? למשפחה שלנו?"

המבט בעיניו גילה פחד אמיתי – אותה חרדה שמלווה מבוגרים רבים בהתקרב הימים הנוראים. השאלה התמימה נגעה בנקודה כואבת: האם ראש השנה הוא רק יום של משפט ודין? האם כך צריך להרגיש המפגש עם הקדוש ברוך הוא?

השאלות הללו מטרידות רבים: אם ה' אוהב אותנו, מדוע הוא שופט אותנו? למה לא פשוט להעניק לנו חיים טובים ללא חרדה?

התמיהה גוברת כשמתבוננים בפרדוקס המובנה של ראש השנה – מחד זהו יום הדין, ומאידך נאמר: "אִכְלוּ מִשְׁמְנֵים וְשָׂתוּ מִמַּתְקִים... כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לְאֲדֹנֵינוּ וְאֵל תַּעֲצָבוּ כִּי חֲדָתָה ה' הִיא מַעֲזָכֶם" (נחמיה ח, י). זהו יום חג, בו לובשים בגדי יום-טוב ועורכים סעודות. איך מתיישבת הסתירה הזו?

תחילת מעשיך

כדי להבין את העומק האמיתי של ראש השנה, עלינו לחזור אל רגע הבריאה ולהתבונן בו מזווית חדשה.

כל בראי עולם רצו להמליך את אדם הראשון, שהיה בצלם אלוקים.

ממשיך המדרש: "אמר להם אדם: מה באתם להשתחוות? באנו בואו אני ואתם ונלך ונלביש גאות ועוז ונמליך עלינו למי שבראנו!".

וכך, ביום הראשון לבריאתו, הוביל אדם הראשון את כל הברואה להמליך את הקדוש ברוך הוא, באומרו: "ה' מֶלֶךְ גָּאוֹת לְבָשׁ" (תהלים צג, א). בכל יום ששי אנו אומרים מזמור זה לזכר אותו רגע נשגב.

באותו רגע נעשה האדם שותף לאלוקים. ה' ברא את העולם, והאדם נותן לו משמעות.

לכן נקרא ראש השנה "היום הֵרַת עוֹלָם" (תפילת ראש השנה) – "ההרת" מלשון הריון. ביום זה נולד העולם במובן הרוחני, לאחר בריאת האדם. זה היום בו העולם קיבל את משמעותו.

כל אדם ייחודי

ספרי החסידות והקבלה מבארים שאדם הראשון לא היה אדם בודד – הוא היה "נשמה כללית" הכוללת את כל הנשמות. כל אחד מאיתנו היה חלק מנשמתו.

משמעות הדבר היא שכאשר אדם הראשון נולד, בא' בתשרי, נולדנו כולנו במובן הרוחני. ראש השנה הוא יום הולדתנו הרוחני. הנשמה שלנו, המהות הפנימית שלנו, נוצרה וירדה לעולם בראש השנה הראשון.

קיומנו לא החל רק ברגע הלידה הפיזית, ולא יסתיים אחרי מאה ועשרים. הוא החל ביום בריאת האדם, בא' בתשרי לפני 5786 שנים, ונשמתנו היא נצחית.

כשמתבוננים בכך מגיעים לתובנה נוספת: נולדנו, נשמתנו ירדה לעולם, אך מעולם לא ביקשנו זאת. אף אחד לא שאל אותנו אם רצוננו לבוא לעולם. אף לא נשאלנו איזה אדם נרצה להיות – האם נהיה יהודים, חכמים, רגשנים בריאים; מה יהיו הגובה, המראה והכישורים; לאלו הורים ניוולד ואיזו משפחה תהיה לנו.

הכל נקבע עבורנו על ידי בורא העולם. מדוע? משום שלכל אחד מאתנו יש שליחות ייחודית שרק הוא יכול למלא. יש מטרה בלעדית שלשמה רק אנו נבראנו. משמעות שרק אנו יכולים להביא לעולם. ה' ברא כל אחד בדיוק כפי שדורשת שליחותו המיוחדת.

לכל הנבראים האחרים – המלאכים, החיות, הצמחים – אין בחירה אמיתית. הם פועלים על פי מה שהקב"ה הטביע בהם. אך האדם, בעומק נפשו,

מרגיש שיש לו ייעוד, יש לו מטרה מיוחדת: לגלות את האלוקות בעולם בדרכו הייחודית.

וזה מה שקרה בראש השנה הראשון – כל אחד מאיתנו, כחלק מנשמת אדם הראשון, הרגיש את השליחות שלו, הבין את המטרה שלו. ה"צלם אלוקים" שבו, הנשמה שלו, הבינה: הקדוש ברוך הוא יצר אותי בדיוק כמו שאני, לפי השליחות המיוחדת שאני צריך למלא בעולם.

ובכל ראש השנה, כפי שמסבירים ספרי החסידות, אנו חוזרים לאותו רגע ראשוני. הרצון האלוקי לברוא את העולם כביכול "מסתלק" בסוף השנה, ואנחנו צריכים לחדש אותו. כשם שבעסק עורכים בסוף השנה חשבון נפש – מה עבד טוב, מה יש לשנות, איך להתקדם – כך גם בבריאת העולם. בכל שנה מחדש חוזרת ההזדמנות להמליך את הקב"ה, להתחבר מחדש לשליחות שלנו.

בשונה מתפיסה הרווחת בקרב הקהל – שמהותו של ראש השנה היא היותו "יום הדין", הגמרא (ראש השנה טז, א) מלמדת אותנו מה הקב"ה מבקש מאיתנו בראש השנה: "אמרו לפני מַלְכֵי־חַיִּים כְּדֵי שֶׁתְּמַלִּיכוּנִי עֲלֵיכֶם". הנקודה הפנימית והעמוקה של ראש השנה, היא המלכת הקב"ה למלך. אנו שבים בכל שנה מחדש לאותו רגע ראשוני של אדם הראשון, ומכתירים את הבורא מחדש.

כפי שמסביר רבי סעדיה גאון, תקיעת השופר היא המלכת המלך. ביטול האגו, הצעקה הפנימית הפורצת מעומק הנשמה. כשאנו תוקעים בשופר אנו ממליכים את הקב"ה, מתחברים מחדש לתפקידנו בעולם, נעשים מודעים לעוצמה שיש בנו ולשליחות המיוחדת שלנו.

זוהי הקריאה של ראש השנה – קריאה שצריכה להישמע באוזניים, בלב, במוח, ברגש: הכירו בייחודיות שלכם, בכוח שלכם להאיר את העולם.

ראש השנה הוא יום גילוי עצמי, התחדשות שבה אדם מגלה מחדש את ייעודו. "היום הֵרַת עוֹלָם" – היום אתה נולד מחדש, צומח, מתחבר לשליחותך.

הנח להמליך

כדי להבין את משמעות הכתרת המלך בראש השנה, עלינו להבחין בין "מושל" ל"מלך".

המושל שולט בכוח – כמו דיקטטור המחזיק צבא ושולט בעם כדי להחזיק את עצמו ולעגן את שליטתו. לכן, מושל דיקטטור יהרוג ללא היסוס את מי שמפריע לשלטונו, כספו, כבודו ומעמדו.

התייר פנה אל השומר בהתרגשות:
"אתה מכיר את המלכה באופן אישי?
איך היא?"

השומר ענה: "היא לא קלה, אבל יש לה
חוש הומור מעולה".

התיירים עדיין לא קלטו במה מדובר,
ואחד מהם פנה למלכה, הגיש לה את
המצלמה שלו וביקש ממנה לצלם אותו
עם השומר. המלכה נענתה לבקשתו, ואז
ביקש התייר להצטלם גם איתה, מבלי
לדעת מי היא.

אחרי שנפרדו אמרה המלכה לשומר:
"כמה הייתי רוצה להיות על-ידם
כשיראו לחבריהם בארה"ב את התמונות
ומישהו יגיד: 'זאת המלכה! היית לידה
ולא זיהית'..."

המלך – הקב"ה – נמצא ממש לידינו, מעניק לנו את
האפשרות להמליך אותו. אך עלינו להבחין בכך,
לפקוח את עינינו. מה נעשה כשעינינו אטומות
מלהבחין ביעוד שלנו, במשימה שלנו, במלכות
הפנימית?

כאן מגיע חלקו השני של ראש השנה – היותו "יום
הדין". אך בניגוד למה שרבים חושבים, יום הדין
אינו יום של עונש. הקב"ה לעולם לא מעניש מתוך
רצון לצער או להכאיב.

כפי שמלמד הבעש"ט כל מטרת ה"דין" האלוקי היא
תיקון המבקש להחזיר אותנו לדרך הנכונה, לממש
את הפוטנציאל הייחודי שלנו, שאולי רדום.

ביום הדין, הקב"ה קובע את המצבים והאתגרים
שנעבור בחיינו במהלך השנה הקרובה, מצבים
הנגזרים מתוך מהלך החיים שלנו, הבחירות שעשינו
והמקום שאנו נמצאים בו עתה. אלה אינם עונשים –
אלו אתגרים. התנסויות המובילות אותנו לגילוי
עצמי.

יום הדין הוא יום של רחמים ואהבה. הקב"ה אומר:
אני לא מוותר עליכם. אני רואה את הפוטנציאל
העצום שלכם גם כשאתם לא מאמינים בעצמכם. זו
לא נקודת סיום אלא התחלה – קריאה להיזכר בכוח
שלנו להכתיר את המלך.

חשבו על ילד קטן היודע לזחול אך
מתעצל לקום וללכת. ההורים מעמידים
אותו במרכז החדר עם פיתוי קטן
שיגרום לו לרצות לקום, לצעוד ולקחת
אותו.

בצעדיו הראשונים, מעמידים את הילד
במרכז הסלון. פורשים ידיים וקוראים
לו להגיע. הוא מועד, קם, ושוב נופל. אך
דווקא כך הוא מתפתח.

מלך אמיתי, לעומת זאת, הוא מי שהציבור רואה את
גדלותו, חכמתו, מידותיו ומסירותו המוחלטת לעם,
ומתוך הכרה מכתירו למלוך עליו. "ומלכותו בִּרְצוֹן
קָבְלוּ עָלֵיהֶם" (תפילת ראש השנה). לכן "אין מֶלֶךְ בְּלֹא
עָם".

הדבר מומחש היטב במלכותו של דוד המלך:
שמואל הנביא משח אותו למלוכה (שמואל א טז), אך
המלוכה בפועל החלה זמן רב לאחר מכן – רק
כשהעם קיבל אותו והכתירו (שמואל ב ה).

מי יכול להמליך? לא חיות הכפופות לאינסטינקטים,
לא ילדים הקשורים לאביהם באופן טבעי, ואפילו לא
מלאכים הבטלים במציאותם לה'. רק בני אדם –
בעלי בחירה חופשית ו"אגו" עצמאי – יכולים
לבחור להמליך. רק האדם יכול לבחור מתוך חופש
מוחלט לבטל את האגו שלו, את הרגשת ה"יש" שלו,
ולהמליך משהו אחר. הביטול הזה, הבחירה
החופשית הזו, היא שמעוררת במלך את הרצון
למלוך, היא שמגלה את המלוכה.

כשאנו מתכוונים בעובדה הנפלאה הזו – שלכל אחד
מאיתנו יש כוח להמליך את הקב"ה למלך, הן בעולם
הפרטי שלנו והן על כל העולם כולו – זה מרגש
מאוד. זה מגלה לנו את האהבה והקשר העמוק בין
הקב"ה לעם ישראל, שהוא נתן לנו את הכוח הנפלא
הזה ליצור מלכות בעולם.

משמעותו של יום הדין

אך מה קורה כאשר אנו שוכחים את העיקרון העמוק
הזה? כשאנחנו, חס ושלום, מאבדים את הדרך ולא
מצליחים לממש את הפוטנציאל העצום הזה?
כשאנו מנתקים את עצמנו מהכוח המופלא שמחבר
אותנו למלכות?

בקיץ תשס"ה, המלכה אליזבת השנייה
טיילה עם שומר ראשה ליד הטירה
המלכותית שלה בסקוטלנד.

לרוב, המקום היה ריק מאנשים אך
באותו היום הגיעו לשם שני תיירים
אמריקנים שלא זיהו את המלכה.

אחד מהם, אדם נעים ולבבי, פתח
בשיחה ידידותית עם האשה המבוגרת.
"כמה שנים את מבקרת כאן?" שאל.
"מעל שמונים שנה, מאז שהייתי
קטנה", ענתה. "בוודאי פגשת את
המלכה! הרי יש לה בית באזור",
התלהב. "אני לא", ענתה המלכה בחיוך,
"אבל האדם שלצדי פוגש אותה
בקביעות".

מה שנראה "קושי" הוא למעשה כלי לצמיחה. האתגרים מגלים כוחות שלא ידענו שיש בנו.

השינויים שנקבעים ביום הדין הם לשם הכרת המלך – כדי שנרגיש את המלכות שבנו. שנתעורר, נצמח ונגלה את הפוטנציאל הטמון בנו.

לכן יום הדין הוא יום של רחמים ואהבה. של קשר. הקב"ה אומר: אני לא מוותר עליכם אף פעם. אני רוצה שתחשפו את הכוחות האדירים שיש בכם לבחור נכון.

יום הדין אינו סוף – הוא התחלה. קריאה עבורנו להיזכר בתפקידנו להכתיר את המלך, להיזכר במלכות שיש בנו, בכוח ובעוצמה שיש בנו, ב"חלק אלו-ה" שיש בנו. לראות לפעמים דווקא מתוך הריחוק את הקירוב.

זו הסיבה שלפיה בראש השנה לא אומרים וידוי. זהו זמן של הכרת המלך, לא של אשמה ועוון. זהו יום המזכיר את הקשר עם הקב"ה. לאחר מכן, אחרי שהמלכנו אותו והתחברנו עליו, יש בנו העוצמה לבקש סליחה ולהתוודות ביום כיפור.

"אני שלך"

בתקופת השואה הסתירה אם יהודיה את בנה היחיד במנזר נוצרי. היא ידעה שזהו הסיכוי היחיד שלו לשרוד בחיים.

היא עצמה התחבאה במקום מסתור אחר, ולפני שנפרדה ממנו ביקשה דבר אחד: "בני היקר, אני מבקשת ממך: תשמור כשרות ככל שתוכל".

מדי פעם הייתה האם מגיעה לגבעה שהשקיפה על חצר המנזר ומתבוננת בבנה מרוחק בשעת ההפסקה.

באחד הימים הגיעה לגבעה כרגיל, השקיפה אל החצר, והנה החצר ריקה. היא התקרבה בחשש ושאלה את המנקה היכן הילדים. "הלכו לטיול", ענה.

היא הלכה בעקבותיהם עד שמצאה אותם בחווה.

עמדה האם מרוחק והביטה בבנה המשחק עם חבריו. לפתע, כמו באינטואיציה, חש הילד בנוכחותה, הרים את עיניו וראה את אמו.

הוא רץ אליה בכל כוחו וצעק ברגש: "אמא, אני שלך! אני שלך!"

"מה קרה?", שאלה. והילד סיפר בהתרגשות: "יצאנו לטיול, זהו יום חם,

והמים שהבאנו עמנו נגמרו. כשהגענו לחווה, מזיעים וצמאים, הציע בעל החווה שנשתה חלב טרי. הוא מזג לכולם, וכל הילדים שתו".

הילד המשיך: "אמא, כמה שרציתי לשתות! הייתי כל כך צמא! אבל פתאום נזכרתי – אמא ביקשה שאשמור כשרות, ואני יודע שחלב של גויים אסור לשתות. כשהוגשה לי הכוס העמדתי פנים שמעדתי והחלב נשפך.

"בעל החווה ראה שהחלב נשפך והציע לי עוד. אך סירבתי.

"אמא", סיים הילד בדמעות, "אני שלך!"

זהו ראש השנה – הקשר הפנימי עם הקב"ה. לא רק לעמוד למשפט, אלא להכריז: "אני שלך!"

סיפורה של חנה

הפטרת ראש השנה (שמואל א פרק א) מספרת על חנה שהייתה עקרה, הגיעה למשכן שילה והתפללה מעומק לבה. עלי הכהן ראה אותה, "שפִּתִּיה נָעוּת, וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמָע, וַיַּחֲשֹׁבָהּ עָלַי לְשִׁפְרָה". הוא אמר לה: "עַד מָתַי תִּשְׁתַּכְּרִין? הֲסִירִי אֶת יִינֶךָ מֵעֶלְיךָ?". חנה ענתה: "לֹא אֲדַנִּי, אֲשֶׁה קֶשֶׁת רוּחַ אֲנֹכִי וַיֵּין וְשָׁכַר לֹא שָׁתִיתִי, וְאֶשְׁפֹּף אֶת נַפְשִׁי לִפְנֵי ה'".

אז, בירך אותה עלי: "לְכִי לְשִׁלוֹם וְאֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת שְׁלֹתְךָ אֲשֶׁר שְׁאַלְתְּ מֵעַמּוֹ". וכך היה – נולד שמואל הנביא.

השאלה מתבקשת: איך עלי הכהן הגדול לא הבחין בין שיכור לאשה המתפללת מעומק לבה?

השל"ה הקדוש מסביר: זה אירע בראש השנה. עלי ידע שהיא מתפללת, אך ראש השנה הוא לא יום לבקשות אישיות, זהו יום הכרת המלך!

כשמכתירים מלך לא מבקשים ממנו לתקן את הגג הדולף. עוסקים רק בו ובהכתרתו. לכן כינה אותה 'שיכורה' – כלומר, אינך מודעת למהות היום.

'שיכור' הוא מי שלא מודע למקום ולמצב שבהם הוא נמצא. "הסירי את יינך" – תתפכחי מהשכרות ומהעיסוק בעניינייך האישיים, ברגעים נשגבים ונעלים כאלה.

תשובת חנה מלמדת אותנו: הקב"ה הוא "אָבִינוּ מְלִכֵנוּ". הוא גם מלך וגם אב.

אכן, מלך בשר ודם הוא או מלך או אב, אבל הקב"ה, שאינו מוגבל, הוא מלך ואבא גם יחד, ללא סתירה.

אלוקות, להיות שותפים בבריאה. זו הקריאה של היום: תכירו בייחודיות שלכם, בשליחות שלכם, בכוח שלכם להמליך.

היום הרת עולם – היום אתם נולדים מחדש. היום אתם מוזמנים לצאת מראש השנה כאנשים אחרים, מוכנים לחיות חיים של משמעות וקשר עם הקדוש ברוך הוא בכל מצב.

שנזכה כולנו לשנה טובה ומתוקה, לשמוע בשורות טובות, ולביאת משיח צדקנו במהרה בימינו.

לכן, גם בעת הכתרת המלך אנו יכולים וצריכים לבקש פרנסה, בריאות, נחת ושמחה. הקשר בינינו לבין הקב"ה כה עמוק – שאין סתירה בין בקשת הצרכים האישיים לבין הכרתו. זהו עניין אחד.

ממלכות חסרה – לשלמות

ראש השנה מזמין אותנו לגלות מחדש את הכוח העצום שיש בנו – להפוך עולם גשמי לגילוי

סיכום

ראש השנה מעורר אצל רבים חרדה עמוקה מיום הדין. אך מה באמת טמון ביום הזה? האם הקב"ה רוצה להעמיד אותנו למשפט ולערוך חשבון על התנהגותנו, או שמא יש כאן משהו עמוק הרבה יותר?

התשובה נעוצה בהבנת מהות הבריאה. העולם הפיזי נברא בכ"ה באלול – עולם מופלא אך חסר תכלית. כל הנבראים פעלו אוטומטית, כמכונות משוכללות ללא בחירה. בא' בתשרי נברא האדם – היצור היחיד בעל כוח הבחירה, היכול להעניק לעולם משמעות וקדושה. כשאדם הראשון קם על רגליו, הוביל את כל הבריאה להמליך את ה', ובכך נתן לעולם את תכליתו. לכן נקרא היום "הרת עולם" – לידת המשמעות של העולם.

התובנה המרגשת היא שאדם הראשון היה נשמה כללית הכוללת את כל הנשמות. כולנו היינו שם, וראש השנה הוא יום הולדתנו הרוחני. מתוך מיליארדי בני אדם אין שניים זהים – כי לכל אחד שליחות שרק הוא יכול למלא. כשאנו ממליכים את ה', אין זה מספיק שאחרים ממליכים – חסרה המלכתנו הייחודית.

וכאן טמון הסוד: רק בני אדם יכולים להמליך את הקב"ה. לא מלאכים הבטלים אליו מטבעם, לא חיות הכפופות לאינסטינקטים – רק מי שיש לו אגו, תחושת "אני" עצמאית ובחירה חופשית, יכול לבחור מרצונו לבטל את עצמו ולהכתיר מלך. זהו הכוח העצום שניתן לנו – להיות שותפים בהמלכת הקדוש ברוך הוא בעולם.

כשאנו שוכחים ייעוד זה, נכנס עניין יום הדין. אך זה אינו עונש מתוך נקמה – זהו תיקון מתוך אהבה. כמו הורים המעמידים ילד עצלן כדי שילמד ללכת, האתגרים שה' מציב לנו נועדו לגלות כוחות שלא ידענו שיש בנו. ה' אומר: "אני לא מוותר עליכם, אני רואה את הפוטנציאל שלכם".

החידוש של חנה בהפטרה מלמד שה' הוא "אבינו מלכנו" – גם בעת הכתרת המלך, הוא רוצה שנפנה אליו כילדים לאביהם. הקשר איתו אינו מוגבל לטקס רשמי, אלא קשר חי ופועם בכל רגע.

ראש השנה הוא אפוא יום של התחדשות אמיתית – הזדמנות לגלות מחדש את הייעוד שלנו, את הכוח העצום שניתן לנו להמליך את הקב"ה, ואת האהבה האינסופית שבה הוא מאמין בנו ומזמין אותנו להיות שותפים שלו בבריאה. בכל רגע בחיים יש לנו את האפשרות לומר "אני ממליך את הקב"ה עכשיו" – ובכך להפוך כל מצב, כל אתגר, כל רגע – לגילוי של קדושה ומשמעות.

שיעור זה נכתב לזכות שלוחי

כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע ברחבי הארץ והעולם

בסיועו של הנגיד החסידי

הרב שניאור זרעיהו יונתן מינסקי שיחיו – לברכה והצלחה בכל העניינים

ולעילוי נשמת מרת שיינא בעשא בת יוסף דוב

...

לזכות ידידנו היקר ר' תמיר אוהיון לזכות ולזכות כל בני משפחתו להצלחה בכל אשר יפנו ולאורך ימים ושנים טובות מתוך בריאות בכל

הגליון יוצא ומופץ על ידי

זרעים

הו"ל: מכון 'הפרשה בחיי'

לתיקיית הדרייב:

מגלים את השיחות
מגלים את הפרשה

בדבריו של משה רבינו לבני ישראל ביום הסתלקותו, נאמר הפסוק: "למען הקים אותך היום לו לעם".

תמוה ביותר: הרי כבר **ארבעים שנה קודם** לכן, במעמד מתן תורה, בהר סיני, כרת ה' ברית עם בני ישראל, **והפך אותם ל"גוי קדוש"**! עכשיו משה רבינו 'נזכר' שבני ישראל הפכו לעם?!...

לקו"ש חכ"ד

מהפסוק בפרשתנו "ושב הוי' אלקיך את שבותך", למדים חז"ל ש"הקדוש-ברוך-הוא שב עמהן מהגלות".

- איך בדיוק זה יקרה? הקב"ה **'יחכה' גם למטיילים בהודו**, או שהוא 'ברח' כבר ברגע הראשון עם 770 לירושלים?!... - שיחה נפלאה בגאולה ומשיח!

לקו"ש ח"ט, שיחה א'

רש"י מפרש על הפסוק: "אתם נצבים היום כולכם. . עד שואב מימין", "מלמד שבאו כנענים להתגייר בימי משה. . ונתנם חוטבי עצים ושואבי מים".

כפילות מיותרת! בתחילת הפסוק **כתוב במפורש**: ". וגרך אשר בשעריך!"

לקו"ש ח"ד, שיחה ב'

בפרשתנו, בדברי הפרידה של משה רבינו לבני ישראל, הוא אומר: **"לא אתכם לבדכם אני כורת את הברית. . את אשר ישנו פה עמנו היום. . ואת אשר איננו פה"**.

איך אפשר לכרות ברית **עם מי שלא נמצא** באזור?! - חובה ל'מבצעים'!

לקו"ש ח"ט, שיחה ב'

"ב"ג המלך פת וילך", "שמחלקים נצבים וילך לשתיים", את פרשת נצבים קוראים בשבת שלפני ראש השנה, ואת פרשת וילך קוראים בשבת שובה.

ביאור מיוחד ב'נצבים' ו'וילך' בקשר לעבודתם ועצם **מציאותם של בני**, ובקשר המיוחד של קביעות השנה **לגאולה** האמיתית והשלימה...

דבר מלכות נצבים-וילך

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !!!

לתיקיית הדרייב:

מגלים את השיחות

מגלים את הפרשה

בחב"ד אומרים יה"ר על התפוח בדבש אחרי הברכה.

מדוע עושים **היפך פסק מפורש** של אדמו"ר הזקן בשולחן ערוך,
ועושים 'הפסק' בין הברכה על התפוח לאכילתו?!

אג"ק ח"ג ע' קמ

במוצאי ראש השנה נוהגים לנגן את ניגוני רבותינו-נשיאנו.

למה ישנה הדגשה מיוחדת **דוקא בראש השנה** יותר מבשאר החגים?
- שיחה מיוחדת ב'התקשרות'!

התוועדות תשמ"ו ח"א, עמי 27

בהפטרה עלי מוכיח את חנה: "עד מתי תשתכרין".

תמוה ביותר: אם באמת עלי חשבה לשכורה, **מדוע המתין עד שתסיים**
את ה'תפילה' שלה, למה הוא לא גער בה מיד ודאג להוציא אותה?!

לקו"ש חי"ט, ר"ה - ו' תשרי

על הפסוק "דרשו הוי' בהמצאו", אומרים חכמינו זכרונם לברכה: "אלו עשרה ימים
שבין ראש השנה ליום הכיפורים".

תרתי דסתרי: **בין ראש השנה ליום הכיפורים ישנם רק שבעה ימים**,
ולעומת זאת ה'עשרה ימים' אינם 'בין ראש השנה ליום הכיפורים'!...

לקו"ש ח"ד

בחודש אלול תוקעים בשופר, את חודש 'תשרי' לא מברכים, הס מלהזכיר את המילים
'ראש חודש' בתפילות, מוסיפים ל' קולות, והכל - על מנת "לערבב את השטן".

מוזר ביותר!! לבלבל את השטן?!

הוא לא יודע דבר כה פשוט?? הוא לא הסתכל בלוח שנה?!

לקו"ש חכ"ד

ר"ה נקבע ביום השישי לבריאה - בו נוצר האדם, ועליו נאמר "זה היום תחילת מעשיך".

ונשאלת שאלת השאלות: **איך אפשר לומר** שהיום השישי למעשה בראשית
הוא "תחילת מעשיך", כשרוב הבריאה **קדמה**?!... - ביאור נפלא!

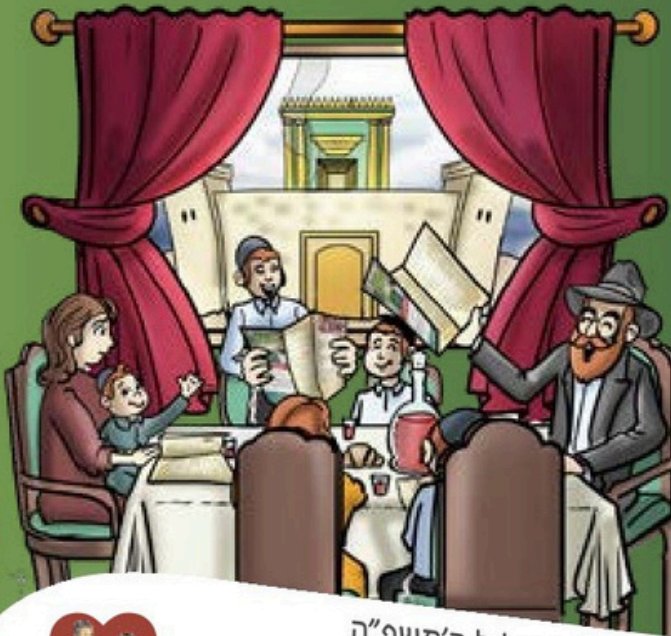
לקו"ש ח"ט, הוספות עמ' 453

יחי אדונינו מורינו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד !!!

M dnyv770@gmail.com

054-252-7707

שימו לב!
חידון
אמריקאי
נושא פרסים
בגב העלון.

והשיב לב
אבות על ידי בנים (ע"ר)

ערב שבת קדש פרשת נצבים • כ"ו באלול ה'תשפ"ה

בְּתִיבָה וְהַחֲמִינָה מְבִינָה הַשְׁמָחָה מְבִינָה הַחֲמִינָה
שֶׁבֶת הַמִּצְוָה הַמְּבִינָה הַחֲמִינָה

נשמתא דאורייתא

הורים וילדים לומדים
חסידות בצותא

הלואה לפני השוק

אבא/אמא: ביום רביעי, כ' אלול, הלך הרבי הצמח צדק לבית הכנסת להתפלל. בדרך פגש אחד מתושבי העיר בשם ר' פנחס, שבקש ממנו הלוואת גמילות חסד בסך שלושה רובלים, כדי שיוכל לקנות מעט בשוק ולמכור ולהשתכר להוצאות השבת. הרבי הצמח צדק אמר לו שיקנס אליו הביתה לאחר התפלה ואז יתן לו.

בשעה שהרבי הצמח צדק התכוון לתפלה, והניח טליתו על שכם, נזכר בדברי ר' פנחס שהיום הוא יום השוק, והרי השוק נפתח בבקר ובטח זקוק ר' פנחס לפסח תקף ומיד. הסיר הצמח צדק את הטלית, הלך הביתה, לקח חמשה רובלים ומסרם לר' פנחס כדי שיוכל לסחור קמחא ולהשתכר.

כשחזר הרבי הצמח צדק למנין ונטל ידיו מן הפיור כדי לעמוד בתפלה, התגלה אליו אדמו"ר הזקן, ופטר לו את ספקותיו ופני קדשו אורו.

נרצה משיחה זצ"ל אריט

לתת צדקה

לראות את הסבא

ילד/ילדה: "כשנסעתי מדוברומיסליא לליובאוויטש - ספר הצמח צדק לבנו אדמו"ר מהר"ש - הייתי שבע רצון מאוד מן הקרוב הפנימי של הסבא - אדמו"ר הזקן - וקויתי שבבואי לליובאוויטש תהיה לי הזכות לראות את הסבא בפנים מאירות (במחזה, הדבר היה שנים רבות לאחר הסתלקותו של אדמו"ר הזקן). בינתיים התעוררו לי שאלות מספר בענייני נגלה וענייני חסידות וסדרתי את העניינים במחשבה.

מהעבדה שבבואי לליובאוויטש מתעלם ממני הרבי הייתי שבור מאוד ונפילתי ברוחי. התכוונתי לקרוב פנימי ולבסוף היה לי רחוק כזה. הצטערתי מאוד, ופשפשתי במעשי לבחון איזה דבר עלול היה לגרם רחוק זה, כדי לחזר בתשובה, שאזכה לראות פני קדשו של הסבא ולשמע ענייני תורה ועבודה.

לזכות החייל בצ"ה שלום בער שיחי' כהן

לרגל הולדתו ה' מנחם אב תשפ"ה

שיזכו הוריו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך בריאות נחת והרחבה

נדפס ע"י ולזכות הוריו מאיר ומיכל שיחיו כהן

ולכתיבה ולחתימה טובה שנה טובה ומתוקה בטוב הנראה והנגלה

גְּדוּלָה צְדָקָה

יֵלֶד/יֵלָדָה: רואים אנו מספור זה שצדקה פועלת גם ברוחניות:

הצמח צדק - עם כל סגולותיו, ובפרט הקרובים להם זכה בתקופת הסתלקות אדמו"ר הזקן, כשהיה לבדו עם אדמו"ר הזקן. ונוסף לכך עשה פעולות שונות לראות את אדמו"ר הזקן - כל זה לא הועיל.

אף כשפגש יהודי ברחוב. ולא בשעה שאמר תהלים וכדומה, כי אם בשעה שחשב איך להשיג גמילות חסד כדי שיוכל להשתפר - בשביל זה הניח את ענין התפלה (ובפרט תפלה של הצמח צדק). ועל ידי זה שהניח את התפלה כדי לעשות טובה ליהודי בגשמיות - זכה לראות את אדמו"ר הזקן.

הלכות:

אחד מראשי התבות של חדש אלול הוא "איש לרעהו ומתנות לאביונים". נתן מטבעות לצדקה בכל בקר לפני התפלה, ונזכה שהשם יעשה עמנו צדקה וחסד וישיע אותנו.

(מעובד על פי שיחת שבת פרשת נצבים תש"י)

נִקְרָא מִיִּזְכָּר לְמִזְכָּרִים

אֶחָדוֹת = בִּרְכָה

אגדה אחת

אבא/אמא: לפני פטירתו של יעקב אבינו - מספר המדרש - הוא בקש מבניו, השבטים הקדושים, להגיש לפניו חבילת קנים.

הוא אגד את הקנים יחד, הגישה לגבור שבבנים, ובקשו לשבר את אגדת הקנים. נסה הבן הגבור - אף לא הצליח. ואז הוציא יעקב את הקנים אחד אחד מהאגדה והגיש לו שישברם, והנה נשברו בנקל!

אמר יעקב לבניו: אם תפרדו איש מרעהו ותהיו במחלוקת, יתגברו אויביכם וישברו אתכם כקנים אלו, שפשחם יחידים נשברים בנקל. אף אם תתאספו לאגדה אחת, באהבה, אחוה, שלום ורעות - לא יוכלו לכם גם הגבורים שבאויביכם, כאגדת קנים זו שאי אפשר לשברה!

זוכים בדין

יֵלֶד/יֵלָדָה: מדרש דומה מובא גם בפרשה שלנו על הפסוק

"אתם נצבים היום - כלכם", שדוקא על ידי האחדות אנו זוכים לברכה.

וזו ההכנה לראש השנה, כפי שמפרש הפעל שם טוב על הפסוק "אתם נצבים היום כלכם לפני ה' אלקיכם", ש"היום" רומז לראש השנה, יום הדין הגדול, ואנחנו נגשים לדין בתחושה של "נצבים", בעמידה בטוחה, משום שאנו בבחינת "כלכם" - מאחדים ומלכדים.

סדק בחומה?

אבא/אמא: עם ישראל מאחד עם הקדוש ברוך הוא, כמו שכתוב "חלק ה' עמו", ולכן אף אחד לא יכול לשלט בנו. אם בכל זאת יכול מישהו מבחוץ לשלט או לפגוע חלילה בעם ישראל, זה רק כשהיהודי פותח בעצמו מעין סדק או נקב קטן, ובכך מקנה אחיזה לגורמים חיצוניים, ואלו כששוררים בתוכו שלום ואחדות - שום דבר אינו יכול לפגוע בו.

האחדות עם השני מסייעת גם לעצמי

יֵלֶד/יֵלָדָה: האחדות יש בכוחה גם למנע סדקים בין האדם לעצמו. לא תמיד מסגל אדם לגלות את מגרעותיו, שכן אהבתו העצמית מכסה על חסרונותיו. רק חברו הטוב יוכל להעיר לו עליהם ולעזור לו לתקנם. כשיש אחדות, עוזר האחד לרעהו לתקן את עצמו.

וקנה לך חבר

אבא/אמא: זו הסבה לדרישה של אדמו"ר האמצעי מכל אחד ואחד, לישם את מאמר המשנה "וקנה לך חבר", לשם הדברות הדדית בענייני תורה ומצוות ועבודת השם. וכפי שהסביר אדמו"ר האמצעי שפאשר שני יהודים מדברים ביניהם בענייני עבודת השם, יש לפנינו שתי נפשות אלוקיות מול נפש בהמית אחת [כיון שהנפש האלוקית של כל אחד מהם מתאחדת עם הנפש האלוקית של החבר, ולעמדת זאת הנפש הבהמית היא 'אגואיסטית' ואינה מתאחדת עם הזולת], והדבר מקנה יתרון לכוח הקדשה.

ואם בימיו של אדמו"ר האמצעי היה צריך בקב בודאי ובודאי בימינו, כאשר החשכה הרוחנית נעשתה פפולה ומכפלת. ודאי שצריכים להיות יחד, מתוך שלום ואחדות, ובכוח זה נתן לסלק אפלו את הסדקים והבקיעים הקטנים ביותר.

נסיון העשר

יֵלֶד/יֵלָדָה: הסדקים הקטנים, אומר הרבי בשיחה, עלולים לבוא דוקא מנסיון העשר של ימינו. סכנתם של רדיפות וקשיים חיצוניים אינה מגיעה לגדל הפתוי של תנאי

הָלָלוּ וּלְגַשְׁתׁוּ ״כָּלְכֶם״, בְּהִרְגָּשָׁה שֶׁל ״נִצָּבִים״, לְקִרְאָת רֹאשׁ הַשָּׁנָה.

הַלְקָח:

כָּל אֶחָד מֵאֵתָנוּ צָרִיךְ חֵבֶר טוֹב וְזֶה יָכוֹל לִהְיוֹת גַּם מִשְׁוֵהוּ מִהַמְשַׁפָּחָה הַקְּרוֹבָה] שְׁאִפְשֵׁר לְשַׁתֵּף אוֹתוֹ בְּמָה שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ, וּלְחַזֵּק הָאֶחָד אֶת הַשָּׁנִי.

(מַעֲבֹד עַל פִּי לְקוּטֵי שִׁיחוֹת חֶלֶק ב, עֲמוּד 641 וְאֵילֶךְ, וְעוֹד)

הָעֶשֶׂר וְהָרוֹחָה. דְּוָקָא בְּתַנָּאִים נוֹחִים עֲלוּלָה לְחוּל יְרִידָה בְּחַיִּים הָרוֹחָנִיִּים.

תַּחֲלָה אֵין מְדַבֵּר בְּסִטְיָה מִן ה'שְׁלֶחַן עֲרוּף, אֲלָא בִּירִידָה בְּהַדּוּר בְּמַצּוֹת וּבְהִתְנַהֲגוּת כְּלָלִית, שְׁפַעַם, אֲצֵל הַסָּבָא שְׁלֵנוּ, לֹא עֲלֵתָה עַל הַדַּעַת. אִךְ מִהֶסְדֵּק הַקָּטָן הַזֶּה עֲלוּלָה לְהִתְפַּתַּח הַדְּרָדּוֹת, עַד שֶׁהַגּוֹרְמִים הַחִיצוֹנִיִּים יִקְבְּלוּ חֲלִילָה אַחִיזָה בְּעַם יִשְׂרָאֵל. אִךְ עַל יְדֵי אַחַדוֹת וְחֻזֵּק מִתְמִיד בֵּין אִישׁ לָרֵעָהוּ, אִפְשָׁר לְמַנֵּעַ גַּם אֶת הַסְּדָקִים

עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים רוֹמֵז לוֹ... שֶׁהוּא מַעֲתִיר עָלָיו שִׁיזְכָּה בִּימֵי הַדִּין הַבָּאִים לְטוֹבָה לִהְיוֹת נִכְתָּב וְנִחְתָּם בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים –

אֲשֶׁר בִּרְכָתוֹ שֶׁל אִישׁ יִשְׂרָאֵל, וּבִפְרָט בַּעַת רְצוֹן, חֲדָשׁ הַרְחֵמִים, כֶּשׁ"המֶלֶךְ בְּשׂוּדָה וְכו' וּמִרְאָה פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת לְכָלֵם וּמִמְלָא בְּקִשׁוֹתֵיהֶם כּו'" – מוֹסִיפָה בְּבִרְכָתוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמִלָּא מִשְׁאֲלוֹתֵיהֶם שֶׁל כָּל אֶחָד וְאַחַת מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל הַמַּצְטָרֵךְ לָהֶם, בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יָחִיד.

כְּאִמּוֹר, שִׁיחָה זֹאת לֹא פִסְחָה גַּם עַל שְׁנֵי בַּחוּרִים חֲסִידִיִּים, מְדַרְיָכִי קִמֵּץ אֶן יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִתְקַמַּם בְּאוֹתוֹ קִיץ בְּדִטְרוּיִט, שֶׁבְּעֵקֶב הַדִּיּוֹרָה זֶה חִישׁ מִהֵר הוֹלִידוֹ אֶת הַנְּגוּן, שֶׁנִּתְקַבֵּל בְּאַהֲבָה לֹא רַק עַל יְלָדֵי הַקִּמֵּץ אֲלָא גַּם עַל הַרְבֵּי!

מִסְפָּר ר' שְׁמוּאֵל וִיסְפִישׁ, שֶׁהָיָה אֶז אֶחָד הַיְלָדִים בְּקִמֵּץ שֶׁנִּכְחוּ בְּמָקוֹם:

הַנְּגוּן חֵבֶר בְּקִמֵּץ "אֶן יִשְׂרָאֵל" בְּדִטְרוּיִט בְּקִיץ תש"ח, וְלִרְאִשׁוֹנָה נְגוּן אוֹתוֹ בְּפִנֵּי הַרְבֵּי בְּאֵלּוּל תש"ח עַל יְדֵי יְלָדֵי הַקִּמֵּץ שֶׁחֲזָרוּ מִדִּטְרוּיִט לְבֵיתָם בְּנֵי יוֹרֵק.

ג' אֵלּוּל לַפְּנוֹת עָרֵב, הַיּוֹם בּוֹ יְלָדֵי הַקִּמֵּץ חֲזָרוּ, קְבוּצָה מִתּוֹכָם הִלְכוּ לְהִתְפַּלֵּל תַּפִּלַּת מַעְרִיב יָחִיד עִם הַרְבֵּי (בְּבֵיתוֹ) שֶׁל הַרְבֵּי בְּרֹחוֹב פְּרִיזְדַּנט, אֲשֶׁר בְּאוֹתָהּ שָׁנָה הַרְבֵּי הָיָה מִתְפַּלֵּל בְּבֵיתוֹ אַחֲרֵי הַסִּתְּלָקוֹת הַרְבֵּינִית חִיָּה מוֹשֶׁקָא נִשְׁמָתָה עֲדָן, כִּידוּעַ. אַחֲרֵי מַעְרִיב, הַיְלָדִים הִחֲלוּ לִנְגֵן אֶת נְגוּנָם הַחֲדָשׁ, "כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה". הַרְבֵּי הִבִּיט בָּהֶם בְּמִבְטָא זוֹהָר, וְעוֹדֵד אֶת הַנְּגוּן בְּמִשְׁחָף עֲלוֹתוֹ בְּמִדְרָגוֹת לְקוּמָה הָעֲלִיוֹנָה.

לְהַפְתָּעַת כָּלֵם, ר' לִיבֵל גְּרוֹנֶר, הַמְזָכִּיר שֶׁל הַרְבֵּי, חֲזָר לְמִטָּה (הוּא נִהַג לְלוֹוֹת אֶת הַרְבֵּי לְמַעֲלָה) וְאָמַר שֶׁהַרְבֵּי הוֹלֵךְ לְחֲזוֹר לְחֻלְמַת דּוֹלָרִים לְצִדְקָה.

כְּאֲשֶׁר הַרְבֵּי יָרַד לְמִטָּה, הָיְתָה הַפְתָּעָה נוֹסֶפֶת: הַרְבֵּי אָמַר שִׁיחָה בֵּת כְּרַבֵּעַ שְׁעָה בְּפִנֵּי יְלָדֵי הַקִּמֵּץ, לְפָנֵי חֻלְמַת הַדּוֹלָרִים!

ר' יוֹסֵף יִצְחָק חוֹדְקוֹב, נִכְדּוֹ שֶׁל הַרְבֵּי

יְלָדֵי קִמֵּץ 'אֶן יִשְׂרָאֵל' אֲצֵל הַרְבֵּי בִּשְׁנַת תנש"א

בְּדַרְכֵי הַחֲסִידִים

נְגוּן "כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה"

סִיּוֹר בְּמַמְלַכַת הַנְּגוּנִים • פֶּרֶק שְׁלִישִׁי

נְגוּן מִהַקִּמֵּץ

הַנְּגוּן "כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה" הֵנוּ נְגוּן שְׁמִחָה חֲסִידִי עֲתִיק. אֶת הַמְּלִים "כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה, לְשָׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה" חֲבָרוּ לְנְגוּן שְׁנֵי מְדַרְיָכִים בְּמַחֲנֵה הַקִּיץ "אֶן יִשְׂרָאֵל" בְּדִטְרוּיִט, לְאַחֵר שֶׁשְׁמָעוּ אֶת שִׁיחַת הַרְבֵּי בְּרֹאשׁ חֲדָשׁ אֵלּוּל תש"ח:

"...לְהַשְׁתַּדֵּל לְכַרֵּךְ (וּלְהַתְּבַרֵּךְ) אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ וְאִשָּׁה אֶת רֵעוּתָהּ (וְכֵן הַטָּה, יְלָד לְחִבְרוֹ, וְיִלְדָה לְחִבְרָתָהּ), לְכָל אֶחָד וְאַחַת בְּפִרְסִיּוֹת וּלְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, בְּבִרְכַּת כְּתִיבָה וְחִתִּימָה טוֹבָה לְשָׁנָה טוֹבָה וּמִתּוֹקָה, הֵן בַּעַל פֶּה פָּנִים אֶל פָּנִים, וְהֵן בְּכַתֵּב,

– כְּמוֹבָא בְּאַחֲרוֹנֵים שׁ"נוֹהֲגִין כְּשִׁכּוֹתֵב אָדָם לְחִבְרוֹ אֲגֵרַת שְׁלוּמִים מִן רֹאשׁ חֲדָשׁ אֵלּוּל

הרבי בחלקת 'לח' לשנה טובה ומתוקה

חודקוב מזכיר הרבי, וכיום שליח של הרבי בןוסט'ויל, ניו-היבן, משלים עוד שורה של פרטים:

בדרך חזרה מהטיול של הקמפ, למדנו איך שהרבי דבר באותה שבת, ראש חדש אלול, בלהט, על החשיבות שכל אחד יאחל לחברו כתיבה וחתימה טובה. וכה, כמו שאפני לקמפ, החלטנו לנסות ולהשחיל את המלים על נגון. בעוד האוטובוס המשיך לנסע חזרה ל"בסיס" של הקמפ, נסינו להלביש את המלים הללו על כל מיני 'נגוני שמחה', אולם אף אחד מהם לא עלה יפה. לבסוף, משהו העלה את הנגון כפי ששירים עכשו, וזה הלם את המלים. למעשה, זה "המריא"! במשך כל הנסיעה חזרו, כלנו שרנו את הנגון הזה. באותו לילה, בבנקט של הקמפ, שרנו את הנגון, שרנו ורקדנו, על הרצפה ועל הספסלים.

ביום שלישי, ג', באלול, קבוצה די קטנה של ילדי הקמפ ואנשי צוות שעשו את דרכם לקראון היקס, פנו לבית הרבי למעריב, שם קוינו להביא את הנגון החדש הזה במתנה לרבי.

'אבדנו' הרבה קהל בדרך: רק חלק קטן מהקבוצה חזרו לניו יורק, כמה מתוכם נאספו על ידי ההורים הישר משרה התעופה בניו יורק, וכמה אנשים נתקעו מסבות שלא זכורות לי כעת, בשדה התעופה.

זה היה לילה קיצו שט, ולא היו הרבה אנשים בבית של הרבי. לאחר מעריב, כשהרבי פנה לעלות למעלה, החניכים שלנו החלו לשיר את הנגון החדש. היה שקט מוחלט, גם היינו קצת מהססים וחוששים. זה לא היה דבר שכיח אז, לשיר בבית הרבי בכל פעם שהרבי יורד או עולה במדרגות.

הרבי עלה באטיות, מחזיק את סדורו בידו הימנית, וידו השמאלית על המעקה. בערך במחצית המדרגות, הרבי עצר ועודד את השירה בידו השמאלית. זה חזר על עצמו כמה פעמים תוך כדי שהרבי ממשיך לעלות למעלה.

להרב חיים ברוך הלפרשטם אמר שמאז כ"ב שבט (יום הסתלקות הרבנית באותה שנה) הרבי לא חיך בכזו צורה.]

התרגשנו! הרבי הכיר בנו 'קבל' ו'אשר' את הנגון שהבאנו לו! אבל ההתרגשות גדולה עוד יותר:

כשיצאנו מבית הרבי, הרב גרונר יצא לפתע בריצה וקרא לנו:

"מינדרלאה! מינדרלאה! קומט צוריק! דער רבי גייט טיילען דאלארין!" (ילדים חזרו הרבי הולך לחלק דולרים!)

בהתרגשות רצנו חזרה לתוך הבית וחפינו בשקיקה. בשלב זה רחמנו על אנשי הצוות האחדים שנאלצו להשאר בשדה התעופה. בינתיים חפינו ובזמן ההמתנה המשיכו לשיר את הנגון שלנו, עכשו גם שאר הקהל קלטו את הנגון והצטרפו לשירה.

הוכן שלחן מיוחד בו חלק הרבי דולרים, הרב גרונר נתן הנחיה שילדים יהיו הראשונים בתור לקבל דולרים. לבסוף הרבי ירד, אבל במקום לחלק מיד דולרים הרבי הפתיע את כלם בשיחה, אותה הפנה אלינו ישירות, אל החניכים שחזרו מהקמפ.

(הערה: בנוסף לתוך הכללי של השיחה הפונה אל ילדים יהודיים, היו בשיחה גם פרטים שהרגשנו, שהם קשורים ישירות לדברים שלמדנו או עשינו בקמפ במהלך אותו הקיץ).

בהתעודויות של שנת תשמ"ח פנו את הנגון בשם "נגון של שמחת תורה". עם נגון זה נכנס הרבי להקפות.

במהותו, הנגון אינו רק תחנה ותפלה ל"כתיבה וחתימה טובה" אלא פסק דין: למרות שראש השנה הוא יום דין, אנו בטוחים מראש בנצחון ובחתימה הטובה המבטחת לנו, ולכן אנו נגשים לראש השנה מתוך שמחה...

חידון אמריקאי

1. ראשי התבות של אלול הרומזים לצדקה: א. אנה לידו ושמתי לה ב. אני לדודי ודודי לי ג. איש לרעהו ומתנות לאבינוים
2. כששני יהודים נפגשים, זה: א. שתי נפשות בהמיות מול אלוקית אחת ב. שתי נפשות אלוקיות מול בהמית אחת ג. למעלה מחשבון
3. הנגון כתיבה וחתימה טובה: א. מנגוני אדמו"ר הזקן ב. מנגוני הרבי ג. חבר על ידי מדריכים בגן ישראל והתקבל בעידוד על ידי הרבי

הזוכה בגורל

לגיליון 674 פרשת דברים - שמוליק וואלך, ירושלים

לקבלת הפרס צרו קשר: 053-4574915

מידי שבוע תערך הגרלה על פרסים יקרי ערך בין הילדים והילדות העונים נכונה על החידון האמריקאי. שלחו מייל עם המילה הגרלה בלבד בשרת הנושא לכתובת: bch.kfarhabad@gmail.com ותקבלו במייל חוזר את הקישור הקבוע בו תוכלו מידי שבוע להזין את התשובות הנכונות ולהיכנס להגרלה. חדש! ניתן לשלוח את הפתרונות ולהיכנס להגרלה גם באמצעות הקו המיוחד שלנו: 03-3137709

הגרלה שבועית

פרשת נצבים • כ"ו באלול ה'תשפ"ה • גליון 681

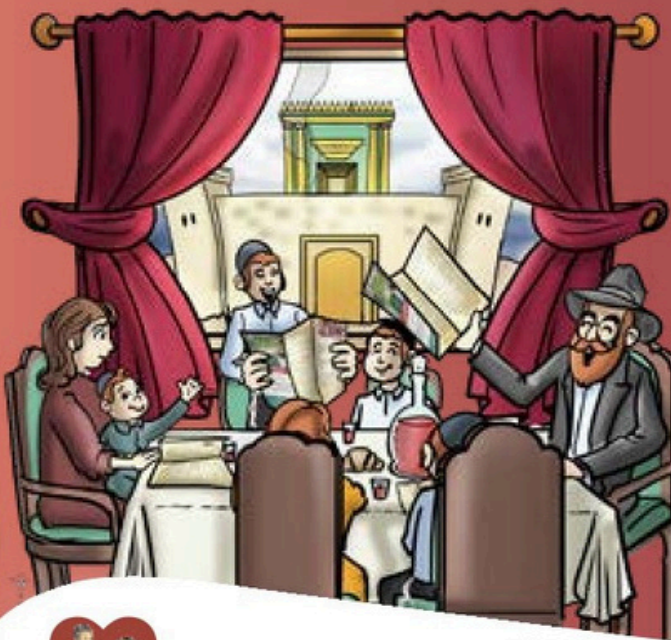
שם משפחה: שם פרטי:

למדת עם: כיתה:

חובות בולה שלך

קח/י על עצמך את זכות הלימוד ב'נשמטא דאורייתא', בבית הכנסת/מוסדות הלימוד בקהילה שלך והשתתף/י בהקהל חסידי לאנשים נשים וטף.

שימו לב!
חידון
אמריקאי
נושא פרסים
בגב העלון.

ערב ראש השנה ה'תשפ"ה

מערכת נשמתא דאורייתא מאחלת לכל הילדים וההורים
כתיבה וחתומה טובה, לשנה טובה ומתוקה!
תהא שנת פלאות הראנו, בגאולה האמתית והשלמה!

נקדה משיחה - 072-3333333

הילד שברך על התפוח

צועקים לאבא

ילד/ילדה: הבעל שם טוב אומר שהקול של תקיעת השופר בראש השנה, נשמע כמו ילד שצועק לאבא שיציל אותו... כמו שהצעקה היא ללא מלים, כך גם הקול של השופר הוא ללא מלים. כמו זעקה שבאה ישר מתוך הלב שלנו, לאבא שבשמים.

לברך 'על החשבון'

אבא/אמא: יש ספור יפה מרבי לוי יצחק מברדיצ'ב, על ילד שרצה תפוח, אכל אבא שלו לא כל כך רצה לתת לו...

הילד החכם ברוך "בורא פרי העץ" ואבא מיד נתן לו את התפוח שלא תהיה ברכה לבטלה...

שומע קול תרועה

ילד/ילדה:

כך גם בתפילת מוסף של ראש השנה אנחנו מברכים "ברוך אתה השם, שומע קול תרועת עמו ישראל ברחמים" - כאשר אנו מברכים כך הקדוש ברוך הוא, אבא שבשמים, בודאי מקבל את הבקשה שלנו ומרחם עלינו, וכותב וחותם אותנו לשנה טובה ומתוקה, עם כל הדברים הטובים שאנחנו צריכים, בגשמיות וברוחניות.

הלקח:

בשני הימים של ראש השנה נקשיב היטב לתקיעת השופר בבית הכנסת, ונבקש מאבא, הקדוש ברוך הוא, שיתן לנו שנה טובה ומתוקה ויביא לנו כבר את משיח צדקנו!

(מעובד על פי שיחת ראש השנה, לקוטי שיחות חלק ב)

לעילוי נשמת הרבנית הצדקנית
מרת חנה בת הרב מאיר שלמה הלוי ע"ה
אמו של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו
לרגל ששים שנה ליום ההילולא ו' תשרי

על מה צריך לבקש בראש השנה?

תחנת חנה

אבא/אמא: את השיחה המרגשת הבאה, שיצאה לאור לרגל ו' תשרי - יום ההולולא של הרבנית חנה, אמו של הרבי, אמר הרבי בהתנודות היום השני של ראש השנה, בשנת תשל"ו:

אחד הדברים המרגשים שאנו קוראים בראש השנה, זה הפטרת היום הראשון של החג, המספרת על תפלתה מעמק הלב של חנה לזכות ולהפקד בבן, אחר שנים רבות שלא זכתה לבן.

כאשר חנה עומדת במשכן ושופכת את נפשה לפני השם, כשרק שפתייה נעות וקולה אינו נשמע, רואה זאת עלי הכוהן והדבר לא מוצא חן בעיניו. הוא חושב שהיא 'שכורה' וגוער בה על תפלה שכזו.

אף חנה מסבירה את עצמה ואומרת לו שהיא אינה שכורה חלילה, אלא שופכת את נפשה בתפלה לפני השם. עלי הכוהן משתכנע, מקבל את הדברים ומברך את חנה שהשם ימלא את שאלתה.

ואכן, כעבר תקופה זוכה חנה לבן צדיק, שגדל במשכן תחת חסותו של עלי ומתפרסם לימים כשמואל הנביא.

מה חשב עלי?

ילד/ילדה: מדוע בהתחלה עלי הכוהן חושב שחנה היא שכורה? אם אנחנו נראה מישהו עומד ומתפלל בדבקות, נחשב לרגע שהוא שכור!?

אלא, הספור הזה מלמד אותנו משהו חשוב לגבי התפלות של ראש השנה, ובכלל, לגבי התפלות של כל השנה:

בתפלת שמונה עשרה קורה משהו מאוד מעניין...

זהו רגע השיא של התפלה, השלב הכי גבוה בסלם התפלה, אנחנו עומדים לפני המלך הקדוש ברוך הוא, ומדברים עמו. לכן אסור לנו לדבר עם מישהו אחר, אפילו לא לסמן לו, ואפילו לא להחזיק משהו בידיים שלנו, חוץ מהסדור במוכן...

אז על מה היה מתאים שנתפלל בזמן כזה? לכאורה אנחנו צריכים רק להודות ולשבח להשם, ולא לחשב על הצרכים ועל הבעיות שלנו...

איפה ה'בטול'?

אבא/אמא: אף דוקא בתפלת שמונה עשרה (בימות החול), תקנו אנשי כנסת הגדולה בימי עזרא הסופר, לבקש מהשם את מה שאנחנו צריכים. סליחה ותשובה, גאולה, רפואה ופרנסה, וכן הלאה.

השאלה מתחזקת עוד יותר בימי ראש השנה, בהם אנו עסוקים להכתיר את הקדוש ברוך הוא למלך על העולם (זהו הענין של ה"מלכויות" שבתקיעת השופר), וכפי שאנו מבקשים בתפלה "מלוך על העולם כלו בכבודך".

בזמן זה בודאי שאנחנו צריכים "לשכח מעצמנו" ולהתבטל אל מלך מלכי המלכים שאנחנו מקבלים כעת את מלכותו עלינו. אז מדוע תקנו בסדר התפלות של ראש השנה גם בקשות על צרכים חמריים של האדם (לדגמה הבקשות ב"אבינו מלכנו" - כמו "כתבנו בספר פרנסה וכלכלה", ועוד), ולא רק בקשות רוחניות כמו "מלוך על העולם כלו בכבודך"?

לא להשתכר!

ילד/ילדה: זה בדיוק מה שטוען עלי הכוהן לחנה:

אם את עומדת לפני השם, בסמוך לקדש הקדשים, את צריכה להיות מרוכזת אף ורק בהתבטלות להשם, לחשב רק על מה שהשם רוצה ממך, ולא על מה שאת צריכה מהשם...

לכן הוא שואל אותה למה היא מתנהגת כמו שכורה. הוא מבין טוב מאוד שמדבר כאן באשה שמתחננת לצאת מהצרה הגדולה שלה, היא רוצה לזכות סוף סוף בילד. אבל הוא טוען שזה כמו שפור שלא יודע היכן הוא נמצא... צריך לדעת מה לבקש ומתי לבקש. כעת - כשאת עומדת לפני השם - זה לא הזמן לבקשות אישיות!

זה לא בשבילי!

אבא/אמא: ומה ענתה על כך חנה? איך היא הצליחה לשכנע את עלי להסכים עם הגישה שלה, עד שהוא הוסיף וברך אותה למלוי משאלתה?

היא עונה לו, כפי שהזכרנו: "ואשפך את נפשי לפני השם". נכון, אני מבקשת לזכות בבן, אבל זה לא רק בגלל שאני רוצה, אלא עבור הקדוש ברוך הוא! ואכן, בבקשה שלה חנה הוסיפה ונדרה נדר, שאם אכן יולד לה בן, היא תקדיש אותו להשם.

כשעלי שומע זאת, הוא מבין שאכן כוננתה של חנה היא לשם שמים ומברך אותה שתזכה בבן.

ה'מחבואים' של הנפש

ילד/ילדה: וכך מפרש הבעל שם טוב את הפסוק בתהלים: "רעבים גם צמאים, נפשם בהם תתעטף" - כשאדם רעב או צמא, זה לא רק בגלל שהגוף שלו רוצה לאכל או לשתות, אלא גם הנפש שלו רוצה לעשות ברכה על המאכל או על המשקה, ולאכל אותו מתוך כוונה 'לשם שמים' - שזה יתן לאדם כוח להתפלל, ללמד תורה ולעשות מעשים טובים.

כעת אנחנו מבינים למה בתוך תפלת שמונה עשרה, ובתפלות ראש השנה, אנו מבקשים גם על הצרכים החמריים שלנו, וכפי שמתפללים בפתיחת הארון בראש השנה, "לחם לאכל, ובגד ללבוש"...

אז מה נבקש?

ילד/ילדה: בראש השנה בו אנחנו מכתירים את השם למלך על העולם, זה הזמן לבקש ממנו את כל מה שאנחנו צריכים, כי כשיש לנו מזון, בריאות ופרנסה, אנחנו יכולים לעבד באמצעותם את השם כראוי ולתקן עולם במלכות שדי.

וכשאנחנו מבקשים 'גשמי' (אכילה ושתייה) כדי לעשות עמ'ה 'רוחניות' (תורה ומצוות) - השם שומע את בקשתנו וכותב וחותם אותנו לשנה טובה ומתוקה, מתוך שפע בגשמי' וברוחניות.

הלכה:

תפלת חנה הנקראת בראש השנה, מלמדת אותנו לבקש מה שאנחנו צריכים, לא רק בשביל עצמנו, אלא כדי שנוכל לעבד את השם.

(מעובד על פי לקוטי שיחות, חלק יט, עמוד 291 ואילך)

הסבה שהשם הוריד את הנפש - הנשמה שלנו, לעולם הזה, היא לא בשביל עצמה. לנשמה יותר נחמד למעלה. שם היא לא צריכה להתעסק עם חמרי'ות, אכילה ושתייה, בגדים ופרנסה. אז למה הוא הוריד אותה לעולם הזה?

השליחות

אבא/אמא: גם את זה אנו מזכירים בתפלה, ב"עלינו לשבח" - "לתקן עולם במלכות שדי". לנשמה יש שליחות לתקן את העולם ולהפך אותו למקום ראוי לשכינה. כאשר האדם אוכל והוא מברך על כך ומכון שהאכילה היא לשם שמים כפי שלמדנו, הוא 'מעלה' את המזון לקדשה; כשהוא נפגש עם אדם אחר לצרכי פרנסה ותוך כדי העסק אומר לו איזה דבר תורה, והעסק עצמו הוא על פי ההלכה, ללא ענין של רמאות חלילה, הוא 'מעלה' את העסק לקדשה; כשאנחנו מטילים בחל המועד ומתנהגים כראוי, אנחנו עושים 'קדוש השם' בפני אלו שרואים כיצד ילדים שומרי תורה ומצוות מתנהגים; וכן, בכל דבר שאנו עושים, יש לנו הזדמנות לעבד את השם.

מי שזכה והצליח לתפס מקום קרוב לבימת קריאת התורה, עליה יעמד הרבי, ראה את הכל היטב. כשהרבי היה נכנס לתפלה, הוא החזיק ביד אחת שלושה שופרות ובידו השניה סדור ומחזרה מאחוריו היו צועדים המזכירים ובידיהם ארבעה שקים המלאים בפתקים (פ"נים) שאותם קבל הרבי מיד החסידים בערב ראש השנה. היה זה מחזה מיוחד במינו לראות את הרבי צועד לקראת התקיעות כאשר הוא "לוקח" יחד עמו כל כך הרבה יהודים, כל אלה ששמותיהם כתובים בפתקים רוחי הדמעות, וכן נגש לתקיעת שופר לפתח לרוחה את שערי השמים. את השקים האלה היו מניחים ליד מקומו של הרבי על שלחן קטן.

כשהגיע זמן קריאת התורה הלחץ ליד הבימה היה עצום. עמדנו שם דחוסים וצפופים והזעה נגרה מהפנים. אבל ברגע שהנבאי קורא לרבי לעלות למפסיר קורה הנס הקבוע ואיכשהו נפער השביל... הרבי עושה את הדרך מהבימה שלו מימין ארון הקודש לבימת קריאת התורה שבמרכז בית הקנסת. מאחוריו שוב המזכירים צועדים לבימה ובידיהם שקי הפ"נים. הרבי עולה למפסיר וקורא את ההפטרה בבכיה חרישית ובנגון טעמי ההפטרה המסרתיים. מי שעומד קרוב יכול לשמע את המלים והן חודרות עמק ללב: "ואשפך את נפשי לפני ה'".

כשמסתיימת ההפטרה מתחיל הרבי להתכונן לתקיעות. הוא מסתובב ומסמן למזכירים שיניחו את חבילות הפ"נים על פנות הבימה. הכל כמעט מוכן. מה שיותר זה לסדר את השופרות ואת המספחות.

בכלל, אצל הרבי כמעט ולא היו רואים הנהגות שמימיות (הנקראות בפי החסידים "בעל שם'סקע") מול הצבור. אבל לפני תקיעת שופר כלם היו

ראש השנה עם הרבי

תאור חי ומרטיט • מעבד מתוך יומנו של ר' אסי שפיגל

פרק שני

ההכנות לסדר התקיעות

כדי לתפס מקום טוב לשמע את התקיעות של הרבי היינו צריכים להגיע מקדם בבקר ל-770. היה אפשר לראות את המתרחש גם מרחוק, אך

בקול חרישי, אך בנקדה הזאת הרבי התנשא מעל הבימה כמו אריה וזעק:

"למנצח לבני כרח מזמור..."

השאגה הזאת הרטיטה את הצבור והחדירה יראת השם בעצמות כל המתפללים.

הרבי מיד הפיל את עצמו שוב על הבימה וכשהטלית מכסה את כלו הוא היה אומר את המזמור שבע פעמים.

הקהל אמר גם הוא את המזמור, והרבי נשאר מתחת לטלית זמן רב אחרי שכבר כלם סימו. שוב דממה ב-770, הרבי שוב מתרומם מעל הבימה ובעינים דומעות הוא מנגן בהשתכחות:

"מן המצר קראתי ייָה ענני במרחב ייָה."

והקהל עונה אחריו בקול אדיר.

אמירת הפסוקים לפני התקיעות ביחד עם הרבי, היתה אחד השיאים של ראש השנה. קולו של הרבי באמירת פסוקים אלה מהדהד מחדש בכל ראש השנה, אצל כל מי שזכה להיות עמו במחצתו במעמד מרטיט זה. כשחסידי חב"ד רוצה להרהר בתשובה בימים הנוראים, הוא רק צריך לעצם את עיניו ולעבור בזכרוננו את קולו של הרבי הקורא את הפסוקים.

לאחר הפסוקים שוב כסה הרבי את עצמו ואז התרומם וסמן למקריא (מנהג חב"ד שלא מקריאים לתזמור בפה ורק מראים באצבע בסדור) שיתקרב למקומו.

הרבי קורא את הברכות בנגון מיוחד ואז מתחיל בתקיעות עצמן. היו שנים שהתקיעות הלכו בקלות מאוד והיו שנים שהתקיעות היו בקשי וארכו זמן רב. פני הרבי היו מתאדמות במהלך התקיעות והצבור היה עומד ברטט רב ומתרכז ב"תמליכוני עליכם". היו פעמים שהרבי החליף שופרות במהלך התקיעות, ולפעמים, במיוחד כשהתקיעות לא הלכו בקלות, הוא היה מתכסה שוב מתחת לטלית לכמה דקות במהלך התקיעות...

המשך: יבוא בעזרת השם בשבוע הבא

השופרות של הרבי והמטפחת משנת תשנ"ב (צילום: בנג'מין ליפשיץ)

מבחינים שסדור השופרות הוא סדר עבודה מיוחד שאנחנו ממש ממש לא מבינים.

לרבי היו מספר שופרות, וביניהם שופר מהצמח צדק ושופר מאביו רבי לוי יצחק (המכנה בפי חסידים: ר' לוי"ק). שופר אחד היה שחר והשנים האחרים היו רגילים. הוא התחיל לסדרם על הבימה לקראת התקיעות. הרבי היה מניח מטפחת לבנה גדולה ועליה מטפחת אדמה שיש אומרים שהיתה של אדמו"ר הזקן. על המטפחת הוא התחיל לסדר את השופרות. כל שופר במקום שלו. שופר זה לימין וזה לשמאל. ושוב הוא משנה את הסדר, זה בשמאל וזה בימין וכן הדרך היה חוזר כמה פעמים. הרבי מסדר את השופרות ומכסה אותם במטפחות, עוטף ומכסה ואז שוב מגלה ושוב עוטף. מרים מטפחת אחת ומוציא שנייה.

כשהשופרות היו מסודרים בסופו של דבר בצורה שהרבי רצה - הוא היה 'מעיה' את הטלית מעל ראשו ומטיל את עצמו על הבימה כשהטלית מכסה את הכל. אותו, את שני הפדיונות ואת השופרות.

למרות הצפיפות הרבה - השקט היה מדהים. יכלת לשמע רק את המאוררים. אף אחד לא הוציא מלה מהפה, ולפעמים היו יכולים לשמע את הרבי כשהוא בוכה מתחת לטלית או מנגן תנועה חסידית.

הרבי נשאר כך תחת הטלית כמה דקות, לפעמים יותר ולפעמים פחות, אבל לעולם לא אשכח את מראה פניו הקדושות כשהוא הרים את הטלית. אין מלים שמשגלות לתאר זאת. הרבי היה נראה חור מאוד, לפעמים פניו היו אדמות ופעמים רבות יכלת לראות דמעות בעיניו. זה היה אחד המראות הדרמטיים ביותר של השנה - לראות את הרבי בשניות שלפני תקיעת שופר. בשום רגע אחר בשנה לא היה הרבי נראה כך. המראה הזה לא נמשך יותר מכמה שניות כי הרבי מיד הרים שוב את הטלית והחזיק אותה בשתי ידיו בצורה שפסתה כמעט את כל הפנים.

אשרי העם

עד לרגע זה הכל התחולל בשקט מופתי; גם את ההפטרה אמר הרבי

חידון אמריקאי

רשימת הזוכים

- 618 פרשת נשא - בנימין רוזנצוויג, מוסקבה
- 619 פרשת בהעלותך - לוי כהן, קרית גת
- 620 פרשת שלח - מענדי בן שחר, ירושלים
- 621 פרשת קורח - דובי מרזל, מוסקבה
- 622 פרשת חוקת - חיה מושקא שהין, ירושלים
- 623 פרשת בלק - לוי כהן, קרית גת

לקבלת הפרס צרו קשר באמצעות כתובת המייל.

- מה הקשר בין הברכה על התפוח לברכת השופר?
- א. אמו של שמואל הנביא.
ב. אמו של הרבי.
ג. שתי התשובות נכונות.
- מי נקראה חנה?
- א. אמו של שמואל הנביא.
ב. אמו של הרבי.
ג. שתי התשובות נכונות.
- ה'מבצע' של ראש השנה הוא:
א. מבצע שופר.
ב. מבצע לולב.
ג. מבצע נרות שבת קדש.

- מה הקשר בין הברכה על התפוח לברכת השופר?
- א. על שניהם אנו מברכים בראש השנה.
ב. כמו הילד שברך 'על החשבון' ואבא נתן לו את התפוח, כך אנו מברכים שהשם שומע את קול השופר ברחמים, והוא בודאי ישמע ויעניק לנו שנה טובה.
ג. שתי התשובות נכונות.

מידי שבוע תערך הגרלה על פרסים יקרי ערך בין הילדים והילדות העונים נכונה על החידון האמריקאי. שלחו מייל עם המילה הגרלה בלבד בשורת הנושא לכתובת: bch.kfarhabad@gmail.com. ותקבלו במייל חזר את הקישור הקבוע בו תוכלו מידי שבוע להזין את התשובות הנכונות ולהיכנס להגרלה. חדש! ניתן לשלוח את הפתרונות ולהיכנס להגרלה גם באמצעות הקו המיוחד שלנו: 03-3137709

הגרלה שבועית

ערב ראש השנה ה'תשפ"ה - גליון 634

חובות בולה שלך

קח/י על עצמך את זכות הלימוד ב'נשמח דאורייתא', בבית הכנסת/מוסדות הלימוד בקהילה שלך והשתתף/י בהקהל חסידי לאנשים נשים וטף.

לחלוצות חסידות

מגזין להעצמת עבודת השם בדרך חסידות חב"ד

ברוך השם • ערב שבת קודש פרשת 'ניצבים' • כ"ו אלול ה'תשפ"ה (19/09/2025) • מגזין מספר 204

• נא לשמור על קדושת המגזין •

מהפיכה בהנגשה

לראשונה בהיסטוריה מאה מרבני חב"ד מדריכים בצורה מעשית כיצד 'להתפלל' בשלושה ספרים גדולים

פרטים מלאים בעמוד האחרון

מבזקים //

תקציר הכתבות והעדכונים מאתר 'חב"ד לייב'

מחאה נמרצת

הרבי בשיחה חריפה על ההתחנפות בביקור יהודי אצל האפיפיור, היפך דעת תורה <<

הלכות טיסה

קונטרס מיוחד עם קיצור הלכות טיסה לרבי, עם מנהגי חב"ד והנהגות רבותינו נשיאנו <<

פולמוס מעניין

דעת הרבי אודות התמונה שמיחסת לתואר פני מייסד תורת החסידות - הבעל שם טוב <<

שיעור עכשווי

כל הפרטים ודיני ההלכות של מנהגי חב"ד בתקיעת שופר, עם רקע נרחב מעניין <<

גרפולוגיה אלוקית

ממך מיוחד של פיענוח גרפולוגי מכתב ידו של אדמו"ר הזקן - והתייחסות הרבי לפענוח <<

חב"ד לייב
CHABADLIVE.ORG

עליך לבחור למלך

למה שהאדם ירצה למנות עליו מנהיג שיחליט עבורו?

זה נכון כלפי כל אדם ובכל מצב. הדברים מתעצמים כאשר מדובר כלפי יהודי וחסיד, שמהות תפקידו בעולם הזה אינו רק להיות 'בעל שכל', אלא גם ובעיקר לגלות אלוקות בגשמיות, ובכך להביא גאולה לעצמו ולעולם.

ולכן גם יהודי ששם לעצמו גבולות כבן אדם, הוא יחוש ריקן ללא תורה ומצוות. ועומק יותר, גם אם יקיים תורה ומצוות, ללא עבודת השם והשקעה בעולם הרוחני כפי שמדריכה תורת החסידות, הוא ירגיש שהעיקר חסר מן הספר.

כי בעומק הנפש האדם קולט מהו תפקידו בעולם הזה, וזה מה שהוא רוצה לעשות. למה בפועל זה לא תמיד קורה? כי היצר הרע מבלבל את האדם.

אבל כאשר האדם עושה חשבון נפש עם תשובה כנה בחודש אלול, הוא 'מתיישר' ותופס את הנקודה העצמית, את הנשמה שהיא חלק בלתי נפרד מהבורא.

לכן כל יהודי מתעורר בראש השנה ורוצה להתבטל כעבד ולקבל על עצמו מחדש את מלכותו של ה', כי זוהי מהותו האמיתית. זאת אומרת שבפנימיות, כאשר יהודי בוחר להיות 'עבד השם' - הוא עצמו מולך! אז מתגלה עצמיותו והוא חש ש'עבד מלך' - מלך. אלו הם חיי החופש והגאולה הפנימית. רק צריך לזכור את רגעי ההתעלות בימים הנוראים, ולשמר אותם לרגעים האפורים בחיי היום-יום.

כולם יעברו לפניו, לאחר הכנות והשקעה מרובה, ויגיעו להחלטה נחושה: הוא המלך, ואני עבדו. זהו הנושא המרכזי שעומד לפני כל יהודי ובפרט חסיד בראש השנה - קבלת המלכות המחודשת של הקדוש ברוך הוא.

אך מדוע שהאדם ירצה למנות עליו מנהיג ומלך, שיחליטו עבורו על מעשיו והנהגותיו, ויצמצמו את חירותו האישית? לכאורה הכי טוב ונוח לאדם להיות חופשי מכל מרות וקבלת עול, ולעשות ככל העולה ברצונו...

האמת היא, שכל אחד יכול לחוש על בשרו, שכאשר האדם מתנהג ללא מעצורים ומסגרת מסוימת שמגבילה את מעשיו, הוא מרגיש ריקן וחסר. הוא חש כבול בגלות, לא בחופש ודרור.

לעומת זאת, כאשר האדם מוכן להכניס את עצמו במגבלות והגדרות ברורות, הוא מגיע להכרה מהי חירות אמיתית ופנימית. פתאום ה'אדם' שבו התגלה, והוא שולט בעצמו ולא נגרר אחר כל תאוה של ה'בהמה' שבו.

תחושות אלו בנפש מגיעות כתוצאה מכך שהאדם נברא כ'בעל שכל', שלא כמו כל החיות שנבראו כ'בעלי מידות'. ולכן כאשר האדם עושה ככל העולה על רוחו, ה'אדם' שבו נכנע ל'בהמה' שלו, והוא מרגיש כלא ובגלות. החירות מגיעה מהכרה במציאותו הטבעית.

הרב חיים שלום דייטש שליט"א
ראש כולל 'צמח צדק' בירושלים עיר הקודש
ומחשובי משפיעי חב"ד בארץ הקודש

**התוועדות
חסידית //**

המקור לכל, אז במילא נהיה לו 'גימשאק' להיות קרוב אליו. היעד והמטרה של ההתבוננות בתפילה הם שהאדם יתחבר לקדוש ברוך הוא בצורה פנימית. שהוא יקיים את רצונו לא רק בצורה טכנית, אלא שהוא יתחבר לדברים עם השכל והרגש שלו. זהו השלב הכי ראשוני ב'עבודת התפילה'.

מה הם ההכנות לתפילה?

כשהיו מגיעים לבקש הדרכה מהמשפיע הדגול ר' שלמה חיים קסלמן ע"ה, כיצד יש להתחיל להתעסק ב'עבודת התפילה', הוא היה מדריך דבר ראשון שיש להתרחק מתענוגי עולם הזה, ובלשון החסידות זה נקרא לעשות 'אתכפיא'.

דהיינו שהאדם לא יעשה ככל העולה על רוחו ומה שמתחשק לו, אלא שהאדם יתרגל לאכוף את עצמו ולשלוט ביצרים הבהמיים שלו. שהאדם יהיה בעל הבית והשולט על המחשבות הדיבורים והמעשים שלו.

המשפיע ר' שלמה חיים דיבר בהתוועדויות הרבה על חשיבות השמירה של הדיבורים. לא הכוונה שלא לדבר בכלל, אלא שלא לדבר מה שמתחשק לדבר. הוא היה חוזר על הפתגם ש'ריבוי דב"ט [=דיבורים בטלים] מביא לריבוי מח"ז [=מחשבות זרות]. והוא היה חוזר על פתגם שהיה אומר הרב הקדוש מרוז"ן, ששמירת הדיבורים זה גם סגולה ל'שמירת הברית'.

במילא מובן שההכנה הראשונה ל'עבודת התפילה', צריכה להיות להתרגל יותר להתרחק מתאוות גשמיות ('סור מרע'), אך כמובן שעיקר ההכנה היא להתעסק יותר בענייני קדושה ('עשה טוב'). ולכן יש לטבול במקווה, לתת צדקה, ללמוד חסידות כדבעי ולהתבונן בחסידות.

השלבים להתקדמות ב'עבודת התפילה'

השלב הראשון ב'עבודת התפילה', זה להגיע למצב כזה שמילות התפילה נאמרות מתוך חיות ו'גימשאק'. כאשר האדם חושב על פירוש המילות של התפילה בצורה קבועה בכל יום, והוא מתחבר לתוכן של המילים באופן אישי, אז יהיה לו חיות במילים שהוא אומר. כמו שר' שלמה חיים היה אומר: 'די ווערטער הויבט אן צו לייכטן' [=המילים מתחילים להאיר]. וכאשר מצליחים לקבל 'גימשאק' מהתפילה, אז במילא מקבלים תענוג בקיום התורה והמצוות.

מאחר שבזמן התפילה היהודי מדבר על הקירבה שיש לו לקדוש ברוך הוא, אבל כדי לממש את הקירבה ממש, זה נעשה על ידי התורה והמצוות. התפילה גורמת חיות בכל העניינים, בגלל שהוא עושה אותם כי זה רצון השם. כשמתחברים לעובדה שכאשר עושים מצווה או לומדים תורה מתחברים עם הקדוש ברוך הוא, הדבר נעשה בחיות עצומה. אך בכדי שפירוש המילות יהיה עם חיות, יש ללמוד חסידות לפני התפילה ואחרי זה להתבונן בחסידות, ואז כל פירוש המילות של התפילה מקבלים משמעות חזקה הרבה יותר. המילים מדברות לאדם.

מה שגורם לחיות ותענוג

העניין של 'עבודת התפילה' זהו אחד הדברים הכי בסיסיים שדרך החסידות שייסד הבעל שם טוב, שמה עליו את הדגש ואת נקודת הכובד. זה היה אחד מהחילוקים הגדולים בין דרך החסידות לבין אלו שלא הלכו עדיין בדרך החסידות. לפני הבעל שם טוב עבודת השם הייתה כעול וכמשא. הבעל שם טוב רצה שזה יהיה עם תענוג ו'גימשאק', שמגיעים מ'עבודת התפילה'.

אדמו"ר הזקן התמקד והעצים את המשך דרכו העיקרית של הבעל שם טוב – החיות והתענוג באלוקות שמגיעים על ידי 'עבודת התפילה'. אם אדם לומד תורה ומקיים מצוות ואין לו תענוג ו'גימשאק' בזה, אז פירוש הדבר הוא שעליו לעסוק יותר ב'עבודת התפילה' ובהכנות אליה.

הרעיון המרכזי שעומד מאחורי עניינה של 'עבודת התפילה', זה להביא חיות ותענוג בקיום התורה והמצוות. כדי שיהודי יוכל להגיע לתענוג באלוקות, שהוא ירגיש ש'קרבת אלוקים לי טוב', זה מגיע על ידי 'עבודת התפילה'. בתפילה האדם מדבר על גדולתו של השם, על כך שהוא ברא את העולם ומהווה אותו בכל רגע מחדש, על העובדה שהוא נותן את כל המצטרך לנו, על הקירבה הגדולה שהבורא קירב אותנו אליו, על כך שהוא נתן לו את התורה והמצוות וכו'.

אז כאשר הראש עובד יחד עם הפה, וחושבים על מה שמדברים בתפילה, אז המחשבה על עניינים אלו מביאים ל'גימשאק' ותענוג בקיום התורה והמצוות. טבע האדם הוא שכשהוא יודע שהקדוש ברוך הוא הוא

לקט מדברי נשיא דורנו
בענייני עבודת השם

דבר הנשיא //

אם תתפלל באריכות - תהיה שייך אלי!

כאשר הרב חיים שלום דייטש נכנס ל'יחידות' אצל הרבי בזמן בחרותו, הוא אמר לרבי שכאשר הוא מתפלל יותר במהירות – הוא מתעורר בתפילה, ואילו כאשר הוא מתפלל לאט ובאריכות – יש לו פחות התעוררות, ולכן הוא רוצה אישור לקצר בתפילה.

הרבי ענה בתמיהה: 'הרמב"ם כל כך דורש שתהיה כוונה בתפילה. אז מה השאלה?! הרמב"ם כל כך מחמיר בזה ואתה רוצה להתחמק?!'.. ובענין הריכוז בתפילה ולפני זה: צריך לחלק את התפילה לחלקים, עד שבמשך שבוע או עשרה ימים יעברו על כל התפילה לפי זמן המתאים, ובחלק זה אפשר להתרכז. בעניין ההדרכה בתפילה 'לא צריך לשאול מעבר לים' [אצל הרבין], אלא ניתן לפנות אל המשפיע שינחה איך להתפלל בצורה הנכונה.

בענין עבודת התפילה: הרי זה כשמו און מען דארף זאך מאטערן [=וצריכים להתייגע], ואצל כולם זה כך. בהזדמנות נוספת ב'יחידות' אמר לו הרבי: 'תתפלל בכדי שהשני יחשוב שאתה מתפלל.. אם תתעסק ב'עבודת התפילה' תהיה שייך אלי'.

• לזכות משפחת •

הרב משה זלמנוב שליט"א - שליח הרבי למגדל העמק ומפקח כשרות בכיר
הרב יוסף יצחק אופן שליט"א - מחשובי משפיעי חב"ד ויו"ר ארגון 'לחלוחית גאולתית'

מעון רחב של תכנים וסידורים איכותיים
הוראות ונבטים, שיעורים וראיונות, טקסטים וסרטונים
התועדויות נוספות, הקלטות טיפוליות ועוד
התקשרו עכשיו « 073.3183.588

**קו הטלפון
של חב"ד**
לכליל לשלם תוכן מעודד חישיא

ההכרח לחשוב חסידות לפני התפילה

לאחר שלומדים חסידות, צריך להתבונן בנלמד. אם רק לומדים ולא מתבוננים בחסידות, זה נשאר 'מקיף' ויכול 'להישאר בספרים' חלילה. כדי שלימוד החסידות יפעל על האדם לשנות את דרכו בצורה מעשית, הוא צריך לחשוב ולהתבונן בחסידות.

המשפיע ר' שלמה חיים היה מדריך אותנו, שהדרגה הראשונה של 'התבוננות' היא פשוט להעביר במחשבה איזה פרק 'תניא' או 'מאמר' חסידות, ובתור התחלה בדרך כלל יש להעביר במחשבה את 'אותיות הרב', את המילים שכתובים ב'מאמר'. דווקא 'אותיות הרב' יש קדושה מיוחדת ולכן בתור התחלה יש להקפיד על זה.

והדרגה הזאת, של ההתבוננות בלשון של ה'מאמר', זה שייך לכל אחד ואחד בכל דרגה שהוא נמצא. בעניין זה אף פעם לא היו הגבלות. כל ההגבלות שמובאים ב'קונטרס התפילה' אודות ה'צעירים בדא"ח', זה מדובר רק אודות אלו שהאריכו בהתבוננות בהסברים משלהם, אבל להתבונן באותיות של ה'מאמר' ואפילו אחר כך להסביר לעצמו במילים שלו את המילים של ה'מאמר', לזה לא היו אף הגבלות, ואדרבא את זה דורשים מכל אחד וזה נצרך מאוד עבור כל אחד.

אך גם בדרגה זו, ר' שלמה חיים הדגיש שיש להתרגל לרכז את המחשבה, שהאדם יוכל לחשוב על עניין אחד ושלא יכנסו לו עוד עניינים באמצע, והוא חינוך אותנו כיצד יש להתרגל לרכז את המחשבה בעניין אחד. כי כל עניין ההתבוננות זה להתרכז בעניין אחד וכך להתחבר ולהתעצם איתו, ואי אפשר להתחיל בבת אחת לחשוב זמן ארוך. זה דורש התרגלות.

הוא היה דורש להתחיל מחמש דקות של מחשבה בחסידות לפני התפילה, ואז בהדרגתיות הוא היה מעלה לבחורים את זמן ההתבוננות לשש דקות, שבע דקות וכן הלאה. בצורה מאוד מסודרת ומכוונת ולא להתקדם במהירות בזה, אלא לאט לאט. עד כדי כך שר' שלמה חיים הצליח להגיע עם בחורים לריכוז המחשבה בהתבוננות במשך שעה וחצי!!! אבל צריך סבלנות לזה.

מה הכוונה 'התבוננות' בחסידות?

אחרי המחשבה בחסידות, מגיעה ה'התבוננות' בחסידות. 'התבוננות' זוהי ההעמקה בדברים. להתחבר ולהתעצם בעניין שחושבים עליו בחסידות, שהוא יהיה חלק מהאדם. התבוננות זה לא להבין דבר חדש, אלא להתחבר לעניין שהאדם כבר הבין. שזה לא יישאר עוד 'עניין' שכתוב בחסידות, אלא זה דבר 'שלי'.

שהאדם יתעצם עם העניין עד כדי כך, שזו תהיה צורת החשיבה הפרטית שלו. זה נהיה חלק בלתי נפרד ממנו. וזה נשעה בדרך כלל על ידי ההתבוננות במילים וב'אותיות' של האדם, ולא בהיצמדות למילים של חסידות, כי טבע האדם הוא להתחבר יותר להסברים ולמילים שלו. שהוא יסביר לעצמו את מה שמוסבר בחסידות, באותם מילים

כך מתעלים לחיי גאולה

ה'משיח' שחסידות חב"ד מחנכת לצפות לו, זה 'משיח' כזה שיגלה את 'עצמות ומהות' בעולם הגשמי. הרבי רוצה שנבקש ונדרוש מהקדוש ברוך הוא את הגאולה בצורה אמיתית, לא רק לבקש את הגשמיים ש'משיח' יביא לעולם. באמת בזמן הגאולה יהיה שפע גשמי. אבל זה יהיה טפל לגמרי לעיקר - גילוי אלוקות בעולם הגשמי. חסיד שעובד את השם באמת, הוא קולט שגשמיים זה לא התכלית. התכלית היא לגלות את הקדושה בגשמיים!

כאשר מתבוננים כיום בחסידות בתפילה, אז אפשר להרגיש טעימה מהתחושה שתהיה בגאולה. במילא ההכנה הכי גדולה לזמן הגאולה וכדי 'לחיות עם משיח' כבר כעת - יש להשקיע ב'עבודת התפילה'. כשחסיד מתבונן ומתפלל באריכות, הוא מתחיל לחיות בעידן הגאולה. הוא מתעלה לחיים של ימות המשיח. וזו הדרשה העיקרית שהרבי רוצה מאיתנו כעת.

פעילות ארגון 'לחלוחית גאולתית'

עולם החסידות בעידן חדש. אתר תוכן איכותי בעיצוב חדשני ובנגישות מירבית לעבודת השם בדרך תורת חסידות חב"ד, עם 4000 כתבות בהשתתפות 200 רבנים

חב"ד לייב - אתר התוכן של חב"ד

מערכת ההוצאה לאור מתמקדת בשיווק והנגשה של עבודת השם בדרך החסידות בזמננו. שלושת הספרים בסדרת 'עבודת התפילה' בדרך השביעי, היום כותבי מרשימים לספרים המושקעים שיצאו בקרוב

אגף הוצאה לאור 'למען דעת'

מחבר: אוריאל לייב
שאו מרום
עיניכם

פתיקת המדיה החדש עם סטנדרטים מקצועיים, דרכה יוכל כל חסיד לקבל הדרכה מעשית וברורה עם טובי הרבנים והמשפיעים בכל נושאי דרכי החסידים ועבודת השם, יחד עם סדרת ראינות אישיים ומאלפים

תוכנית הוידאו של חב"ד - 'שאו מרום עיניכם'

מרכז טלפוני מסודר של תכני האודיו של הארגון, עם 150 רבנים ומשפיעי חב"ד מכל קצוות הקשת ומרחבי העולם. הראאות, כנסים, שיעורים, קורסים, סדנאות, התועדויות, ראינות ועוד.

הקו של חב"ד 'הטה אזנך' - 073.3183.588

לחלוחית חסידית

גיליון להעצמת עבודת השם בדרך חסידות חב"ד

עיצוב חדשני וקריא של המגזין השבועי להעצמת דרכי החסידים, עם הרחבה של מדורים חדשים ומושקעים, בתפוצה רחבה של אלפי עותקים לרגל גיליון מספר 200

המגזין השבועי 'לחלוחית חסידית'

מבצעי עידוד

לחיות יישום הקונטרסים של הרבי הרש"ב והתבוננות בחסידות בישיבות חב"ד ובקהילות אנ"ש

ארגון 'לחלוחית גאולתית'

הוועד הרוחני הרב יוסף יצחק אבן הרב נחמן ספייר

לתרומות והקדשות צור עמנו קשר

LCCH770@GMAIL.COM

+972.546.832.770

לרכישת כמות ספרים גדולה במחיר מסובסד
צרו קשר באימייל LCCH770@GMAIL.COM

ההדרכות המלאות בסדרת הספרים
'עבודת התפילה בדרך השביעי'

לקט מדברי רבותינו נשיאנו
בענייני עבודת השם

חיים וקיימים //

בלי הדרכה מזקני החסידים - התפילה אינה רוצה בך

'להתראות עם' עצמות אור אין סוף' זה רק בתפילה... בזמנים עברו היו בונים 'חדר שני', שהיו קוראים לו 'חב"ד'ניצע' (שם היו בעיקר מתפללים באריכות). בזמנו של הרבי האמצעי, בנו מניין בעיירה מקוליענע שליד ליובאוויטש בלי 'חב"ד'ניצע'. ואמר הרבי האמצעי שאסור להתפלל שם. 'מנין' בלי 'חב"ד'ניצע', אסור לומר בו 'קדושה' ו'ברכו'. אם מתפללים באריכות או לא, אבל 'חב"ד'ניצע' צריך להיות...

תפילה היא אור הנשמה, השגה בלבד בלי 'עבודת התפילה' אין בה שום עניין. השגה שאינה מביאה לתפילה, גורמת חס ושלוש לטמטום הלב והמוח. העיקר - אם להתפלל שלא כפי שחסידות דורשת וכפי שקני החסידים מלמדים אותך, עליך לדעת שהתפילה אינה רוצה בך. כואב מאוד להכריז ולהודיע ברבים, אך יותר מר לשותק. וכמה שיהא זה מר ומכאיב, מוכרחים להודיע ברבים לטובת הרבים - שתפילה כזו נזרקת ומושלכת. חסידים בעבר היו עוסקים הרבה בעניין התפילה.

ספר השיחות תש"א, עמוד ל"ד -

לראשונה בהיסטוריה!

המדריך המעשי לתפילה בתקופתנו

עכשיו זה פשוט ונגיש

3 ספרים איכותיים
1000 דברים מדרשים
1000 מילים מדרשים

עבודת התפילה בדור השביעי

מדרש חסידי - מדריך המעשי לתפילה בדור השביעי

הספר דורש בהירות מיוחדת, רבנים ומשפיעים מוכרים את סדר השלבים להתקדם במסלול התפילה, בטווח קולות שווה לכל נפש, מתחילת בלעז מדרש יהודי נשיאנו

ניתן להשיג בוצרות חסידיים והספודות (במחיר מיוחד בחנות 'זריחת שמש' במ"ד חב"ד) זריח והחנות השקופות 'זריח שמש'

אימייל: lgch770@gmail.com
טלפקס: +972.54.683.2770

הרב שלמה זלמן לבקיבקר

תוכנית הדיאלוג של חב"ד

שאו מרום עיניכם

מטרת כל החסידות זו 'עבודת התפילה'

הדרך להחדיר גאולה בחיים

כל עניינה של הגאולה זה שיהיה גילוי אלוהות במקומות הכי נמוכים, 'דירה' בתחתונים. במילא כאשר האדם מגלה בעצמו אלוהות במוח על ידי לימוד החסידות, ולאחר מכן הוא 'מוריד' את החסידות גם להרגש הלב (ומשם למעשה), על ידי ההתבוננות בחסידות בעת 'עבודת התפילה', אזי גם המקומות הנמוכים שלו חשים אלוהות, כמו בגאולה. אם לא מתפללים באריכות, אזי כביכול משאירים את הלב כמקום בו הגאולה לא 'נכנסת'.

כפי שגם הרבי מדבר שהפצת בשורת הגאולה מתחילה מ'הפצה' אצל האדם, שהכוונה בזה היא ללמוד ולהתבונן באופן אישי בעניינים אותם הוא מפיץ, וכתוצאה מכך זה יתבטא גם בהפצתו את העניין אצל אחרים. איך ניתן להרגיש אלוהות בחיי היום-יום? על ידי 'השכלה' לבד זה לא יורגש. רק על ידי שמתפללים באריכות ניתן לחיות אלוהות! כדי לגרום לשינוי פנימי של נפש הבהמית, מוכרח להתעסק ב'עבודת התפילה'. ואז נקלטים ענייני משיח וגאולה בצורה עמוקה יותר, שמשיפיעה עליו יותר.

לצפייה חפשו ברשת תוכנית הדיאלוג של חב"ד שאו מרום עיניכם

קו הטלפון של חב"ד 073.3183.588

שלושה 2 < הקישו 29

להאזנה התקשרו

חב"ד לייב

רוצים לארגן כנס התעוררות באזור מגורכם?

פנו לאגף האירועים של ארגון 'לחלוחית' ונשמח לסייע לכם

השתתפות

- < רבנים ומשפיעים
- < כרסום ושיווק
- < הפקת האירוע

התקשרו 054.6832.770

מפעילות הארגון

תלמידי ישיבת 'תומכי תמימים' בעיר בית שמש השתתפו בפאנל מיוחד בנושא עבודת התפילה בקשר לחודש תשרי >>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

לחלוחית חסידית

מניין לחלוחית עבודת השם בדרך חסידות חב"ד

למחלקת המודעות LZMH20@GMAIL.COM

מעוניין להיות שותף בהפצת המגזין? דרושים פעילים ברחבי הארץ ובעולם - שלחו הודעה במ"ל LZMH20@GMAIL.COM

לתרומות והקדשות

שלחו הודעת 'וואצפ' למספר +972.54.683.2770 או לאימייל LGCH770@GMAIL.COM

שיחת הגאולה

הגליון השבועי של ימות המשיח

1569

ב"ה | ערב שבת קודש פרשת נצבים | כ"ו אלול ה'תשפ"ה (20.9.25)

**כתיבה וחתומה
טובה לשנה
טובה ומתוקה**

**שנת הגאולה
האמיתית
והשלימה**

"שתהא שנת אורה, ושנת ברכה, ושנת גאולה, ושנת דיצה, ושנת הוד והדר, ושנת ועוד טוב, ושנת זכיות גדולות, ושנת חיים טובים וארוכים, ושנת טובות גדולות, בטוב הנראה והנגלה, ושנת יעוד טוב, ושנת כלכלה, ושנת לימוד בהצלחה מופלגה, ושנת מילוי משאלות לבב כל אחד ואחת בתוך כלל ישראל (עם כל הציבור), ושנת נסים גדולים – פרטיים וגם כלליים, ושנת סייעתא דשמיא בכל הענינים, הן בגשמיות והן ברוחניות, ושנת עוז והדר לכל-אחד-ואחת מישראל ולכלל ישראל, בחייו הפרטיים ובחייו הכלליים, וביהדותו ביתר שאת וביתר 'עוז', ושנת פדות, ושנת צדקה, ושנת קדושה, ושנת קוממיות, ושנת רוממות, ושנת שמחה ושנת ששון, ושנת תורה, ושנת תפילה, ושנת תשובה, ושנת תהילה, ושנה – כאמור לעיל – של מילוי משאלות לבב כל אחד ואחת, בתוך כלל ישראל, 'מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה', עד ל'מילוי משאלות' – וגם – כן של כל אחד ואחת – דהיינו השאלה ובקשה הכי עיקרית, ('קוינו כל היום') – גאולה האמיתית והשלימה על ידי משיח צדקנו... תיכף ומיד ממש".

(מברכת הרבי שליט"א מלך המשיח, ערב ראש השנה תנש"א)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

ההכנה המתאימה לראש השנה

שלא תפסוק אהבתם, שכיון שאהבתם אחד לשני היא מצד טעם וסיבה, אם משום שאחד מכיר במעלותיו של השני, או שאוהבו כדי שהלה יאהבהו ותצמח לו מכך טובה, הרי, כאשר רואה בעצמו חסרון מסויים וחושש שמא ירגיש חברו בדבר ומתוך כך יגרם רפיון באהבתם, ובפרט כשהחסרון הוא בעניינים עיקריים שיכול לגרום לביטול האהבה לגמרי, או אפילו להיפך האהבה, והעצה לזה, שכאשר אהבתם היא בתוקפה, עושים ביניהם כריתת ברית שהאהבה תתקיים לעד, כי, כריתת ברית היא למעלה מטעם ודעת, היינו, שמוניחים את השכל על הצד, וכורחים ביניהם ברית להתקשרות עצמית, ששום דבר שבעולם לא יחליש את האהבה, והיא תהיה לעד ולעולמי עולמים.

בין הקדוש-ברוך-הוא לעם ישראל

וכך גם לגבי האהבה שבין הקדוש-ברוך-הוא לבין בני ישראל: בבוא ראש השנה, שאז האהבה היא בתוקף גדול (כיון שעומדים אחרי עבודת חודש אלו המסירה את החטאים המעלימים על האהבה), נעשית אז כריתת ברית, שבני ישראל מתקשרים לקדוש-ברוך-הוא בהתקשרות עצמית שלמעלה מטעם ודעת, כך ששום דבר שבעולם לא יהיה מסוגל להחלישה.

וכדי לעורר את הקדוש-ברוך-הוא, כביכול, להתקשר עם נשמות ישראל למעלה מטעם ודעת, הרי זה ע"י העבודה של "כלכם", "לאחדים כאחד" - שזוהי ההתמסרות שלמעלה מטעם ודעת (שהרי על-פי שכל אין קשר ושייכות בין "ראשיכם" ל"שואב מימין"), שעל ידה פועלים שגם הקדוש-ברוך-הוא יתקשר עם נשמות ישראל באופן שלמעלה מטעם ודעת.

(על פי לקוטי שיחות חלק ב' עמ' 398)

כריתת ברית בין שני אוהבים מתרחשת כאשר שני האוהבים רוצים להביא את האהבה ביניהם - שמצד טעם וסיבה - למצב שלמעלה מטעם והגיון

ברוך-הוא צריך להיות מלך.

כריתת ברית בין חברים

וממשיכה התורה ואומרת "לעברך בבית ה' אלוהיך" - שעבודה זו מהווה הכנה לכריתת הברית שבין הקדוש-ברוך-הוא לבני ישראל בראש השנה:

תוכנה של כריתת הברית - כפי שרואים בגשמיית אצל שני אוהבים נאמנים שכורחים ברית ביניהם

את פרשת נצבים קוראים תמיד בשבת שלפני ראש השנה. (לפעמים קוראים את 'נצבים' ו'ילך' ביחד, ולפעמים קורין 'נצבים' לבד).

וטעם הדבר: על-פי הידוע שכל שבת שייכת וכוללת את ימי השבוע שלאחריה, ולכן קוראים בשבת שלפני ראש השנה פרשת את נצבים ששייכת לראש השנה:

"אתם נצבים היום" - ש"היום" הוא ראש השנה, יום הדין הגדול. ובבוא "היום", יום ראש השנה, צריך להיות "אתם נצבים ג' כולכם" - שכל הנשמות צריכים להתייצב כולם יחדיו "לפני ה' אלקיכם", ועניין זה הוא בכל הנשמות בשוה - מ"ראשיכם שבטיכם" ועד ל"חוטב עציץ עד שואב מימין", כפירוש רש"י "שבאו כנענים להתגיייר בימי משה כדרך שבאו גבעונים בימי יהושע", ובכל זאת, גם הם עולים לפני ה' יחד עם שאר בני ישראל, באופן של "כולכם".

התורה נותנת את הכח

"כולכם" - הוא לא רק שהם סובלים איש את רעהו מבלי הבט על כך שאחד הוא הראש והשני הוא איש פשוט, אלא שהם מקבלים זה מזה, ומשלימים זה את זה, כשם שבגוף האדם משלימים הראש והרגל זה את זה, שכל אחד מהם, אין לו שלימות בלעדי השני.

וכדי שתוכל להיות עבודה זו בראש השנה, "היום", מקדימים וקוראים על כך בתורה בשבת שלפני ראש השנה - הקריאה בתורה מהוה נתינת-כח להביא הדברים לידי פועל.

וכפי המבואר בתורת החסידות שהטעם לאמירת פסוקי מלכויות וזכרונות ושופרות בראש השנה - היא מכיוון שצריך להביא הוכחה מן התורה שהקדוש-

דבר מלך

העיקר והשלימות - הגאולה

ויש לומר שהשייכות של יום הדין דראש השנה עם הגאולה ("והצילו העדה") מודגשת גם בכך שבראש השנה היא העבודה דקבלת מלכותו ית', למלאות בקשתו של הקב"ה "תמליכוני עליכם" . . . שמלכותו ית' קשורה ומתגלה בשלימותה ע"י דוד מלכא משיחא . . . ומזה מובן, שבעמדנו כעת ברגעים האחרונים לפני הגאולה (על-פי כל הסימנים, כנ"ל) - הדין בימים אלו (ימי הדין) צריך להביא את העיקר והשלימות ד"והצילו" - הגאולה האמיתית והשלימה.

(משיחת ערב ראש השנה ה'תשנ"ב - מוגה)

ומל ה' אלוהיך את לבבך (נצבים ל, ו)

כשנא לומר תיקון התשובה סדר שלשתם, כנגד תשורת תלמוד תורה אמר תשובו ראשונה ושבת עד ה', וגמר אומר ושמעת בקולו שהוא תלמוד תורה, ולא הזכיר עמו דבר אחר, וזו היא התחלת התשובה שצריך השב עשות, ואמר כנגדה ושב ה' את שבותך ושב וקבצך וגו', כאומרם ז"ל שבזכות עסק התורה יהיו ישראל נגאלין... וכנגד שמירת מצות לא תעשה אמר "ומל ה' את לבבך... לאהבה את ה'", פירוש שתלשב האהבה אשר תיכן בך התוכן בריאתך בנעימות ידידות חיבת אלקיך, ויחד שכן לזה שיהפוך ה' כל הצרות מעלינו על שונאינו. וכנגד קיום מצות עשה אמר "ואתה תשוב וגו' ועשית את כל מצותי", ויחד להם שכן הקרבת התועלת, כאומרם "והותירך וגו' לשוב עליך לטוב" וגו'.

(אור החיים)

ניצוצות של גאולה

ושבת עד ה' אלוהיך (נצבים ל, ב)

ולפי דעתי יש בו סוד גדול כי ירמוז למה שאמרו אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שגוף, וכבר דברתי בו. (רמב"ן)

ושב ה' אלקיך (נצבים ל, ג)

היה לו לכתוב והשיב, רבותינו למדו מכאן כביכול שהשכינה שרויה עם ישראל בצרת גלותם, וכשנגאלים הכתיב גאולה לעצמו, שהוא ישוב עמהם. ועוד יש לומר שגדול יום קבוץ גלויות, ובקושי, וכאילו הוא עצמו צריך לאחוז בידו ממש איש איש ממקומו.

(רש"י)

שיחת הגאולה

הגאולה האמיתית והשלימה

האגודה למען הגאולה האמיתית והשלימה המיוסד והיורד: הרב זמרי צוק | העלון יצא מוסדות חינוך תנ"ך ב-ים | office@hageula.com | אימייל: office@hageula.com | שיר הגאולה כ"ט בנובמבר 50 | המערכת: חיים צוק, יצחק רחמי, בני צרישמן | אינטרנט: hageula.com | moshich.net | 054-398-6770 | למוניחים והזמנות: studio AG Times | 054-398-6770 | אינטרנט: hageula.com | המנהל הרבי שליטא מלך המשיח בחיות: ש. רומני | להצטרפות לרשימת התפוצה באימייל: menuim@hageula.com

לפי שעות ק"ץ	ירושלים	תל אביב	חיפה	באר שבע	ניו-יורק
הדלקת נרות	18:04	18:19	18:10	18:21	18:40
יציאת השבת	19:15	19:17	19:16	19:17	19:36

הפטירה: שוש אשיש - כל ימי עולם (ישיעה סא, י, ט, ס) | פרקי אבות: פרק חמישי ושישי

שלום שלום לרחוק ולקרוב

שלום שלום וישראל ביזור

הוא סיפר לי שהוא מתגורר בבתי ים, ועובד בתור פקח עירייה. בתוך הדברים הוא סיפר שכחלק מהעבודה הוא נאלץ לעבוד בשבת, והדבר חורה לו מאוד

החזיק, ולא שמעתי ממנו.

שבוע שעבר נכנסתי להתפלל שחרית בבית הכנסת 'בית מנחם' בכפר חב"ד, כשלפתע צדו עיני פרוצות לא מוכר, עטור זקן חסיד. האיש החזיק בידיו תיק תפילין שעליו היה רקום שמו: שלום שלום.

בירור קצר איתו העלה שאכן מדובר באותו צעיר ישראלי שהכרתי משדרת קווינס. התחבקנו בהתרגשות, והוא סיפר לי את המשך השתלשלות הדברים.

"זמן קצר אחרי שכתבתי איתך לרבי שליט"א מלך המשיח, עזבתי את העבודה בשבת, ועברתי לעבוד במשרד תיווך ברמת אביב, שם היה מגיע אלינו חב"דניק והניח לנו תפילין בקביעות. יום אחד הוא אמר לי 'שלום, הגיע הזמן לתפילין משלך'. קניתי תפילין מהודרות בכתב אדמו"ר הזקן, ומשם הדרך להפוך לחסיד מן המניין הייתה קצרה. כיום אני מנהל בית חב"ד לכל דבר, והבוקר הבאתי את הבת שלי לתיכון פה. כן, היא לומדת בכפר חב"ד."

"תראה מה זה פעולה נמשכת", סיכם שלום שלום. "הרבי שליט"א מלך המשיח שלח אותך אלי, ודרך המכתב ב'אגרות קודש' דאג שאעבור לעבוד ברמת אביב כדי שאפגוש את אותו חב"דניק ויום אחד אהפוך גם אני לחסיד".

על כוחה של הכתיבה לרבי שליט"א מלך המשיח לא תמיד אנו זוכים לשמוע. לעיתים נעלם מאיתנו הנס באופן של "אין בעל הנס מכיר בניסו", לעיתים – ולפעמים רק אחרי שנים רבות – אנו זוכים לראות את הפעולה הנמשכת על ידי ההתקשרות לנשיא הדור באמצעות הכתיבה אליו.

על מקרה שכזה מספר הרב ישראל ביזור, מבית שמש:

בשנת תשנ"ט ('99), בהיותי בשנת הקבוצה (שנה בה זוכים תלמידי ישיבות חב"ד בארץ לשהות אצל הרבי שליט"א מלך המשיח בניו יורק), הייתי יוצא בכל יום שישי ל'מבצע תפילין' בשדרת קווינס. באחת החנויות אליה נכנסתי בקביעות, עבד בחור ישראלי יוצא צבא, שמו היה שלום שלום. בכל פעם שנכנסתי אליו הוא הניח תפילין בשמחה, וכך התיידדנו.

באחד מימי השישי שהגעתי, סיפר לי שלום שהוא חוזר לישראל. הוא הניח תפילין כרגיל, אמרנו 'לחיים' יחד והבטחנו לשמור על קשר. ואכן, לאחר כחודש, מילאתי את הבטחתי והתקשרתי אליו ארצה. התעניינתי בשלומי, והוא סיפר לי שהוא מתגורר בבתי ים, ועובד בתור פקח עירייה. בתוך הדברים הוא סיפר שכחלק מהעבודה הוא נאלץ לעבוד בשבת, והדבר חורה לו מאוד.

הצעת לי לכתוב לרבי שליט"א מלך המשיח ולבקש את ברכתו לפרנסה טובה שלא תהיה כרוכה בחילול שבת חלילה.

הוא כתב את בקשתו על דף בביתו שבת ים, ואני, בעודי יושב בעמדת הטלפון הציבורי במרכז לדוברי עברית בניו יורק, פתחתי באקראי כרך 'אגרות קודש' שהיה לידי. המכתב שהופיע מולי היה אחד מאותם מכתבים בהם מעורר הרבי שליט"א מלך המשיח על בעיית הפלגת אוניות ישראליות בשבת ועל האיסורים הכרוכים בכך.

המכתב לא הותיר ספק. אמרתי לשלום שעליו לעזוב את העבודה בעירייה, ולמצוא עבודה ללא חילול שבת. הוא הבטיח לחפש, וקיבל על עצמו החלטה טובה. בירכתי אותו ונפרדנו לשלום.

מתוך סקרנות פתחתי את המפתח עניינים בסוף הספר, כדי לבדוק כמה פעמים מדובר באותו כרך על שמירת שבת. היה שם רק מכתב אחד. זה 'תפס' אותי כל כך חזק שהסיפור נחקק בזכרוני, וחזרתי עליו פעמים רבות, כשדיברתי עם יהודים על כתיבה לרבי שליט"א מלך המשיח.

חצי יובל שנים חלף. הקשר עם שלום לא

הלכות ראש השנה

התרת נדרים: בערב ראש השנה נוהגים לערוך התרת נדרים, בכדי להיכנס לראש השנה נקיים מעוון אי קיום שבועה או נדר.

כתיבת פדיון נפש: נוהגים לכתוב פדיון נפש לרבי שליט"א מלך המשיח עבור הכותב ועבור בני ביתו.

אמירת תהלים: בשני הימים של ראש השנה, צריך לנצל כל רגע פנוי לאמירת תהלים. להיזהר מדיבורי חול עד כמה שאפשר, למעט בשינה, ולהרבות בתפילה ובתחנונים מקרב ולב עמוק.

הדלקת נרות: יש להכין מראש נר דולק למשך יותר מ-24 שעות, כדי להדליק ממנו את נרות החג בלילה השני של ראש השנה. יש להדליק בזמן הכתוב בלוח, 18 דקות לפני השקיעה, אך אם לא הספיקה להדליק אז, יכולה להדליק גם אחר כך מאש קיימת.

ליל ראש השנה: בתפילת ערבית אומרים "המלך הקדוש" במקום "הא-ל הקדוש", וכך בכל עשרת ימי תשובה, כי בימים אלו בורא העולם מראה את מלכותו לשפוט את כל באי עולם.

בסיום התפילה נוהגים לברך איש את רעהו בברכת "לשנה טובה תכתב ותחתם".

סעודות החג: בליל החג הראשון לאחר הקידוש – נוטלים ידיים לסעודה, טובלים פרוסת "המוציא" בדבש ואוכלים ממנה, לאחר מכן טובלים תפוח מתוק בדבש, ומברכים "בורא פרי העץ", ואומרים לפני האכילה "הי רצון מלפניך שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה". בנוסף נוהגים לאכול רימון וראש של דג, ויש המוסיפים לאכול עוד דברים בראש השנה לסימן טוב.

ליל החג השני: בליל החג השני יש להדליק נרות חג לאחר צאת הכוכבים מאש קיימת, ובשעת הקידוש מניחים פרי חדש על השולחן, ומסתכלים בו לפני ברכת 'שהחיינו' שבקידוש. אבל גם אם אין פרי חדש – מברכים שהחיינו בקידוש.

לאחר הקידוש, לפני נטילת ידיים, מברכים על הפרי החדש (אם יש) ברכה ראשונה ללא שהחיינו, ואוכלים ממנו.

תקיעת שופר: מצות עשה לשמוע תקיעת שופר ותורעת שופר בראש השנה, כמו שנאמר "ובחודש הראשון באחד לחודש יום תרועה יהיה לכם", חשוב מאוד שכל יהודי ישמע לפחות 30 קולות שופר, בכל יום משני ימי ראש השנה (זה יותר חשוב מאכילת תפוח בדבש למשל), ולכתחילה ראוי לשמוע 100 קולות. ניתן לשמוע תקיעת שופר מהזריחה ועד שקיעת השמש.

ברכה: תקנו חכמים שלפני התקיעות יש לברך ברכת המצוות, בנוסח "אשר קדשנו במצוותיו וציוונו לשמוע קול שופר". לאחר מכן מברכים ברכת 'שהחיינו' כפי שמברכים על כל המצוות הבאות מזמן לזמן.

תפילת מוסף של ראש השנה: בכל שבת ויום טוב מתפללים שבע ברכות, דהיינו שלוש ראשונות ושלוש אחרונות וקדושת היום באמצע, אך תפילת מוסף של ראש השנה מיוחדת בכך שיש בה תשע ברכות, שלוש ברכות ראשונות ושלוש ברכות אחרונות, ובאמצע יש שלוש ברכות הנקראות "מלכויות" בה ממליכים את הבורא, "זיכרונות" בה מזכירים ש' זוכר את עולמו, ו"שופרות" בה מתפללים שהבורא יופיע ויתגלה אלינו שוב בקול השופר שיבישר את הגאולה.

תשליך: בראש השנה נוהגים להתפלל על ידי הנהר או באר מים או מעיין בו מצויים דגים, וזהו מנהג ה"תשליך".

כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה, שנת הגאולה האמיתית והשלמה!

מורה שיעור בלימוד הרמב"ם היומי

יום שני	שלושה פרקים ליום	פרק אחד ליום
שבת קודש	הל' פרה אדומה, פרק ב-ד.	הל' שאלה ופקדון, פרק ג.
יום ראשון	פרק ה-ו.	פרק ד.
יום שני	פרק ז-ח.	הל' מלוה ולוה, פרק א.
יום שלישי	פרק ט-י.	פרק ב.
יום רביעי	פרק יא-טו.	פרק ג.
יום חמישי	הל' טומאת צרעת, פרק א.	פרק ד.
	פרק טז-יז.	פרק ה.

לזכות החתן הח' לוי יצחק והרבלי שמשונו זכרי - לרצל - לזכות החתן הח' חיים הפאל וזמנו והרבלי רוחו שמשונו וזמנו - לרצל - לזכות החתן הח' מנחם מנדל שמשונו והרבלי לרצל וזמנו שמשונו

המטה להצלת העם והארץ ת.ד. 6132 צפת | מדברי הרבי שליט"א מלך המשיח בענייני שליחות הארץ

להסביר לגוי: 'ה' הוא האלוקים אין עוד מלבדו'

והיות שהגוי מקשיב לאמת - לכן בשעה שהיהודי יסביר לו 'ש'לעולם ה' דברך נצב בשמים' - 'שה' הוא האלוקים ואין עוד מלבדו - הרי שאם הגוי יראה שהיהודי מתכוין לזה באמת, ומאמין במה שהוא מדבר, אז לבטח הוא יקשיב לו. ועוד יותר: הגוי עצמו יבקש מהיהודי שיסביר לו יותר.

(משניות שבת-פרשת בראשית תשכ"ט - בלתי מוגה)

כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה

(מתוך הפטרת השבת)

מלחמת המפרץ השניה) תוך שהם דולקים אחר סאדם חוסיין ימח שמו, מי שהטיל במשך עשורים את חיתתו על העולם כולו באיומיו הבלתי פוסקים.

מעניין לציין שאכן בהמשך הוא נתפס בדיוק בתאריך חג הגאולה י"ט כסלו, אז פורסם דבר מעצרו כשלאחר מכן הוא הוצא להורג.

התייחסותו השמיימית והבלתי מובנת בשעתו של הרבי שליט"א מלך המשיח, להמשך הלחימה בבצרה – שהתגשמה לאחר 12 שנה, היא ככל נבואותיו לדורנו – המחזקות אותנו באמונה וודאית בהתגשמות נבואתו "הנה זה משיח בא".

הרבי שליט"א מלך המשיח

הופעתו הצפויה של מלך המשיח, מתוארת בהפטרה הנאמרת בשבת זו בנבואה המיוחדת: "מי זה בא מאדום חמוץ בגדים"...

היא בצר במדבר כו'...

נבואה שמיימית

זאת אומרת, הרבי שליט"א מלך המשיח, בשיחתו שנאמרה ממש יומיים לאחר סיום המלחמה, מתייחס לפעולות ארצות הברית ולהמשך המלחמה כשהוא מתייחס דווקא לעיר בצרה.

הדברים לא היו מובנים, ונשארו בגדר של "עוד חזון למועד" כפי שהבטא הרבי שליט"א מלך המשיח. ואכן, חלפו 12 שנה מאז, ובדיוק באותו יום – ט"ז אדר, פרצו כוחות חיילי צבא ארצות הברית לעיר בצרה (במהלך

במשך שבע שבתות שבין תשעה באב, לראש השנה, נוהגים לקרוא את "שבע דנחמתי" (שבע של נחמה) שבע הפטרות הנאמרות לאחר קריאת התורה, הלוקות בספר ישעיהו נביא הגאולה.

בשבת זו, השבת שלפני ראש בשנה, קוראים את ההפטרה "שש אשיש" המתחייסת בין היתר להופעתו הצפויה של מלך המשיח: "מי זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה... מדוע אדום ללבושך ובגדך כדורך בגת...". הנביא מתאר את הופעתו של הגואל בבגדים אדומים, הנראים בתחילה כאילו והוא התלכלך בגת בו מייצרים את היין האדום ומשם נתזו על בגדיו הכתמים האדומים, אלא שאלו כתמים המופיעים על בגדו לאחר שעשה הוא נקמה באדום – מלכות השיעבוד האחרונה.

הצלחה בבצרה

על הקשר שבין הגואל לבצרה, ניתן גם ללמוד מהסיפור השמיימי הבא שהתחיל מיד לאחר סיום מלחמת המפרץ (הראשונה) בשנת תשנ"א (91):

בשבת פרשת תשא שחלה אז ביום ט"ז אדר אמר הרבי שליט"א מלך המשיח: "...ולהעיר, שאף שנאמר ונתון הלבוש והסוס גו", "ואת הכתר לא הזכיר" הרי זה מפני "שראה עינו של מלך רעה על שאמר שיתנו הכתר בראש אדם", מה-שאיין-כן בימינו אלה, שאף ש"אכתי עבדי אחשוורוש אנן", נמצאים במלכות של חסד, שמסייעת לבני ישראל הדרים במדינה זו, וגם לבני ישראל שבשאר מדינות המלך. ויהי רצון שהקב"ה יעזור להם ויצליח אותם במלחמתם בבצרה – לא "בצר" שבמדבר ("את בצר במדבר"), אלא "בצרה" שבאדום, עליה נאמר "הנה זה בא מאדום חמוץ בגדים מבצרה", "עתיד שר של אדום לטעות כסבור שבצרה

שנה של גאולה

"כי יום נקם בלבי ושנת גאולי באה", אחרי שנתיים של מלחמה בלתי פוסקת – מתגברת קריאתנו לריבון העולמים שכבר יראה לנו את יום הנקם, כאשר ינקם הוא מכל אויביו וצרינו, אלו שרודפים אותנו בכל מקום ובמיוחד אלו הנכרים הצרים על גבולות ארץ ישראל.

"ושנת גאולה באה" – שנה שבה נראה בהתגשמות כל נבואות הגאולה – "איש תחת גפנו ותחת תאנתו" כאשר עם ישראל כולו יושב לבטח, ללא שום מונע ומעכב, בארץ ישראל, כאשר הגויים כולם מכירים בחשיבותו של העם, ועולים כולם לבית המקדש השלישי, שם נחזה כיצד אכן מתקיימת התפילה הנאמרת בראש השנה "מלוך על העולם כולו בכבודך" – בהתגלותו המלאה המיידית של הרבי שליט"א מלך המשיח, תיכף ומיד ממש.

כתיבה וחתימה טובה לשנת הגאולה האמיתית והשלימה. ■

קדמי ביטוחים

סוכנות הביטוח המובילה לשומרי התורה

בהנהלת ר' קדמי

כתיבה וחתימה טובה

כל הביטוחים בקדמי ביטוחים

מתקשרים ומרוויחים - 2770*

נצה והדרכה

מדברי נשיא הדור שליט"א, משיח צדקנו

כל אחד יכול להשפיע

וזה לא צריך להפליא אותנו, שלכאורה לשליחות כזו מתאים גביר שיש לו רוחב הדעת ודבריו נשמעים, אבל לא כזה שבקושי יש לו פרנסה, כי זו היתה טענה רק כאשר הולכים עם הכוחות האשישים, אבל כיון שזוהי שליחות מהקב"ה שהוא כל יכול, במילא נופלות הרבה מניעות ועיכובים, ומבינים את זה גם בשכל אנושי, שכאשר יהודים רואים שאין בזה פניות צדדיות או פוליטיקה, יהודים מקשיבים בתשומת לב, כפי הכלל, שדברים היוצאים מן הלב נכנסים אל הלב... הרי על אחת כמה וכמה, כשהמשלח הוא הקב"ה, והוא רואה שמקבלים את שליחותו ברצון ובשמחה, נותן הוא סיוע גדול מלמעלה, שיוכלו למלא את השליחות.

(אגרות קודש חלק ו עמוד רסג - תרגום)

כשהבת רוצה לחיות עם גוי

על-פי מה שכותב במכתבו, אולי לא כדאי שיתווכח עם בתו בתקיפות על כך, כי כיון שהיחסים ביניהם מתוחים, זה עלול

להרגיז עוד יותר, אף שמצד שני היא איננה צריכה לראות שהוא נותן לזה לעבור בקלות, ועליה לדעת ברור את עמדתו בזה, אבל לא ע"י שיכנסו למריבות.

עליו לבדוק את המזוזות בביתו בכלל ובחדר של בתו בפרט, ושזוגתו תתן כל פעם לפני הדלקת הנרות בערב שבת ובערב יום טוב צדקה בעד רבי מאיר בעל הנס – רמבע"ן – והוא יוסיף בשיעור תהלים שאומר בכל יום, עוד שני פרקים עד אחרי שהשי"ת יזמין שידוך מתאים לבתו בשעה טובה ומוצלחת – מובן מאליו שכל זה צריך להיות בלי נדר –

(אגרות קודש חלק ו עמוד רסג - תרגום)

נוסח המברק שהואיל כ"ק אדמו"ר שליט"א מלך המשיח, לשלוח לאנ"ש שי בכל מרחבי תבל, לקראת ראש השנה, ה'תשנ"ב

לשנה טובה תכתבו ותחתמו.

/מקום החתימה/

רעיון לפרשה

נערך ע"י הגה"ח ר' מרדכי פרקש שיחי

מו"צ ושליח כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש לבעלווי וואשינגטאן

~ פרשת נצבים - הכנה ראש השנה תשפ"ו ~

'קיבוץ גלויות-בישראל, אורייתא וקוב"ה'

המניינים כבר סיימו את תפלתם, וכאן חתנו עדין מתפלל... האם מתפלל הוא ביחידות?

לאחר שסיים את תפילתו וניגש אל חותנו, פנה אליו רבי יעקב ישראל ושאל: "הרי סיפרת לי שאתה מתפלל בציבור?" ענה לו החתן, כי למד מאביו, הרבי הצמח צדק, ששמע זאת מסבו, אדמו"ר הזקן: "תפילה בציבור משמעותה- 'לצבור', כלומר לאסוף וללקט את כל הבירורים ולהעלותם בתפילה". לכן, הוא משתדל ככל יכולתו להתפלל בציבור, שהרי בתפילה על האדם לאסוף ולהעלות את כל כוחות וניצוצות הנפש שהתפזרו במקומות שונים. משום שעבודה זו דורשת זמן רב, תפילתו מתארכת.

כאשר אדם עוסק בפעולה מסוימת - בין אם זה בתחום העבודה, האכילה, השיחה או כל עיסוק אחר - הוא בעצם משקיע באותה פעולה חלק מנפשו. ככל שתחושת ההנאה שלו מהמעשה גוברת, כך גם גדלה ההשקעה הנפשית, והחלקים הפנימיים ביותר של נפשו נקשרים לאותו ענין. כך נוצרת מציאות שבה ניצוצות הנפש מתפזרים ונשארים קשורים בתחומים מגוונים ומקומות שונים.

הפיזור הזה מתרחב בהתאם למידת ההתעניינות של האדם. לדוגמה, כאשר הוא מתעמק בחדשות, חלק מנפשו "נשלח" אל אותו תחום: אם החדשות מקומיות - ניצוצות נפשו נקשרים לאזור מסוים; אם הן ארציות - נפשו מתפזרת ברחבי הארץ; ואם מדובר בחדשות עולמיות - חלקי הנפש מתפשטים לכל העולם. כך גם כאשר האדם משקיע את רגשותיו וכוחותיו בכסף שברשותו, או בכספים שלקח מאחרים -

בחודש תשרי הקרב ובא עלינו ועל כל ישראל לטובה, שהוא החודש השביעי והמושבע במועדות - ראש השנה, יום הכיפורים, חג הסוכות, שמיני עצרת ושמחת תורה - אנו חוזרים ומבקשים עשרים וארבע פעמים בתפילת מוסף: 'וְקָרַב פְּזוּרֵינוּ מִפִּי הַגּוֹיִים וְנִפְּצוּתֵינוּ כִּנְס מִיִּרְפְּתֵי אֶרֶץ'.

לאחרונה נשאלה אמי תחיה לחיים ארוכים, מהו הפסוק בתפילה שנוגע לליבה במיוחד, וענתה: "הפסוק 'וקרב פזורינו'... כאשר היא עומדת עם הסיפור בבית הכנסת חב"ד בירושלים, היא מדמינת את ילדיה ה'פזורים' בשליחות בקצות העולם, ומתפללת מעומק הלב לפני הקב"ה שנזכה כולנו להתאסף יחדיו בירושלים עיר הקודש עם משיח צדקנו.

תפילה "בציבור" - לצבור את כל חלקי הנפש

א. בקובץ 'התמים' (כסלו תרצ"ו עמ' מה - במהדורת צילום ע"א) מסופר אודות רבי יוסף יצחק בנו החמישי של אדמו"ר ה'צמח צדק' (חותנו של הרבי הרש"ב נ"ע), פעם שאל אותו חותנו הרה"צ רבי יעקב ישראל מצערקאס (בן הרה"צ רבי מרדכי מצ'רנוביל וחתן אדמו"ר האמצעי) האם הוא נוהג להתפלל בציבור, או שהוא מאריך בתפילה ביחידות? השיב החתן 'עד כמה שאפשר הוא מתפלל בציבור'.

פעם קרה, שרבי יעקב ישראל סיים את תפלתו שלח שליח לקרוא לחתנו, השליח הלך ומצא אותו מתפלל, הודיע השליח לרבי יעקב ישראל כי הוא מתפלל ואינו יכול לבוא עכשיו. לאחר זמן שלח שוב שליח, ושוב חזר שהוא עדיין באמצע התפילה, וכך היה גם בפעם השלישית, רבי יעקב ישראל התפלל: הרי השעה מאוחרת, וכל

חלקים מנפשו קשורים לאותם אנשים ולמקומות.

בשעת התפילה, על האדם לאסוף אליו את כל חלקי נפשו שהתפזרו - במקומות, בעסקים, ובאנשים - ולרכז אותם כולו לפני הבורא. רק כאשר מתכנס האדם מכל פיזוריו, יכולה התפילה להיות שלמה ואמיתית. (עיין 'ללמוד איך להתפלל', חלק ב' עמ' קס"ב)

כפל ההשבה מהשביה

ב.) אחד הנושאים בפרשת השבוע הוא 'קיבוץ גלויות' של עם ישראל ושובם לציון: 'וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבְּצָךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה, אִם יְהִי נִדְחָךָ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מִשָּׁם יִקְבְּצָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחָךָ (נצבים לגג-ד) רש"י על המילים 'ושב ה' אלהיך את שבותך' מביא שני פירושים: (א) הִיָּה לוֹ לְכַתֵּב "וְהָשִׁיב" אֶת שְׁבוּתְךָ, רְפוּתִינוּ לְמַדּוֹ מִפְּאֵן כְּבִיכּוֹל שֶׁהִשְׁכִּינָה שְׁרוּיָה עִם יִשְׂרָאֵל בְּצֶרֶת גְּלוּתָם, וְכִשְׁנִגְאָלִין הַכְּתִיב גְּאֻלָּה לְעַצְמוֹ - שֶׁהוּא יָשׁוּב עִמָּהֶם. (ב) וְעוֹד יֵשׁ לוֹמַר שֶׁגְּדוּל יוֹם קִבּוּץ גְּלוּת וּבִקְשִׁי, כִּאֲלוֹ הוּא עֲצָמוֹ צָרִיךְ לְהִיּוֹת אוֹחֵז בְּיָדוֹ מִמֶּשׁ אִישׁ אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ, כְּעֵנֶן שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיהו כ"ז) "וְאַתֶּם תִּלְקְטוּ אֶת אֶחָד אֶחָד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", וְאַף בְּגִלּוּת שֶׁאֵר הָאֲמוֹת מְצִינּוּ כֵן (ירמיהו מ"ח) "וְשִׁבְתִּי שְׁבוּת מוֹאָב".

המפרשים מסבירים מדוע הפסוק כופל פעמיים את המילה 'ושב', 'אור החיים' מפרש, שיש שני סוגי שבויים, שבוי נעלם ושבוי נגלה, ובלשונו: 'ושב ה' חלקי הקדושה שנשבו מצד מעשיך הרעים שקדמו, ישיבם ה' מהשביה, זה כנגד גאולת שבית הנעלם, וכנגד שבית הנגלה אמר **ושב וקבצך**'. אמנם אף שהאור החיים לא ביאר מה הם שני סוגי ה'שבויים'. מצינו בפירוש ה'כלי יקר' שמבאר בסגנונו המיוחד, שמדובר על השבת ישראל מעוונותיהם, והשבת ישראל מגלותם.

ובלשונו: "יש להתבונן, כי מתחילה אמר (נצבים ל,א) 'וְהָשִׁבְתָּ אֶל לְבָבְךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה' ואח"כ אמר (שם, ג) 'מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה'. כי יש הבדל בין לשון הפיצר, ללשון הדיחך, כי **הפיצר** יאמר על **הגלות**, ו**הדיחך** יאמר על **המצות**, כי בהיות ישראל בארצות העמים הם נדחים מן המצות, הן מצד מה שנאמר בתוכחה (דברים כח לו) 'ועבדתם שם אלהים אחרים'. הן מצד שרוב המצות תלויות בארץ, וע"י הדחה זו, ישראל

קרובים לבא לידי טעות, ולומר שאין הקב"ה חפץ עוד במעשיהם כלל, על דרך שנאמר (ישעיה א יא) 'למה לי רוב זבחיכם יאמר ה'', ועי"ז יתיאשו לגמרי מן הגאולה, כי יאמרו שהקב"ה **הדיחם** מן המצות בכוונה גמורה, וטעות הוא בידם, כי הקב"ה לא נתכוין בעצם וראשונה כי אם על **הפיזור**, להפיצם זה מעל זה, כי כינוס לרשעים רע להם (סנהדרין עא) אמנם מה שנדחו מן המצות, נמשך **במקרה** מן ההפצה, ולא שיתכוין השם יתברך בעצם וראשונה להדיחם מן המצות, עיי"ש עוד.

וממשיך לבאר במהלך זה, את כפל המילים 'ושב' בפסוק '**וְשָׁב ה' אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ, וְשָׁב וְקִבְּצָךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הִפְצָךָ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: שתי פעמים 'ושב' שהזכיר בזה אחר זה, הראשון מדבר במחילת העון הקודם הנקרא 'שבותך', כמו הבת השובבה (ירמיה לא.כא) וכמו וילך שובב בדרך לבו (ישעיה נז.יז) וכמו שובה משובה ישראל (ירמיה ג.יב) וכן רבים, על זה אמר 'ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך', כי אפילו שבותך המתיחס אליך, דהיינו העון, יתהפך לזכות, כמו שאמרו רז"ל (יומא פו:) שע"י התשובה נעשין הזדונות כזכיות, זהו שנאמר 'ורחמך' שהוא לשון אהבה, רצה לומר שיהיה הקב"ה אוהב את שבותך, יען כי הזדונות יהיו בעיניו ית' כזכיות ואוהבם מאד.**

והשני, מדבר ב**שביבת ישראל** מן הגלות, זהו שנאמר '**ושב וקבצך** מכל העמים אשר הפיצך ה' אלהיך שמה'. לא כמו שחשבת שהדיחך ה' אלהיך, ונתכוון בעצם וראשונה להדיחך מעל שמירת המצות, אלא בעצם וראשונה נתכוין ה' **להפיצר**, אמנם ההדחה מן המצות נמשך **במקרה** מן הניפוצ, ומכל מקום, 'אם יהיה נדחך בקצה השמים', כי באמת אתה מודח מן המצות.. ואע"פ שאתה גרמת **לך** להיות מודח מן מקום קיום המצות, רחוק מאד, מכל מקום 'משם יקבצך ה' ומשם יקחך'. 'משם יקבצך' זהו **קיבוץ גלויות**, 'ומשם יקחך' אליו לסייע לך לשמירת המצות. ועיי"ש המשך לזה בפירוש הפסוק 'והביאך אל הארץ וגו' והטיבך והרבך מאבותיך'. וכן מפרש ה'ספורנו': 'ושב וקבצך בקבוץ גלויות'.

וכן מנבא ירמיהו הנביא: "וְנִמְצָאתִי לָכֶם, נָאִם ה', וְשִׁבְתִּי אֶת-שְׁבִיתְכֶם (שְׁבוּתְכֶם) וְקִבְּצָתִי אֶתְכֶם מִכָּל-הַגּוֹיִם וּמִכָּל-הַמְּקוֹמוֹת אֲשֶׁר הִדִּיחָתִי אֶתְכֶם שָׁם, נָאִם ה' וְהָשִׁבְתִּי אֶתְכֶם אֶל-הַמְּקוֹם, אֲשֶׁר הִגְלִיתִי אֶתְכֶם מִשָּׁם". [ירמיהו כ"ט, י"ד]

המאמר "אם יהיה נדחך" תשכ"ז

ג.) על דרך הפשט, משמעות הכתוב 'אם יִהְיֶה נִדְחָךְ בְּקִצָּה הַשָּׁמַיִם מִשֵּׁם יִקְבָּצְךָ ה' אֱלֹהֶיךָ וּמִשֵּׁם יִקְבָּחךָ (לד), היא שהקב"ה יקבץ את כל ישראל, אפילו את אלו שנמצאים במעמד ומצב של "נדחך", ויוציאם ממעמדם ומצבם, ויעמיד אותם במקומם המתאים, היינו, במקומם האמיתי, כפי שהם 'בנים' אתם להוי' אלקיכם, 'בני בכורי ישראל', וכל ישראל בני מלכים הם' (שבת סז ע"א), וכמו שפירש רש"י דלעיל שהוא - הקב"ה - עצמו צריך להיות אוחז בידיו ממש, איש איש ממקומו, כענין שנאמר 'ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל', והיינו שיקבץ את כל ישראל יחד.

אמנם, בכדי שיקויים פשוטו של הכתוב, הרי זה ע"י קיום הכתוב על פי פנימיות התורה - "נשמתא דאורייתא" - כפי שנתגלתה בתורת החסידות. תוכן זה מתבאר באריכות במאמר "אם יהיה נדחך" משנת תשכ"ז, שנאמר זמן קצר אחרי הניצחון הגדול במלחמת ששת הימים, ויש מקום לומר שיש בכך קשר לאירועי התקופה והאווירה ששרתה אז. להעמקה בנושא, מומלץ ללמוד את הדברים במקורם ובמלואם.

כרגיל, המאמר מתחיל בשאלה, "צריך להבין מה שכתוב **נדחך** לשון יחיד, הרי ענין ה**קִיבוץ** שייך בפרטים דוקא, ובפרט **בריבוי** פרטים, כמו שכתוב 'ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל', משא"כ על יחיד אין נופל הלשון קיבוץ, וכיון שנאמר לשון קיבוץ ('קבצך'), אינו מובן מה שכתוב 'נדחך' לשון יחיד, והוה ליה לומר '**נדחכים**' בלשון רבים?

ומבאר ש'נדחך' קאי על הנשמה, ובלשונו: 'הענין הוא כך, דהנה, הנשמה מצד עצמה היא בחינת יחיד. אבל כיון שהנשמה ירדה למטה, והרי ירידתה לא היתה בשביל עצמה, אלא רק בכדי לתקן את הגוף ונפש הבהמית וחלקו בעולם, בכדי להשלים הכוונה ד'נתאוה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים'... הנה מצד ירידת הנשמה למטה, שייך בה ענין ה**ריבוי** ו**פיזור**, עד לבחינת נדח. והיינו, דעם היות שהנשמה מצד עצמה היא בבחינת יחיד, מכל מקום, כאשר נמשך מעצם הנשמה להכחות שבה, עד לכחות הפנימיים המתלבשים באברים, ועד להלבושים דמחשבה דיבור ומעשה, הנה כאשר המחשבות דיבורים ומעשים מתפשטים ומתפזרים בכמה וכמה עיני העולם, אזי הם נעשים בבחינת **ריבוי**, והיינו לפי שהענינים דעוה"ז הם בבחי' ריבוי... ועד

ששייך שיהיה מציאות של נדח ח"ו. ופירוש ענין נדח היינו שהוא היפך רצון הוי', והיינו, שהרצון, ובמילא גם המחשבה, דיבור ומעשה, שלו אינו כפי רצון הוי', אלא כפי הרצונות של עצמו, שאז הוא נעשה בבחינת נדח, ועל ידי זה גורם שגם הניצוצות המלובשים בעיני העולם נעשים בבחי' נדח'.

"נדחך" לשון יחיד - חזרה ליחידו של עולם

ד.) מוסיף הרבי, שאף שהנשמה התפזרה בעינינו העולם שהם בחינת ריבוי ופיזור, בכל זאת היא נשאת ב**יחידותה** כנשמה קדושה, ובלשונו: 'ומכל מקום נאמר 'נדחך' לשון יחיד, כי, גם כאשר האדם עובר על רצון הקב"ה ונעשה בבחי' נדח, הנה גם אז הוא בבחינת יחיד'.

וטעם הדבר, כי, ישראל אע"פ שחטא ישראל הוא, (סנהדרין מד רע"א) שגם בעת החטא נקרא בשם ישראל, מלשון 'כי שרית עם אלקים', והיינו שהוא למעלה מסדר השתלשלות, וכיון שהוא למעלה מסדר השתלשלות, הרי אין בזה מדידות והגבלות דסדר השתלשלות, ולכן, גם בירידתו למטה כו' הוא בבחינת אחד, וכמו שכתוב 'גוי אחד בארץ', שנשמות ישראל, להיותם למעלה מהמדידות דסדר השתלשלות, הנה גם כאשר הם בארץ (ע"י ירידת הנשמה למטה) הרי הם בבחי' אחד.... וכידוע הפירוש (ספר השיחות תש"ג עמ' 74) במאמר ההגדה 'אחד חכם, אחד רשע, אחד תם ואחד שאינו יודע לשאול', שבכל אחד ואחת מישראל ישנו בחינת אחד, והיינו, לא רק בחכם, תם ושאינו יודע לשאול, אלא אפילו ברשע ישנו ג"כ בחי' אחד - 'אחד רשע'.

וזהו מה שכתוב 'נדחך' לשון יחיד, כי גם בעת שהוא נדח רח"ל, הרי הוא בבחינת יחיד. ומכיון שכל אחד ואחת מישראל, גם בשעת החטא בהיותו נדח רח"ל, יש בו בחינת אחד, הנה מצד ה"אחד" שבו יקובץ גם הוא, כההבטחה של"א ידח ממנו נדח'.

וזהו מה שכתוב 'ושב הוי' אלקיך את שבותך גו' אם יהי' נדחך בקצה השמים משם יקבצך גו', דענין הוי' אלקיך הוא בחי' היחידה שבנפש, בחי' ניצוץ נברא שמקבל מניצוץ בורא, ומצד בחי' הוי' אלקיך שבכל אחד מישראל (בחי' היחידה), הנה גם כשהוא נדח בקצה השמים, מ"מ, משם יקבצך ומשם יקחך.

וראה שם במאמר שמבאר בארוכה שבעבודה הוא ענין התשובה, שעל ידה מתגלית בחי'

היחידה. שעיקר ענין התשובה הוא עקירת כל הרצונות הזרות שבעוה"ז לגמרי מכל וכל, ולא יהיה אלא הרצון לה' לבדו, שהוא רצון פשוט ועצמי בעצמות הנפש ממש, בבחינת היחידה שבנפש. ועי"ז הרי הוא מקבץ את כל הרצונות שלו שנתפזרו ונדחו כנ"ל, כי, כל הרצונות הפרטיים המשכתם היא מרצון הכללי, ולכן כאשר עוקר את רצונו הכללי מהרע, אזי במילא מתקבצים גם הרצונות הפרטיים, כי, עי"ז שעוקר את רצונו מהרע, אזי מתבטלת הקליפה שנעשתה ע"י החטא, וכל רצונותיו שנתפזרו ונידחו רח"ל בהקליפות, חוזרים לקדושה.

קיבוץ הניצוצות באורייתא ובקוב"ה

ה.) כשם שישנו ענין הקיבוץ בישראל, כמו"כ ישנו ענין הקיבוץ גם בתורה. וביאור ענין הקיבוץ באורייתא מבאר במאמר, יובן על פי מארז"ל (סנהדרין כד ע"א) 'במחשכים הושיבני זה תלמוד בבלי', והיינו לפי שהלימוד בתלמוד בבלי הוא באופן של פלפול, כי, מצד פיזור ופירוד ההלכות אי אפשר למצוא הלכה ברורה רק ע"י פלפול דוקא. והיינו שהלכה אחת נתפזרה בהרבה מקומות, עד שמצד מהלך המחשבה של המקשה, ישנם קושיות וסתירות ממקום אחד למקום שני באותה ההלכה, שלכן מקשה ורמינהו, וצריך להיות קיבוץ ההלכה ע"י פלפול הקושיות וכ"ד פירוקים (ראה שבת לג ע"א כאשר היה מקשה ר' פנחס בן יאיר תלמידו של רשב"י קושיא, היה מתרץ לו ר' שמעון בן יוחאי עשרין וארבעה תירוצים) עד שיברר את ההלכה לאמיתתה.

והנה כשם שנת"ל שקיבוץ הרצונות בישראל הוא מצד בחי' יחידה, הנה כמו כן גם הקיבוץ בתורה הוא עי"ז ש'ברכו בתורה תחילה' (נדרים פא ע"א), שענין ברכת התורה הוא ההמשכה בתורה מבחינת נותן התורה, שע"ז דוקא עומד על אמיתית ההלכה. וזהו שאמרו חז"ל (סנהדרין צג ע"ב) 'והוי' עמו שהלכה כמותו', שבכדי לברר ההלכה לאמיתתה צריך להיות הוי' עמו, שהו"ע ההמשכה מבחי' נותן התורה. (ומוסיף עוד, שבתורה, ישנו ענין נוסף שהוא למעלה מבחי' הפיזור, והוא ענין פנימיות התורה דלית תמן לא קושיא ולא מחלוקת', כמו שנתבאר באגרת הקודש (סימן כו), וע"י פנימיות התורה שהיא למעלה מבחינת הפיזור, ישנו הכח לפעול הקיבוץ גם בגליא דתורה).

וכשם שינו ענין הקיבוץ בישראל ואורייתא, כמו כן ישנו ענין הקיבוץ בקודשא בריך הוא, שהו"ע קיבוץ הניצוצות שנפללו למטה ונתפזרו בריבוי גדול, ולא עוד אלא שע"י מעשה האדם נעשו גם נידחים, וכנ"ל. והנה, קיבוץ הניצוצות (ענין הקיבוץ בקוב"ה) נעשה ע"י קיבוץ הרצונות (בישראל), דכיון שדוקא ע"י מעשה האדם נעשים הניצוצות בבחי' נדח, לכן הנה דוקא ע"י מעשה האדם בתשובה וקיבוץ רצונותיו, נעשה גם קיבוץ הניצוצות. וזהו שפירש רש"י 'שְׁהִשְׁכִּינָה שְׁרוּיָה עִם יִשְׂרָאֵל בְּצֶרֶת גְּלוּתָם, וְכִשְׁנִגְאָלִין הַכְּתִיב גְּאָלָה לְעַצְמוֹ – שְׁהָא יָשׁוּב עִמָּהֶם, הֵינּוּ, שֶׁ"י קיבוץ הרצונות, ענין הגאולה דישראל, נעשה גם קיבוץ הניצוצות, ענין הגאולה דקוב"ה.

וזהו ג"כ מה שאמרו (נדרים שם) 'על מה אבדה הארץ גו', על שלא ברכו בתורה תחילה, דכיון שישראל מתקשרין באורייתא, הרי הקיבוץ דישראל נעשה ע"י הקיבוץ דתורה, וענין הקיבוץ שבתורה נתבאר לעיל שהוא ע"י ענין ברכו בתורה תחילה, ולכן, הנה דוקא ע"י שברכו בתורה תחילה ונעשה הקיבוץ בתורה, הנה עי"ז נעשה גם הקיבוץ בישראל, גאולת ישראל, ועי"ז גם גאולת הקב"ה.

קיבוץ הנידחים והאובדים על-ידי השופר גדול

ו.) בתפלת מוסף ראש השנה קוראים בפסוקי 'שופרות' את הפסוק 'וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֲבָדִים בְּאַרְץ אֲשׁוּר וְהַנִּדְחִים בְּאַרְץ מִצְרַיִם וְהִשְׁתַּחֲוּוּ לַיהוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלַיִם' (ישעי' כז, יג) ומבוסס על מבואה זו אנו מפללים שלשה פעמים ביום בתפלת שמונה עשרה 'תקע בשופר גדול לחרותינו ושא נס לקבץ גלויתינו, וקבצנו יחד מארבע כנפות הארץ לארצנו'.

ומבואר במפרשים שהפסוק מדבר על שני סוגים של יהודים שאותם יעורר ה'שופר גדול', 'אובדים בארץ אשור', ו'נידחים בארץ מצרים': "לאותן שגלו למרחוק, לאשור - קורא אובדים; לאותן שגלו מקרוב, למצרים - קורא נידחים" (פירוש מהר"י קרא). רש"י מפרש שה'אובדים' הם הרחוקים יותר, שכבר כמעט נשכחו: "לפי שנפוצו בארץ רחוקה, לפנינו מן הנהר סמבטיון, קראם אובדים". והרד"ק מפרש: "האובדים הם השבטים שהוגלו מעבר הנהר, שהיגלם שם מלך אשור, והוא בארץ אשור, היו שם כאילו אבדים, שלא יצאו עוד משם". המלבי"ם אומר: "קרא אותם שבארץ אשור אובדים, כי נשכח מקומם

ומציאותם עד קץ; ואותם שבארץ מצרים הם רק נידחים'.

על פי תורת החסידות, שני הסוגים המוזכרים - "האובדים בארץ אשור" ו"הנידחים בארץ מצרים" - משקפים שתי סיבות עיקריות שעלולות להרחיק יהודי מהקב"ה: שפע ועוני. "אשור" נרמז בלשון אושר ותענוג, ולכן "האובדים בארץ אשור" הם אלו שנמשכו אחר תענוגות העולם הזה, התמסרו לרווחה ולשפע החומרי, עד כדי התרחקותם מהקדושה - בדומה למה שנאמר "וישמן ישורון ויבעט". מנגד, "מצרים" מסמלת מִצְרִים, לחצים וקשיים - ו"הנידחים בארץ מצרים" הם יהודים הנמצאים במצוקה ובצער, עד כדי כך שמרוב דוחק הפרנסה והעבודה אין להם פנאי נפשי ומחשבותי לעבודת ה', כפי שנאמר על בני ישראל בשעבוד מצרים: "ולא שמעו אל משה מקוצר רוח ומעבודה קשה". החזרה של שני הסוגים הללו אל עבודת ה' מתאפשרת רק על ידי "שופר גדול" - התגלות אלוקית עזה, שהיא למעלה מכל סדרי ההשתלשלות שבעולמות, ורק היא מסוגלת לעורר גם את הרחוקים ביותר ולהשיבם אל מקורם.

ובלשון הרבי מאמר ד"ה והיה ביום ההוא תשמ"ו: 'והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים גו', שבגאולה העתידה יצאו כל ישראל מן הגלות, ואף אחד לא יישאר בגלות חס ושלום. וכמו שביציאת מצרים לא נשאר אף יהודי בגלות, כן יהיה גם בגאולה העתידה על ידי משיח צדקנו, 'כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות', שכל אחד ואחד יצא מהגלות, גם האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים.

ובכדי לפעול גם עליהם, צריך **לשופר גדול שלמעלה מהשתלשלות**, ועד להמשכה מעצמות ומהות. שזהו הפירוש "שופר גדול", שלא יתכן **גדול ממנו**, להיותו למעלה מכל מדידה והגבלה.. ההמשכה של שופר גדול היא, כמו שהיא בשורשה למעלה מעלה מסדר ההשתלשלות, באופן כזה נמשכת למטה, בלי כל הגבלות. ולכן היא פועלת גם על האובדים בארץ אשור והנדחים בארץ מצרים שגם הם יצאו מהגלות, וישתחוו לה' בהר הקודש בירושלים'. (וראה ד"ה זה תשכ"ח - שנאמר כהמשך למאמר "אם יהיה נדחק" שהבאנו לעיל. יצא לאור מוגה בקונטרס ראש השנה תשנ"ב - לאחר הניסים של מלחמת המפרץ, לדברי הרבי ההתעוררות הגדולה אצל

בני ישראל בעקבות הניסים הגדולים -לאחר הפחד והמתח- שחוו בארץ ישראל בנצחון מלחמ ששת הימים, הם בבחינת 'שופר גדול' שנועד לעורר את בני ישראל, אלא שיש לנתב את התעוררות לכיוון של 'והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים' ובהמשך לזה הורה להגביר את ההתעוררות ב'מבצע תפילין'.

הפסוק 'יתקע בשופר גדול' שייך במיוחד לראש השנה, ובלשון הגמ' (ראש השנה יא ע"ב) 'בְּתִשְׁרֵי עֲתִידִין לִיגָאֵל - אֲתֵיָא "שׁוֹפָר" "שׁוֹפָר". כְּתִיב הָכָא: "תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפָר", וְכִתִּיב הָתָם: "בְּיוֹם הַהוּא יִתְקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל".

ונסיים בלשון הרבי (בהתוועדות נצבים תשכ"ח - בו נאמר המאמר הנ"ל) 'כיון שבשבת שלפני ראש השנה (שמתברך ממנו, שהרי מיום השבת "מתברכין כולהו יומין") קוראים ענין זה] של קיבוץ גלויות] בתורה, ובברכה לפניה ולאחריה - הרי בודאי שהקב"ה מקיים מ"ש בתורה, כפי שדרשו רז"ל על הפסוק "מגיד דבריו ליעקב חוקיו ומשפטיו לישראל", "מה שהוא עושה הוא אומר לישראל לעשות", ובאופן ש"נזכרים ונעשים", שע"ז ש"נזכרים" כדבעי, אזי "נעשים" בפועל ממש בגשמיות, וכן תהי' לנו - שיקויים היעוד "אם יהי' נדחק בקצה השמים משם יקבצך וגו'", וכל בני' יבואו לביהמ"ק וישמעו קריאת פרשיות התורה מפי המלך האמיתי - כדברי הרמב"ם: "מלך מבית דוד הוגה בתורה ועוסק במצות כדוד אביו .. וילחם מלחמות ה' וינצח .. ובנה מקדש במקומו וקבץ נדחי ישראל' ויקויים היעוד "ופדויי ה' ישובון", (ישעי' נא,יא) וכאמור, "בשובה ונחת תוושעון", ע"י משיח צדקנו, שיבוא ויגאלנו כו' בקרוב ממש'.

סיכום:

- **תפילה בציבור לאיסוף הנפש:** תפילה בציבור היא איסוף כל חלקי הנפש שהתפזרו, ולכן התפילה מתארכת כיוון שזהו תהליך של איסוף והעלאה של כל הניצוצות בתפילה.
- **פיזור הנפש בתחומים שונים:** חלקי הנפש מתפזרים בהתאם לעיסוקים ולתחומי העניין של האדם, כמו חדשות, כסף ואנשים, מה שמוביל לפיזור רוחני במקומות שונים.

האובדים בארץ אשור (בתענוגות העולם) והנידחים בארץ מצרים (הנמצאים במצוקה), והקיבוץ שלהם מתאפשר רק על ידי התגלות אלוקית למעלה מהתשלשלות.

- **הפשט "אם יהיה נדחך":** הקב"ה יקבץ את כל ישראל, גם את הנידחים, ויעמידם במקומם האמיתי כבניו, כפי שנאמר "ואתם תלוקטו לאחד אחד בני ישראל".

- **קיום יעודי הגאולה:** הקיבוץ האמיתי באמצעות קיום התורה והמעשה, כאשר גם הקב"ה מקיים את הכתוב בתורה, ויגאל את כל ישראל שיקובצו לבית המקדש לשמוע קריאת הפרשה מפי המלך האמיתי.

- **כפל ההשבה מהשביה:** תיבת "ושב" מופיע פעמיים ומסמל שני סוגי שבויים - שבוי נעלם ושבוי נגלה - המדגישים את השבת ישראל מעונותיהם ומגלותם.

- **היחידה שבנשמה אף בעת חטא:** "נדחך" לשון יחיד, אף כאשר הנשמה נדחית ומפוזרת, היחידה נשארת בקדושה, ולכן גם בעת חטא יש בה בחינת אחד, ועל כן כל ישראל יקובצו.

- **קיבוץ התורה וקודשא בריך הוא:** הקיבוץ לא רק בישראל אלא גם בתורה, כאשר הלימוד הוא לברר הלכה מתוך פלפול וקושיות, והקיבוץ בתורה מוביל לקיבוץ ישראל ולגאולה.

- **השופר הגדול וקיבוץ האובדים והנידחים:** "שופר גדול" להשיב שני סוגי יהודים -

הפצה: מכון נשמתא בית שמש - הרב יעקב יהודה שוורץ

לקבלת השיעור השבועי בוואטסאפ 058-770-2424 - דוא"ל bmc150770@gmail.com

← נשמח לקבל תגובות והערות בדוא"ל: bellevuerabbi@gmail.com

אור בחושך

מסע מכישלון להצלחה – דרך בחירה בחיים

שיעורו השבועי של הרב יואב אקריש

מול הקללה, ומצווה: "ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך".

השאלה זועקת – וכי יש אדם שצריך לצוות עליו לבחור בחיים? מרגע הלידה, כל יצור חי נאבק באינסטינקטיבית לשרוד. התינוק הרך בוכה כשרעב, הילד נמשך אל מה שמזין אותו, המבוגר עושה הכל כדי לחיות.

אם התורה הייתה מלמדת אותנו מהם חיים אמיתיים ומהו מוות רוחני – זה היה מובן. אבל ברגע שאנחנו יודעים להבחין ביניהם, הבחירה אמורה להיות אוטומטית! למה צריך ציווי?

התשובה טמונה בהבנה עמוקה: לעתים קרובות אנו בוחרים בלא-טוב כשאנו משוכנעים שאנו בוחרים בחיים. כשאנו מצליפים בעצמנו אחרי כישלון, כשאנו טובעים בביקורת עצמית הרסנית, כשאנו תוקעים את עצמנו במעגל אינסופי של אשמה – אנו חושבים שאנו "לוקחים אחריות", אך למעשה אנו בוחרים במוות רגשי ורוחני.

בתקופת השלטון הקומוניסטי ברוסיה, לימוד תורה לילדים נחשב למרידה במשטר וגרר עונשים חמורים. אך החסידים מסרו את נפשם והמשיכו ללמוד ילדים בחדרים סודיים ובמקומות מסתור.

'מלמד' אחד הקים 'חדר' סודי ברחוב צדרי. המקום היה מאורגן להפליא – מחבואים לספרים, מסתור למלמד, ותורנות בין הילדים, כאשר בכל פעם שניים מהם שיחקו בכדור בחוץ, וכאשר התקרבו זרים – שרקו שריקת אזהרה.

באחד מימי אלול, בעיצומה של שיחה נוגעת ללב על תשובה ותיקון עצמי, החלו התלמידים לבכות. הם הרגישו את הפער בין המקום הרוחני שבו הם נמצאים לבין מצבם הרוחני לבין המקום שאליו הם שואפים. ניגון חסידי מרגש מילא את החלל, הדמעות זלגו.

לפתע – שריקת אזהרה חדה!

החיים מזמנים לנו מפגשים עם שני סוגי כישלונות יש כישלונות שנוחתים עלינו כגזרה משמיים – מגפה עולמית המשתקת עסקים, מלחמה הפורצת ללא התרעה, משבר כלכלי גלובלי. במצבים אלו, הכישלון מגיע מלמעלה ללא מעורבות שלנו, נפשנו מוצאת נחמה באמונה שהכל לטובה. הרי לא אנחנו גרמנו לכך.

אבל קיים סוג שני, מאתגר יותר – כישלונות שאנו עצמנו יצרנו. החלטה פזיזה שהתבררה כהרסנית, רגע של חוסר תשומת לב שעלה ביוקר, בחירה לא מושכלת שהובילה לתוצאות קשות.

כאן מתחיל התהליך הכואב של הלקאה עצמית. "איפה היה השכל שלי? למה לא חשבתי רגע? איך יכולתי להיות כל כך טיפש? למה לא התייעצתי עם אנשים?"

אנחנו מתחילים להצליף בעצמנו ללא רחם, להגדיר את עצמנו כפגומים, חסרי ערך, לא ראויים. ובמקום להאמין שגם זה לטובה, אנחנו שוקעים במחשבות שליליות על עצמנו.

והנה, התורה מגלה לנו סוד עמוק: גם במצבים האלה, כשנראה שאנחנו האשמים הבלעדיים, טמונה הזדמנות לצמיחה. גם כאן מסתתר טוב. ריש לקיש, שהכיר היטב את עומק הנפילה והיכולת להתרומם ממנה, לימד אותנו בגמרא במסכת יומא: "גדולה תשובה שזדונות נעשות לו כזכויות". כלומר, אפילו חטאים שנעשו במזיד, מעשים שפלים שעשינו בכוונה תחילה – גם הם יכולים להפוך לנקודות אור. נדרש תהליך, נדרשת עבודה פנימית, אבל האפשרות קיימת.

השאלה הגדולה היא: איך מגלים את ההזדמנות הטמונה בתוך הכישלונות שאנחנו עצמנו יצרנו? איך הופכים טעות, חוסר ריכוז או החלטה מוטעית לנקודת צמיחה?

"ובחרת בחיים"

בפרשת נצבים מופיע ציווי שלכאורה מיותר לחלוטין. התורה מציבה בפנינו את החיים מול המוות, את הברכה

להפוך חולשה לכוח

כדי להבין את עומק הגישה הזו, כדאי לחזור למפגש הראשון והמכונן בין רבי יוחנן וריש לקיש, כפי שמתואר במסכת בבא מציעא.

ריש לקיש היה אז ראש קבוצת שוודים. יום אחד, מראש ההר, ראה דמות רוחצת בנהר. מתוך מחשבה שזו אישה, קפץ בעוצמה אדירה מההר היישר למים – מעשה שדרש כוח פיזי ונפשי יוצא דופן.

כשעלה מהמים וראה שזהו רבי יוחנן, גדול הדור וצדיק מופלג, הבושה הייתה בלתי נסבלת. הוא עמד שם, בשפל המוסרי והרוחני, מול איש קדוש. רבי יוחנן יכול היה בקלות למוטט אותו לחלוטין בכמה מילים נוקבות על מצבו העלוב.

אבל רבי יוחנן בחר בדרך אחרת לגמרי. הוא הביט בריש לקיש ואמר שלוש מילים בלבד: "חילך לאורייתא" – הכוח שלך ראוי שתנצלו לתורה.

חשבו על העוצמה של הרגע הזה. בתוך המעשה הנמוך והבוזי, רבי יוחנן ראה משהו אחר – כוח אדיר, נחישות, אומץ. "תראה איזה כוחות יש בך!" אמר בעצם רבי יוחנן. "הקפיצה הזאת דרשה יכולות יוצאות דופן. אתה משקיע את הכוחות האלה בכיוון הלא נכון. אבל תחשוב – אם תפנה את אותם כוחות עצומים לעולם התורה, לאן תוכל להגיע!"

במקום להתמקד בנפילה, בבושה, בכישלון המוסרי, רבי יוחנן הצביע על האור שמסתתר בתוך החושך – על הכוח העצום שהתגלה דווקא בתוך הנפילה.

ריש לקיש הבין את המסר. הוא לקח את כל העוצמה, הנחישות והכוח שהשקיע בחיי הפשע, והפנה אותם לעולם התורה. התוצאה הייתה מדהימה – מראש שוודים הוא הפך לאחד מגדולי חכמי ישראל, החברותא הקבוע של רבי יוחנן עצמו.

אולי זו התובנה שריש לקיש ספג מרבי יוחנן, ושרבי יוחנן יישם שוב כשראו את העני המת: בכל נפילה, בכל כישלון, מסתתרת נקודת אור. השאלה היא האם נבחר להתמקד בחושך או לחפש את האור.

האם להיתקע בכאב? או לשאול: מה הלקח שלי לעתיד?

הסתכלות פנימה

סטיב ג'ובס, מייסד חברת אפל, מספק דוגמה מודרנית לעיקרון העתיק הזה.

בגיל 21 הקים יחד עם חבר חברה קטנה לייצור מחשבים. תוך פחות מעשור, אפל הפכה לאימפריה שמגלגלת מיליארד דולר ומעסיקה 4,000 עובדים.

תוך שניות הבכי נעצר, הספרים נעלמו, כולם התפזרו למחבואיהם. כשהסכנה חלפה וכולם חזרו, שאל המלמד:

"תגידו לי, כשדיברנו על המצב הרוחני שלנו – בביתם מרוב צער. אבל כששמעתם על סכנת החיים הממשית – סכנת מאסר, גלות לסיביר, אולי מוות – אף אחד לא הזיל דמעה. כולכם פשוט פעלתם. למה?"

"רבי", ענו התלמידים, "לבכות כשיש סכנה זו טעות! הבכי לא יסיר את הסכנה. צריך לפעול, לא לבכות!"

"אם כך", הקשה המלמד, "מדוע כשמדובר במצב רוחני אנו מסתפקים בבכי ובצער? מדוע אנו שוקעים במחשבות על כמה אנחנו לא בסדר, במקום לקום ולפעול?"

זוהי משמעות "ובחרת בחיים" – לשאול האם המחשבות והרגשות שלנו מקדמים אותנו או משאירים אותנו תקועים. יש מקום לחרטה, יש זמן לווידי – אבל העיקר הוא הפעולה. צער ללא מעשה הוא בחירה להישאר במקום, לא בחיים.

כוח הפעולה

התלמוד הירושלמי מספר: רבי יוחנן וריש לקיש פגשו עני בדרכם לבית המרחץ בטבריה. "תנו לי צדקה לקנות אוכל", ביקש. "כשנשוב", הבטיחו והמשיכו בדרכם.

כששבו כעבור שעותיים, מצאו את האיש שוכב ללא רוח חיים.

נסו לדמיין את עוצמת הזעזוע, את הטראומה. אדם מת כי לא נתנו לו אוכל בזמן! רגשות אשם מוחצים, כאב נפשי בלתי נסבל.

אך תגובתם מפתיעה: במקום לשקוע בייסורי מצפון, אמרו זה לזה משפט אחד: "הואיל ולא זכינו לטפל בו בחיינו, נזכה לטפל בו במותו".

לפני הבכי, לפני הצער, לפני ההלקאה העצמית – שאלו את עצמם: מה תפקידנו עכשיו? מה נדרש מאיתנו ברגע זה?

ואז, תוך כדי הטיפול במת, גילו שכיסו מלא דינרי זהב. האיש היה עשיר מופלג שמת לא מרעב אלא מקמצנות קיצונית. גם אילו היו נותנים לו כסף באותו רגע, סביר שהיה ממשיך לחיות בחסכנות מופרזת עד מוות.

הלקח עמוק: אילו שקעו באשמה ובבכי, לעולם לא היו מגלים את האמת. הבחירה לפעול, גם מתוך כאב, הובילה להבנה ולשחרור שהצער לבדו לעולם לא היה מביא.

ג'ובס היה גאון טכנולוגי אבל מנהל גרוע, והוא ידע זאת. לכן הביא מנכ"ל מנוסה מחברת פפסי כדי לעזור בניהול. הוא שכנע אותו במשפט מפורסם: "האם אתה רוצה להמשיך למכור מים ממותקים לאנשים, או לבוא איתי ולשנות את העולם?"

האיש הסכים, נכנס לדירקטוריון – ותוך כמה חודשים הוביל מהלך להדחת ג'ובס מהחברה שהוא עצמו ייסד. בגיל 30, ג'ובס מצא עצמו מחוץ לחברה שבנה במו ידיו, מורח על ידי האדם שהוא עצמו הביא.

"חשבתי ברצינות לקפוץ מגג הבניין", סיפר ג'ובס שנים אחר כך. "הבושה הייתה בלתי נסבלת. פוטרתי מהחברה שהקמתי, על ידי אדם שאני בעצמי גייסתי. איך אסתכל לאנשים בעיניים? כולם יגידו שאני לא רק כישלון, אלא ביש מזל – מישוהו שגרם לעצמו את האסון".

"אבל אז נזכרתי ברעיון שתמיד רציתי לפתח ולא היה לי זמן – תוכנה גרפית מתקדמת למחשבים. החלטתי להשקיע בזה את הזמן וה'חופש' הבלתי צפוי שנפל עלי".

הוא הקים חברה קטנה בשם NEXT ופיתח את התוכנה. החברה הצליחה במידה סבירה, ולבסוף אפל קנתה אותה – והחזירה את ג'ובס לניהול.

"כל מה שפיתחנו באפל הצליחו המתחרים לחקות", אמר ג'ובס, "חוץ מהתוכנה שפיתחתי אחרי הפיטורים. היא עד היום הלב של אפל, מה שמבדיל אותנו מכל המתחרים.

"הפיטורים היו הרבר הטוב ביותר שקרה לי. בלעדיהם לעולם לא הייתי מפתח את מה שהפך למפתח ההצלחה של החברה".

זוהי משמעות "ובחרת בחיים" – במקום לשקוע בסיפור על כמה אתה כישלון, תבחר לשאול: מה ההזדמנות שנפתחה כאן? איזו דלת נסגרה כדי שדלת אחרת תיפתח?

מילים – בונות או הורסות?

כאשר אדם מדבר אל עצמו בשפה הרסנית – "אני חסר ערך", "אי אפשר לסמוך עלי", "אני תמיד נכשל" – הוא חושב שהוא "מתמודד עם המציאות" או "לוקח אחריות".

אבל יש כאן בלבול מסוכן בין שני דברים שונים לחלוטין. לקחת אחריות פירושו להכיר בטעות ולפעול לתיקונה. הלקאה עצמית היא משהו אחר – היא בניית זהות של כישלון עמוק בנפש.

עומק הנפש שלנו, התת-מודע, מקשיב למילים שאנו אומרים לעצמנו ומאמין להן. כאשר אדם חוזר ואומר "אני חסר אחריות, אני חלש, אני לא מסוגל", הוא מחדיר אמונות הרסניות אלה לעומק הנשמה. וברגע האמת הבא, כשיצטרך להתמודד עם אתגר, כל המערכת הפנימית שלו תזעק: "הנה, נכשלת שוב! זה מי שאתה!"

כך גם עם ילדינו. כשאנו אומרים לילד "אתה חסר אחריות, אי אפשר לסמוך עליך, תמיד אתה נכשל" – אנו חושבים שאנו מחנכים אותו לקחת אחריות. בפועל, אנו בונים בתוכו זהות של כישלון.

תומס אדיסון, ממציא הנורה החשמלית, ניסה מאות פעמים עד שהצליח. כשנשאל איך שמר על מוטיבציה למרות הכישלונות הרבים, ענה: "מעולם לא נכשלתי. פשוט גיליתי מאות דרכים שלא עובדות".

זו לא סתם משחק מילים. זו בחירה מודעת בשפה שבונה. "נכשלתי" מגדיר אותך ככישלון. "מצאתי דרך שלא עובדת" הופך אותך לחוקר, למגלה, למי שצובר ידע בדרך להצלחה.

לא לרמות את עצמך

יש כאן מלכוד עדין נוסף שחשוב להכיר. הלקאה עצמית יוצרת אשליה של התקדמות. כשאדם מכה את עצמו במחשבות קשות, מייסר את עצמו על טעויות העבר, הוא מרגיש שהוא "עושה משהו", שהוא "מתמודד עם הבעיה", שהוא "לוקח אחריות".

זו אשליה מסוכנת. מישוהו השווה זאת לנדנדה – הרבה תנועה קדימה ואחורה, תחושה של פעילות, אבל כשיורדים מהנדנדה מגלים שנשארנו בדיוק באותו מקום.

ההלקאה העצמית נותנת תחושה מרגיעה ש"עשיתי משהו", "התמודדתי", "לקחתי אחריות". אבל במציאות לא התקדמנו אפילו צעד אחד קדימה.

התורה מזוהרת: "ובחרת בחיים" – תבחר בפעולות שבאמת מקדמות, לא באלה שרק יוצרות אשליה של התקדמות. "וברכך ה' אלוך בך בכל אשר תעשה" – הברכה באה דווקא על עשייה אמיתית, לא על התבוססות בא

חבר סיפר לי על מכר שלו, בעל בית דפוס, שהגיש הצעה למכרז עירוני ענק לפרסום בתחנות אוטובוס. הוא ידע שאין לו שום סיכוי מול חברות ענק עם משאבים אינסופיים שהתמודדו מולו, ולמעשה כבר 'תפרו' עסקה מול מקבלי ההחלטות, אך הוא הגיש הצעה כרי לעשות מצדו השתדלות. לתדהמתו, הוא זכה. התברר שהחברה

הגדולה שהתמודד מולה הגישה את הצעת ההצעה באיחור של חצי שעה.

החגיגה לא ארכה זמן רב. חברת הענק פנתה לבית המשפט, אך בית המשפט פסק לטובתו – והתבסס על תקדים מלפני 15 שנה שבו חברה הפסידה מכרז בגלל איחור דומה.

כשקרא את פרטי התקדים, הוא כמעט התעלף: המזכירה שהגישה באיחור את ההצעה לפני 15 שנה, והסבה נזק כבד לחברה בה עברה, הייתה אמו.

"כל החיים הלקייתי את עצמי על הטעות ההיא", אמרה לו אמו בדמעות כאשר הזכיר לה את הטעות שעשתה, "איזה נזק גרמתי!".

"אמא", אמר לה בהתרגשות, "הכישלון שלך הוא ההצלחה שלי! בזכותך יש לי פרנסה היום!"

כל כישלון יכול להוביל למקום טוב יותר – בתנאי שבמקום לשבת ולקוות את עצמנו, נקום ונשאל: מה הפעולה הבאה? איך אני עושה את זה להזדמנות?

זדונות שנעשים לזכויות

כעת נבין את החידוש של ריש לקיש: "זדונות נעשות לו זכויות".

לא מדובר רק במחיקת החטא. מדובר בהפיכתו למנוע צמיחה.

כשאדם נופל ומגלה בתוך הנפילה כוח חדש, תשוקה רוחנית שלא הכיר, הזדמנות שלא ראה – הנפילה עצמה הופכת לזכות. היא חשפה אור שלא הייתה מתגלה בלעדיה.

בעל התניא מביא בפרק ז' דוגמה עמוקה: לעיתים, דווקא אחרי החטא הגדול ביותר, האדם מרגיש צימאון עז לקרבת ה'. "צמאה לך נפשי, כמה לך בשרי, בארץ ציה ועייף בלי מים". דווקא מתוך המרחק הוא מגלה כמה הוא משתוקק לקרבה. העבירה חשפה את עומק הקשר שלו עם הקב"ה.

אם במקום לשקוע בהלקאה עצמית האדם יתפוס את הגילוי הזה – את הצימאון, את הכוח, את ההזדמנות – אז העבירה באמת הופכת למצווה. לא במובן שהיה כדאי לחטוא, אלא במובן שגם מהמקום הנמוך ביותר אפשר לצמוח לגבהים.

זה מה שרבי יוחנן לימד את ריש לקיש באותו מפגש ראשון: "חילך לאורייתא" – גם בתוך הנפילה הכי גדולה שלך יש כוחות אדירים. אם תדע להפנות אותם לכיוון הנכון, תגיע למקומות שלא חלמת עליהם.

וזה מה שריש לקיש וגם רבי יוחנן יישמו כשראו את העני המת: "הואיל ולא זכינו לטפל בו בחייו, נזכה לטפל בו במותו". במקום לשקוע באשמה, שאלו: איזה אור אפשר למצוא כאן? איזו פעולה טובה אפשר לעשות?

הבחירה בידינו

"ובחרת בחיים" – זו לא המלצה, זו הוראת חיים.

בכל רגע של נפילה וכישלון יש לנו בחירה: לשקוע בהלקאה עצמית שמתחפשת ל"לקיחת אחריות", או לשאול "מה עכשיו? איך אני עושה את זה לנקודת זינוק?"

כשנבחר בחיים – במחשבות שבונות, במילים שמחזקות, במעשים שמקדמים – נגלה שכל כישלון הוא הזדמנות מחופשת. וכשנלמד להפוך זדונות לזכויות, נזכה להביא את האלוקי למקומות החושים ביותר.

כי זה מה שהקב"ה רוצה: לא מלאכים מושלמים, אלא בני אדם שיודעים לקום מכל נפילה חזקים יותר. בני אדם שמוכיחים שגם במקום הכי נמוך אפשר למצוא את הקב"ה.

"גלו לאדום – שכינה עמהם" – גם כשיהודים נופלים למקומות הנמוכים ביותר, לקליפת אדום, השכינה לא עוזבת אותם. הקב"ה נמצא איתנו גם בנפילות הכי קשות.

וכשנלמד להפוך כל כישלון לאבן דרך, כל נפילה למקפצה, כל חושך לכלי לגילוי אור – לא רק אנחנו ניגאל, אלא נזכה להביא את הגאולה השלמה לעולם כולו, בקרוב ממש. אמן.

סיכום

כאשר אנו נכשלים, הנטייה הטבעית היא להלקות את עצמנו ולשקוע בתחושות של חוסר ערך. אנו מספרים לעצמנו שוב ושוב כמה טיפשים היינו, כמה חסרי אחריות, כמה לא ראויים לאמון. אבל התורה מגלה לנו סוד עצום: דווקא בתוך הכישלונות הכואבים טמונה ההזדמנות הגדולה ביותר לגדול.

הציווי "ובחרת בחיים" שבפרשת נצבים נראה מיותר – וכי מי לא יבחר בחיים? אבל התורה מלמדת שלעיתים קרובות אנו מתנהלים במעשים חסרי תועלת בעודנו משוכנעים שאנו חיים בחיים. כאשר אנו שוקעים בהלקאה עצמית אינסופית, אנו חשים שאנו "לוקחים אחריות", אבל אנו למעשה תוקעים את עצמנו במקום ומונעים צמיחה.

הלקח המרכזי הוא שצער ללא מעשה הוא בחירה בעצירה במקום. כמו שלא בוכים כשיש סכנת חיים ממשית אלא פועלים, כך גם בחיי הרוח – הזמן לפעול, לא לבכי אינסופי. רבי יוחנן וריש לקיש המחישו זאת כשמצאו מת עני שביקש מהם צדקה שעה קלה קודם לכן, במקום לשקוע באשמה, שאלו "מה תפקידנו עכשיו?" פעולה הובילה אותם לגלות שלא היו אשמים במותו.

העיקרון העמוק ביותר מתגלה בסיפור המפגש הראשון בין רבי יוחנן לריש לקיש. כשריש לקיש היה בשפל מוסרי, רבי יוחנן לא הצביע על הנפילה אלא על הכוח שהתגלה בתוכו – "חילך לאורייתא". בכל כישלון מסתתר כוח, בכל נפילה הזדמנות. השאלה היא האם נעלם בחושך או נחפש את נקודת האור.

כשאנו מדברים אל עצמנו במילים הרסניות, אנו בונים זהות של כישלון בעומק הנפש. לעומת זאת, כשאנו בוחרים במילים שבונות – "מצאתי דרך שלא עובדת" במקום "נכשלתי" – אנו הופכים למחקר ולימוד בדרך להצלחה.

ריש לקיש לימד ש"זדונות נעשות לו כזכויות" – לא רק מחיקת החטא, אלא הפיכתו למנוע צמיחה. כשאדם מגלה בתוך הנפילה כוח חדש, צימאון לקדושה, הזדמנות שלא תראה – הנפילה עצמה הופכת לזכות.

"ובחרת בחיים" היא הוראת חיים: בכל רגע של כישלון לבחור במחשבות שבונות, במילים שמחזקות, במעשים שמקדמים. כך נגלה שכל כישלון הוא הזדמנות מחופשת, ושגם במקום הכי נמוך אפשר למצוא את הקב"ה ולצמוח ממנו לגבהים.

לצפיה בשיעור

לקבלת השיעור הכתוב

יוצא לאור על ידי

זרעים

מקורות

פרשת נצבים ל, יט

הַחַיִּים וְהַמָּוֹת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ
הַבָּרָכָה וְהַקְלָלָה וּבַחֲרָתִי בְּחַיִּים
לְמַעַן תַּחֲיֶה אֹתָהּ וְזָרַעְךָ:

ירושלמי פאה פ"ח ה"ח

ר' יוחנן וריש לקיש עלון מיסחין
בהדין נימוסין דטבריא פגע בון
חד מסכן אמר לון זכון בי א"ל
מי חזרון מי חזרון אשכחוני
מית אמרו הואיל ולא זכינן
ביה בחייו ניטפל ביה
במיתותיה כי מיטפלון ביה
אשכחון כיס דינרי' תלוי בי'

יומא פו, ב

והאמר ריש לקיש: גדולה
תשובה שזדונות נעשות לו
כזכיות, שנאמר ובשוב רשע
מרשעתו ועשה משפט וצדקה
עליהם יחיה!

תניא פרק ז

או עד שיעשה תשובה גדולה
כל כך שזדונות נעשו לו כזכיות
ממש שהיא תשובה מאהבה
מעומקא דלבא באהבה רבה
וחשיקה ונפש שוקקה לדבקה
בו ית' וצמאה נפשו לה' כארץ
עיפה וציה להיות כי עד הנה
היתה נפשו בארץ ציה וצלמות
היא הסטרא אחרא ורחוקה
מאור פני ה' בתכלית ולזאת
צמאה נפשו ביתר עז מצמאון
נפשות הצדיקים כמאמרם ז"ל
במקום שבעלי תשובה עומדים
כו' ועל תשובה מאהבה רבה זו
אמרו שזדונות נעשו לו כזכיות
הואיל ועל ידי זה בא לאהבה
רבה זו.

** *	🕯️🕯️	📍
י-ם	17:59	19:15
ת"א	18:23	19:16
חיפה	18:10	19:16
ב"ש	18:23	19:16

אוצר הנפש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הסיפור

תכף יבוא

להחבריא קדישא של הבעל-שם-טוב היה בית מיוחד מחוץ לעיר, שבו היו מתוועדים אחר כל תורה שאמר הבעל-שם-טוב, לישא ולתן בדבריו הקדושים. פעם אמר הבעל-שם-טוב ביום ראשון של ראש השנה, תורה על "תקע בשופר גדול לחרותנו", ואחר התורה נכנס תכף לחדרו וסגר הדלת אחריו, והחבריא הלכו כדרכם לבית שמחוץ לעיר.

ובבית הבעל-שם-טוב נתגדל אז צעיר בן שש עשרה שנה, בן הרב רבי יצחק דוב,

אחיו של בעל מאיר נתיבים.

הוא לא היה הולך יחד עם

החבריא לביתם המיוחד, מחמת

גילו הרך. כשנשאר לבדו בבית

הבעל-שם-טוב, אחר התורה

באותו ראש השנה, התחיל

נדמה לו ברעיונו כי היום יבוא

משיח, ובכל רגע ורגע נתחזק

הדמיון במחו יותר ויותר אשר

תכף יבוא המשיח לעיר. ותפעם

רוחו מאד מחזק הדמיון, ואין

איש מאנשי הבית להפיג את רוחו לפניו, עד כי ממש כמעט

לא נותרה בו נשמה. והחליט לרוץ אל החבריא ולספר

לפניהם, אולי יפיגו דמיונו.

תכף רץ מבית הבעל שם-טוב בבהלה גדולה דרך רחוב

העיר, וכל הרואים שאלוהו על מה הוא רץ, והוא אינו

משיב כלום, עד כי הגיע למקום התוועדות החבריא. נכנס במרוצה אל הבית, וראה את כל החבריא יושבים

סביב השלחן וכח הדבור אין בהם, כי לכולם נדמה בברור גמור שתכף יבוא משיח. ישב אף הוא ביניהם, עד

שהגיע זמן צאת הכוכבים של ליל שני של ראש השנה, ומיד נפסק מכלם הרעיון, וחזרו העירה.

מה גרם לתלמידי הבעל שם טוב לחוש כך? ומדוע נפסק הדמיון מיד בצאת הכוכבים?

הדמיון קשור בדם, בתורה נאמר כי "הדם הוא הנפש" – הדמיון הוא הרצון. כאשר רוצים מאוד במשהו, מצייר

אותו הדמיון בבהירות רבה, וככל שהדמיון והרצון חזקים יותר, קשה יותר להשתחרר מהם. בסיפור שלנו היה

הדמיון חזק ופתאומי כל כך, עד שהנער חיפש דרך להשתחרר ממנו.

והנה, כתב האר"י ז"ל, כי עשרת ימי תשובה הם בסוד הנסירה: עפ"י הגמרא, אדם וחוה נבראו דבוקים גב

אל גב, כאישיות אחת הקרויה "אדם". כדי שיתחולל מפגש אמיתי ביניהם, ניסר אותם הקב"ה לשניים והפך את

חוה לאישיות עצמאית. כך גם בעולמות העליונים: בכל שנה חוזר על עצמו תהליך הנסירה, בו הקב"ה והשכינה

ננסרים ונפרדים – ומתאחדים פנים אל פנים בשמיני עצרת. בכל יום של עשרת ימי תשובה ננסרת מז"א ספירה

אחת של המלכות ונבנית כספירה עצמאית, עד ל"מלכות שבמלכות" הנבנית ביום הכיפורים.

ביום הראשון של ראש השנה, נבנה הכתר שבמלכות: הכתר הוא הרצון, היינו הרצון למלכות שמים – הרצון

במלך המשיח. לפיכך, היום הראשון של ראש השנה, צריך להיות מוקדש לרצון ודמיון אודות המשיח – כפי

שעור הבעל שם טוב בתלמידיו.

על העוצמה הדרושה לרצון הזה, ניתן לדרוש את מילות התפילה "תקע בשופר גדול לחרותנו" – עלינו לתקוע

עמוק בלב, את השופר הגדול של משיח.

בחז"ל נדרש השופר מלשון שיפור – "שפרו מעשיכם!" אך השיפור הגדול שמכין את ביאת המשיח, הוא

כשההתעוררות להשתפרות ניתנת מלמעלה. כך פעלה תורת הבעל שם טוב באותו ראש השנה, וכך תפעל בעזרתו

יתברך גם בשנה הזו – עד לביאת משיח תכף ומיד.

(מתוך נפלאות פ"ד)

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר הפרשה

מעשרות – סוד הנתינה היהודית

"אתם נצבים היום בלכם". המלה נצבים מופיעה פעמים בודדות בתורה, אחת מהן "וידתן ואבירם יצאו נצבים" – התייצבות לרעה שסופה נפילה לתוך האדמה שפתחה את פיה... והנה חז"ל אומרים "כל מקום שנאמר 'נצבים' אינם אלא דתן ואבירם". בפשטות, חז"ל התכוונו ללמוד לפסוק בפרשת שמות המדבר על אנשים נצבים שהאשימו את משה ואהרן בהכבדת השעבוד. אבל בדרך רמז, גם הפסוק שלנו מכוון לדתן ואבירם. כלומר, פרשת נצבים פותחת במעמד של אחדות מופלאה של העם לכריתת ברית עם ה': "אתם נצבים היום בלכם לפני ה' אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושוטריכם כל איש ישראלי..." – כולם, אפילו החולקים על משה רבינו כמו דתן ואבירם בשעתם. לכולם יש נשמה אלוקית, כולם קשורים זה בזה, וכולם יכולים לעשות תשובה, והרמז: דתן ואבירם בגימטריא תשובה!

(מתוך "עמודיה שבעה")

השגחה על צדיקים, בינונים ורשעים (חלק א')

מחילה על פגיעה קשה

שאלה: אנחנו בימים של סליחות, בהם נוהגים לבקש סליחות ממי שפגענו בו ולהשתדל לסלוח למי שפגע בנו. שמעתי ממישהי שמטפלת בבנות שנפגעו שבמקרים של פגיעה קשה, אדרבא, צריך לשכנע את הנפגעת שהיא לא צריכה לסלוח לפוגע, ורק כך היא תוכל לסלוח להוריה ולקב"ה על מה שקרה לה. היא טענה שלפעמים "לא הקב"ה מזמן את הפגיעה אלא השטן - ולשטן לא צריך למחול!".

תשובה: בעבודת הסליחה, קודם כל על האדם לקבל את הדין, 'צדוק הדין'. לאחר מכן, אם הפוגע מבקש סליחה באמת ובכנות - יש לסלוח. אך אם לא - צריך לחשוב שמבחינתי הוא פשוט לא קיים ולהסיח ממנו את הדעת לגמרי. העצה ש'לא לסלוח לו' - כלומר, לסלוח לכולם חוץ ממנו - יוצרת ר"ל חולי רע בנפש (כמו הרבה עצות שגויות של מטפלי-שוא). צריך להמשיך את החיים באמונה ובשמחה ולדעת שה' כבר יודע מה לעשות אתו (וזה כבר לא עסק שלי כלל...). כשאני מתפלל שכלל ישראל יחזרו בתשובה, גם הפוגע בכלל, אז הדין עליו מתמתק במדת מה. (מתוך נפלאות ראש השנה פ"ד)

כתוב שבראש השנה שלשה ספרים נפתחים - ספר של צדיקים גמורים, ספר של רשעים גמורים וספר של בינונים. הצדיקים וגם הרשעים נחתמים לאלתר, כבר ביום הראשון של ראש השנה, אבל הבינונים תלויים ועומדים עד יום כיפור - לראות אם יעשו תשובה בעשרת ימי תשובה. הספר הזה הוא מה שנוגע לנו - כל אחד צריך לראות את עצמו כבינוני ולחזור בתשובה בעשרת ימי תשובה. ברור שלא מדובר על הבינוני של התניא, שלא חוטא בכלל, אלא גם על מי שבתניא נקרא "רשע וטוב לו".

אם יש שלשה ספרים, מה הגימטריא של **ספר-ספר-ספר?** **1020 - השגחה פרטית.** עיקר גדול בהשגחה פרטית אצל הבעל שם טוב הוא שהאדם גם ישמע מה שה' מדבר אליו דרך אירועי החיים. דרך ההשגחה הפרטית של ה' עלי הוא גם מתייחס אלי, מדרך ומכוון אותי.

אם ההשגחה הפרטית כוללת שלשה ספרים שנפתחים, מתבקש להסביר שבכל אחד משלשת הספרים יש לה מסר כללי אחר שמתבטא בכל פרטי החיים:

עיקר גדול בהשגחה פרטית אצל הבעל שם טוב הוא שהאדם גם ישמע מה שה' מדבר אליו דרך אירועי החיים

כתוב שבכל יום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת "שובו בנים שובבים". הבעל שם טוב מסביר שאותה בת קול מופיעה אצל האדם כהרהורי תשובה שנופלים לו פתאום. באותו אופן, ההשגחה הפרטית על הרשעים אומרת מסר אחד - תחזור בתשובה! כל מה שה' עושה לרשע בהשגחה פרטית, מעודד אותו לחזור בתשובה. הרי ה' לא חפץ במותו של הרשע, אלא שיחזור בתשובה

ויזכה בחיים, כמו שאומרים ביום כיפור בתפלת נעילה. לכן, כל מאורע שעובר על הרשע נועד להחזיר אותו בתשובה, אם רק ישים את לבו להשגחה הפרטית.

ההשגחה הפרטית מגלה את רחמי ה', וההתעוררות לתשובה יכולה להיות בשמחה, 'בכיף' - שה' מזמין את הרשע לעשות תשובה. אפשר לעשות תשובה "בשעתא חדא וברגעא חדא". הרי "המקדש אשה על מנת שאני צדיק גמור", אם הוא הרהר תשובה בלבו - האשה מקודשת. די בהרהור תשובה אחד להפוך ברגע רשע גמור לצדיק גמור.

מאמר חז"ל זה עצמו הוא דוגמה להשגחה פרטית שמעוררת לתשובה. למה הוא אומר שהוא מקדש אותה על מנת שהוא צדיק גמור? הוא התאהב בה ומוכן לעשות הכל כדי לשאתה לאשה. הוא יודע שאחרת היא לא תסכים להתחתן איתו - או שהוא חוזר בתשובה, או שזה מקרה אבוד... האשה שהוא פגש, שרוצה להתחתן עם צדיק גמור, היא התעוררות לתשובה שמעוררת ההשגחה הפרטית, דרך נסיבות החיים. אם היה מדובר בגר, לפי ההלכה זו כוונה לא ראויה שראוי בשלה לא לקבל אותו לגיור. אף על פי כן, בדיעבד, אם הוא הצליח להסתיר את כוונתו מבית דין והוא התגייר - כדי לשאת יהודיה שהוא התאהב בה - הגיור תקף בשלמות, ובסופו של דבר "מתוך שלא לשמה בא לשמה".

(ראש השנה פ"ה)

אוצר הפתגם

כל השנה כולה מתחילה מ"יום הזכרון", יש מצוה לזכור. (מוצאי י"ט תשרי פ"ד)

כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה לכל בית ישראל!

הקהלת קהילות

גליון שבועי להגברת התודעה והחשיבות בקיום הוראת הרבי נשיא דורנו להקהיל קהילות בכל שבת

זכה בתקופת הסתלקות אדמו"ר הזקן, כשהי' לבדו עם אדמו"ר הזקן.

- אדמו"ר האמצעי הי' בקרעמענטשוג, ר' חיים אברהם הי' אז חולה, ור' משה נשאר בצדה השני של החזית ולא הי' באפשרותו לבוא מחמת המלחמה - והיו לו אז קירובים רבים מצד אדמו"ר הזקן, ונוסף לכך עשה פעולות שונות לראות את אדמו"ר הזקן - כל זה לא הועיל.

אך כשפגש יהודי ברחוב - לא בד' אמותיו של הצ"צ (כלומר, לא שהלה בא אל הצ"צ), כי אם בד' אמותיו שלו, של ר' פנחס, ולא בשעה שאמר תהלים וכדומה, כי אם בשעה שחשב איך להשיג גמילות-חסד כדי שיוכל להשתכר - בשביל זה הניח את ענין התפלה (ובפרט תפלה של **הצמח צדק**, שהיא "שעת מוחין דגדלות למעלה וגם למטה", וגדלה מעלתה לגבי התורה כיון שעל ידה (ע"י התפלה) נעשה שינוי בגשמיות, רופא חולים ומברך השנים (כמבואר באגה"ק), ועי"ז שהניח את התפלה כדי לעשות טובה ליהודי בגשמיות - זכה לראות את אדמו"ר הזקן.

"כל אחד מאתנו רוצה לראות את הרבי... והעצה לזה..."

בנוגע לפועל: מאחר שתלמידי הישיבות יתרונו בשני דברים: (א) יש להם מה לתת, כיון שנמצאים בד' אמות של תורה, (ב) יש להם סגולת המרץ, שכן הוא טבע בני הנעורים, שלכן נקראים בשם "עלם מלשון כח - כדאי ונכון שילכו בראש השנה לבתי כנסיות כדי לעורר את בני ישראל.

וכיון שראש השנה הוא שני ימים, ולכל אחד מהם מעלתו המיוחדת: ביום ראשון של ראש השנה "דינא קשיא", ביום שני "דינא רפא", יום ראשון

(המשך בעמוד הבא)

"בודאי ישתדלו במיוחד בשבת זו ללכת... להקהיל קהילות"

.. רגיל להמשיך בענינים של מעשה בפועל - המעשה הוא העיקר:

לכל לראש - בנוגע ליום השבת עצמו - "להקהיל קהילות בכל שבת להכנס בבתי כנסיות ובבתי מדרשות ללמוד בהם תורה לרבים", ובפרט הלימוד בענינים השייכים למעשה בפועל - כבכל שבת.

ובהדגשה יתירה בשבת פרשת "אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם" - שענין זה מודגש ביותר כשמתאספים כולם יחד בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, "לפני ה' אלקיכם", מקום קדוש, שיש בו ארון הקודש וספרי תורה, כך, שגם ילד קטן ("טפכם") שנכנס לביהכ"ס ורואה ארון הקודש מכוסה בפרוכת (עם ציורים כו'), מרגיש מיד בקדושת המקום, ובפרט ילד שקיבל חינוך יהודי כו'.

ובודאי ישתדלו במיוחד בשבת זו ללכת - "וילך" - לבתי כנסיות ובתי מדרשות כדי להקהיל קהילות ("נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם") וללמוד תורה לרבים, ובפרט עניני תורה שהזמן גרמא, החל מתורת ג' אבות החסידות ע"ד ברכתו של הקב"ה בשבת מברכים חודש השביעי בהענין ד"אתם נצבים היום", כנ"ל בארוכה.

(משיחת ש"פ נצבים-וילך ה'תש"נ)

בזכות עשיית טובה ליהודי זכה לראות את אדמו"ר הזקן

.. רואים אנו מסיפור זה שצדקה פועלת גם ברוחניות:

הצמח צדק - עם כל סגולותיו, ובפרט הקירובים להם

מתורת רבותינו נשיאינו

באופן גלוי כי היה לנו את הרבי הגדול - כ"ק אדמו"ר הכ"מ, ובשליחותו אנו באים.

בהמשך לכך הביא את הסיפור הידוע מאדמו"ר הצ"צ, שע"י שהלווה גמ"ח ליהודי פשוט - זכה לראות את זקנו אדמו"ר הזקן. כ"ק אד"ש סיים את השיחה באומרו: "אנו רוצים כולם להתראות עם הרבי, ועל ידי קיום השליחות הנ"ל, נראה אותו כפי שהוא בגוף, והרבי יברכנו בשנה טובה ומתוקה". **בעת שאמר דברים אלו בכה מאוד.**

הרבי הורה שכאר"א ילך וכמובן שהתמימים קיימו את ההוראה

בסיום אמירת התשליך רקד הקהל ריקוד חסידי סוער, וקרה פעם שבמהלך הריקודים היו אחדים שהחליקו על שפת הנהר...

אחר כך שאלו את כ"ק אד"ש האם לנאום לפני הקהל שהיה שם, וענה שידברו בפניהם באנגלית ובאידיש.

מיד כשגמרו התשליך, הלכו התמימים לבתי הכנסיות לנאום אודות ענייניו של כ"ק אדמו"ר הכ"מ - כפי שהורה כ"ק אד"ש בהתוועדות האחרונה דשבת קודש [אשר בשני הימים דראש השנה ילך כל אחד ואחד לדרוש בבתי הכנסיות, ובכל יום בבית כנסת אחר].

בדרך חזור מהפארק, עברה התהלוכה דרך רחוב פריזדנט, שם עברו דרך הבית כנסת של הרב מרדכי הארליג, שנוהג לצאת בראש מתפללי בית הכנסת כדי לקבל את פני הבאים ובראשם כ"ק אד"ש.

(יומן - יום א' דר"ה ה'תשי"א)

מדאוריתא, ויום שני מדרבנן, ומאחר שחמורים דברי סופרים, יש לכל יום יתרון על משנהו, ומשלימים זה את זה, עד שנעשים "יומא אריכתא" - צריכים לילך להבתי כנסיות בשני הימים.

עלול משהו לטעון: כיון שיש לי חשבון מסובך של כל השנה, איני יודע מה נובע מן היצר הטוב ומה מן היצר הרע, ועתה ניתנו לי ארבעים ימי רצון כדי שאוכל לחשב את חשבוני - כיצד אוכל להקדיש זמני זה לאחרים? והמענה לזה: "איש לרעהו ומתנות לאביונים" - שגם "מתנות לאביונים" הם "איש לרעהו", ועי"ז שילך לעורר את חבירו - יתוסף לו גם הוא.

כל אחד מאתנו רוצה לראות את הרבי, כ"ק מו"ח אדמו"ר, כדי שיפתור את שאלותיו, שהרי לכל אחד ואחד ישנם שאלות (גם מי שאינו יודע שיש לו שאלות), וכדי לפתור אותם צריך לראות את הרבי. והעצה לזה - ההליכה בראש השנה לבתי-כנסיות לעורר את בני, נשמות בגופים, שבזה מקיים רצונו של הרבי, ועי"ז יזכה שהרבי יפתור את שאלותיו באופן של נשמה בגוף.

(משיחת ש"פ נצבים, כ"ז אלול ה'תש"י)

"על ידי קיום השליחות הנ"ל, נראה אותו כפי שהוא בגוף"!

.. אחר כך דיבר אודות ראשי התיבות של חודש אלול - 'איש לרעהו ומתנות לאביונים', הקו דגמ"ח, ודיבר במעלת הצדקה ברוחניות. בין הדברים אמר שכשהולכים לבתי הכנסיות (לדבר אודות העניינים של כ"ק אדמו"ר הכ"מ) - אין להתפעל, וצריכים לומר

לזכות כלל ישראל לכתובה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה

לזכות הוד כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

לזכות החיילים בצ"ה
מנחם מענדל, דוד
בני שרה רחל שיח'
ולזכות הוריהם

לזכות הרה"ח ר' יהונתן
שיחי' לרפואה שלימה
וקרובה ולזכות זוגתו
מושקא שתחי' ולזכות

לזכות הרה"ח ר' יוסף
יצחק שיחי' ולזכות
זוגתו ציפא צמורה
שתחי' ולזכות כל י"ח

לזכות שלוחי
הרבי בכל
רחבי תבל
לכבודו ולשנה

לזכות מציאתם של כל חטופי עם
ישראל בריאים ושלמים בגופם
ובנפשם, לרפואת הפצועים
והנעדרים רוחם הרגועה וחננלי

סיפורים על חזרת דא"ח

"בכל מקום הנהו מחויב לחזור דא"ח ברבים"

תשי"א הרבי יצא בקריאה שכל אחד יפעל לקרב לפחות עשרה יהודים לתורה ומצוות וחסידות. כשהרבי אמר זאת, חשבתי לעצמי, בתום לב, שמן הסתם הרבי לא מתכוון דווקא אלי ואל בחורים כמוני, אלא לבעלי בתים שיש להם שכנים משותפים, מכרים לעבודה וכדומה, כך שמטבע הדברים יש להם קשר עם יהודים 'בחוץ'. אני הרי בסך הכל בחור ישיבה שנמצא כל היום ב'זאל' ולומד...

והנה למחרת, בערב ראש השנה, עמדתי בתור עם רבים אחרים כדי לתת ביד הרבי את הפ"נ שלי, וכשהגיע תורי, הרבי פונה אלי ואומר לי: רייצעס, אייך דארף מען ניט מסתמא מעורר זיין ווען צען אידן [= אתכם בוודאי לא צריך לעורר בנוגע לעשרה יהודים]...

התבלבלתי מרוח הקודש הגלויה ושאלתי: איזה יהודים? הרבי עונה לי: - בקשר למה שדובר בשבת. הייתי עדיין מבולבל ושאלתי: - מאיפה לקחת עשרה יהודים? והרבי ענה: - תיקח יהודים מה'סטריט' [= מהרחוב] ותקרב אותם...

(פרשיות עם הרבי - בראשית - עמ' 88-9)

חוק שם אדמו"ר האמצעי אשר יותר משני חדשים, וברשיון מיוחד, שלשה חדשים, אין רשות לשום אברך להתעכב בליובאוויטש, ובהליכתו חזרה לביתו עליו להתעכב יום או יומיים בכל עיר ועיר בדרך נסיעתו, ובכל מקום הנהו מחויב לחזור דא"ח ברבים, אותם המאמרים ששמע בליובאוויטש.

החסידים שבכל העיירות כפרים וישובים בפלכי רוסיא הלבנה התדברו ביניהם אשר הן יחיד והן חבורה ההולכים לליובאוויטש, הנה בעברם דרך עיר או כפר וישוב אשר בו ימצאון מעדת החסידים, הנה חסידי המקום מחוייבים לתת להם אכילה שתי' ולינה בהליכתם ובחזירתם.

אשר כל זה גרם להתאחדות עדת החסידים והתפשטות תורת החסידות ביותר.

(אג"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע חלק ג עמ' שלט)

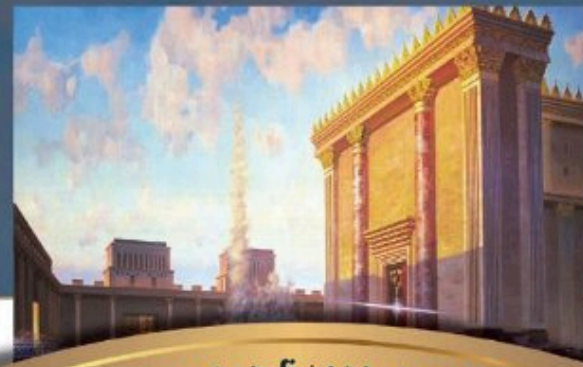
"תיקח יהודים מהרחוב"

סיפר הרה"ח הרב יוסף רייצעס ע"ה: לקראת תשרי

פנינה שבועית

. . במענה על מכתבו - בלי הוראת זמן הכתיבה - אשר רצונו הטוב לבוא לכאן על ימים נוראים הבע"ל וגם זוגתו תחי' מסכמת על זה וכמו שהי' אשתקד, הנה לדעתי נכון הדבר, אלא שכבר בא העת שימצא מי על אתר אשר עכ"פ במקצת ידבר דברי התעוררות במשך ימים הנוראים הבע"ל ובכל עשיית, בביהכ"נ שונים ב . . . וידוע המובא בכ"מ בדא"ח ומובן ג"כ בשכל אנושי בפשטות, אז א גוטער בר פועל און א גוטער מלמד איז דער [= שמשפיע טוב ומלמד טוב הוא זה] שלמד את התלמיד ואת הנפעל שיוכלו להיות פועלים בעצמם וילמדו בעצמם, וכן הי' מהראוי שישמח את זוגתו תחי' באופן המתאים, כיון שהוא יסע לכאן על משך זמן הנ"ל והיא תשאר שם . . .

(אג"ק חלק ו עמ' רצא)

פניני גאולה ומשיח

"זה השער להוי"

(משיחת ש"פ נצבים, כ"ז אלול, ה'תשי"ד)

שופרו של משיח

על הפסוק "תפילה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו" אומר ה"בעל שם טוב", שיש מעלה מיוחדת בתפילת העני. כאשר העני מתפלל - "כי יעטוף" - אינו מבקש אלא דבר אחד בלבד, ש"לפני ה' ישפוך שיחו"; שתפילתו אכן תעלה ותישמע לפני ה'. ואכן, דוקא שברון ליבו הוא הגורם לכך שתפילתו תתקבל לפני ה'. מעלה נוספת ישנה בתפילתו, שכאשר מתמלאת בקשתו, התענוג הנופל אז בחלקו הוא גדול יותר; שוב, דוקא מפני גודל החיסרון שהיה לו לפני כן.

זוהי גם מעלתם של ה"אובדים" ו"הנידחים", הפזורים ב"ארצות הגולה" במובן הרוחני - ה"אובדים" מדרך היהדות. עליהם אומר הפסוק "והיה ביום ההוא יתקע בשופר גדול ובאו האובדים בארץ אשור והנידחים בארץ מצרים והשתחוו לה' בהר הקודש בירושלים". יהודים הקרובים לעבודת ה' ולתורתו, כאשר הם מבקשים את גילוי אלוקותו של הקב"ה מתכוונים הם לדברים חלקיים בלבד, כמו התעוררות גדולה יותר בעת התפילה, התלהבות רבה יותר בלימוד התורה, דביקות מורגשת יותר בקיום המצוות, וכדומה. אבל אותם "אובדים" ו"נידחים", כאשר ה"שופר גדול" של משיח יעורר את נשמתם, לא יבקשו לעצמם דבר. הם יבקשו את ה' בעצמו, כאותו עני ש"לפני ה' ישפוך שיחו". ואכן, בקשתם תתמלא. הם יבואו ו"ישתחוו לה' בהר הקודש בירושלים".

(מעובד ע"פ קונטרס ר"ה ה'תשנ"ב)

באדיבות הרב שני"ז הרצל מתוך ספרו פניני גאולה

כיון שישנם אלו ההולכים לבתי-הכנסת - ימסרו להם עתה נקודה לחזור בבתי-הכנסת. . . וכן הוא גם למעלה - שלא הכל יכולים לגשת תמיד להקב"ה, ולא את כל הבקשות אפשר למסור אליו. בקשות נעלות ביותר - אפשר למסור להמלך, אבל בקשות נמוכות - הרי זה בזיון המלך שימסרו לו בקשות אלה.

. . . משא"כ בחודש אלול - אזי "המלך בשדה", ובהיותו בשדה - אין שום הגבלות, וכמבואר בלקו"ת ש"רש"אין (ומוסיף כ"ק מ"ח אדמו"ר: ויכולין) כל מי שרוצה לצאת ולהקביל פניו, והוא מקבל את כולם בסבר פנים יפות", ויתירה מזו, "מראה פנים שוחקות לכולם".

בחודש אלול - אין שום "ממונים", וניתן למסור את כל הבקשות, אפילו הבקשות הנמוכות ביותר, אל המלך עצמו, לפנימיותו ועצמותו - שזהו הלשון "להקביל פניו", היינו, פנימיות ועצמות המלך. וזהו ענין התשובה דחודש אלול, שהיא "באור פני מלך חיים", ש"פני" קאי על פנימיות ועצמות א"ס ב"ה.

. . . ההוראה מהאמור - בנוגע לפועל: יש לדעת שצריכים ללמוד חסידות. בתורת החסידות הכניסו רבותינו נשיאנו את עצמם ("האבן זיך די רביים אריינגעשטעלט"), ועי"ז אנו מתקשרים אליהם, ועי"ז מקבלים אנו את כל ההמשכות בגשמיות וברוחניות. בוודאי צריך להיות לימוד גליא דתורה, קיום המצוות, וקיום המצוות בהידור. אבל יש לזכור שתורת החסידות - "דא תרעא לאעלאה", "זה השער להוי", שעי"ז מקבלים את כל ההמשכות הנצרכות בגשמיות וברוחניות.

לתרומות, הקדשות ולהצטרפות
לרשימת התפוצה:

mhhk770@gmail.com

+972-54-484-7752

יו"ל ע"י:

מטה הקהלת קהילות

העולמי - 770

עיצוב: א. פלג

עד כה במסגרת פעילות ה'מטה' מקהילים

ספר' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
ארבעה עשר

היכל
חמישי

מאמר להבין עניין הגז ערז

•

מ א ת

כבוד קדושת אדוננו מורנו ורבנו הגדול הגאון האמתי האלקי
חסידא קדישא אור עולם נר ישראל ותפארתו קדוש ה'
מרנא ורבנא **מנחם מענדל** נבנ"מ זי"ע
— אדמו"ר ה"צמח צדק" —
מליובאוויטש

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"ק

על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים וחמש לבריאה

MAAMAR
LEHOVIN INYAN HAGAN EDEN

Copyright © 2025

by

Kehot Publication Society

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-400 AX (718) 774-2718

editor@kehot.com

Orders Department:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-022 AX (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch®.

Printed in the United States of America

נסדר בדפוס "עמפיינער פרעסס"

ע"י יוסף יצחק בן ברכה שיחי'

EMPIRE PRESS, 550 EMPIRE BLVD., • BROOKLYN, N.Y. 11225 • (718) 756-1473

פתח דבר

לקראת ראש השנה ה'תשפ"ו, הננו מוציאים לאור מאמר ד"ה „להבין ענין הגן עדן" מכ"ק אדמו"ר הצמח צדק זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע.

המאמר נעתק מצילום כתי"ק אדמו"ר הצ"צ שבספריית אגוד"ח מס' 2322, ונערך ע"י הרה"ת ר' שניאור זלמן (בר"ל) שי' וילהלם.

קונטרס זה הוא תדפיס מההוצאה החדשה והמתוקנת של ספר „אור התורה על מארז"ל וענינים".

בסוף הקונטרס – פאקסימיליות מהעמוד הראשון והאחרון של הכתי"ק.

מערכת „אוצר החסידים"

כ"ה אלול, ה'תשפ"ה
ברוקלין, נ.י.

להבין ענין הג"ע, שלא מצאו המחקרי' שום מקום פנוי שאינו ידוע ואיננו.² ומז"ש³ ויטע ה' אלוקים גן בעדן מקדם, ונהר⁴ יוצא מעדן להשקות את הגן ומשם יפרד והיה לארבעה ראשים, שם האחד גיחון וכו', והנה הנהרות ידועים מוצאם. מה גם למארז"ל⁵ הוא פרת דמיקרא, שנאמר בו ונהר יוצא מעדן וכו', והולך מארץ ישראל לבבל, ושם אין גן וכו'. ומה שנאמר בספרים שנסעו על ספינות ויצא להט ושרפם, אינו מובן, מ"מ⁶ ישרף.

הענין כי הג"ע הלז הוא נוגע ואינו נוגע⁷, פ"י, שהוא ממוצע בין רוחניות לגשמיות⁸, ואינו לא רוחניות ממש, שהוא מופשט מגדר תנועת מקום לגמרי, ולא גשמיות ממש, שיש בו מקום ממש, אלא ממוצע ביניהם ויש בו משתיהם. כמו שנאמר בזהר⁹ דכל דיוקנין דעילא ותתא אשתכחו תמן. ומצד מה שיש בו מגשמיות הוא נוגע, וכדאשכחן¹⁰ שאדם הראשון היה בג"ע. ומצד היותו מרוחני' אינו נוגע, ולכן אינם מוצאים אותו לסיבת הרוחני' שבו. והנהר פרת הנ"ל הוא גשמי ממש, ובמקום התחלתו הוא יוצא מהג"ע ממש, דהיינו ששם הוא הרוחניות המקור לג"ע, ואותו רוחניות נקרא ג"ע, וממנו יוצא הגשמיות ממש, הוא הנהר הגשמי. ועיני בשר אינן יכולות לראות זה, אלא מקום גשמיות הנהר היוצא מחול¹¹ ולא להלאה. וביאור זה, דלכאורה יפלא ממה שנאמר במקום אחר¹²

(1) נעתק מגוכ"ק 2322 (פה, ב).

(2) ראה בכ"ז בארוכה במקומות שבהע' 8.
וראה גם מאמרי אדה"א ויקרא ח"ב ס"ע
תשב"ג: והנה ידוע בענין ד' נהרות שיוצאין
מג"ע זהו כפשוטו, שיש מקום מיוחד בכדור
הארץ הגשמי הלז בקו השוה, רחוק ל"ב
מעלות מירושלים כו', ששם משכן הגן הזה
ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן, ומשם יפרד
כו' [נסמן כ"ז בארוכה במאמרי אדה"א שם].
ומה שלא מצאו בשוב הארץ, ואינו רואים
להט החרב המתהפכת כו', היינו לפי שהגן
הזה הוא בבחי' הרוחני' האלקי' כו'.

ראה בארוכה המשך הדברים שם – ולקמן
כאן בפנים.

(3) = ומה זה שכתוב – בראשית ב, ח.

(4) שם, י ואילך.

(5) בכורות נה, ב (ושם: והא כתיב והנהר
הרביעי הוא פרת (וברש"י: דכחד מינייהו
חשיב להו, ואת אמרת דמינייה קאתו), אמר
רב נחמן בר יצחק ואיתימא רב אחא בר יעקב
הוא פרת דמיקרא (וברש"י: הוא פרת הנזכר
למעלה, ונהר יוצא מעדן וגו', שהשלשה

נפרדין ממנו)).

(6) = מפני מה.

(7) ראה ע"ח שמ"ג פ"ג (הובא גם במאמרי
אדה"א תקס"ה ח"ב ע' תתקסא (בנוסח שני)).
(8) ראה גם בארוכה (בכל הבא לקמן בדרוש
זה) מאמרי אדה"א תקס"ה ח"א ע' שסה"ו (בב'
הנוסאות). ח"ב ע' תתקס ואילך בארוכה (בב'
הנוסאות). מאמרי אדה"א ויקרא שם. מאמרי
הצ"צ – הנחות ח"א ע' מ ואילך.
וראה גם בארוכה אוה"ת בראשית ח"ג
תקל, סע"א (ושם: ולכן אינו תופס מקום כו').
דברים ח"ג ס"ע א'תקמ. שה"ש ח"ג ע' איז.
ביאור"ז להצ"צ ח"א ע' רסה. ח"ב ע' תתמו.
ובהנסמן לקמן.

(9) ח"ב קנ, א (בשינוי קצת).

(10) בראשית שם, ח.

(11) כ"ה בכתי"ק, ואוצ"ל: מחוץ.

(12) מג"א צ, ב ואילך. צא, ג. צב, סע"ג-ד.

וראה גם בכ"ז בארוכה מאמרי אדה"א
תקע"ב ע' לא-ב (וראה גם שם ס"ע לד). ע'
מא ואילך. ע' נג ואילך. אוה"ת דברים ח"ד ע'
א'תשפ"ג. ועוד.

להבין ענין הגן עדן

שהתהוות גשמי' מרוחני' אינו בדרך עו"ע שיתכן לומר ממוצע שכולל משניהם, אלא מא"ס הכל יכול שברצותו כן נעשה. וא"כ מהו פירוש ממוצע כי בין א"ס לגבול לא שייך מיצוע.

הענין, עפמשנ"ת שם¹³ דהגשמיות יש בו שתי בחינות חומר וצורה, גשמיות החומר מתהווה מסובב, רוחניות היא הצורה ממלא, כגון נפש החי' שבחי ומתיקו' שבתפוח. ואמנם שיתחבר הצורה עם החומר, סובב וממלא, הוא ע"י כח עליון משניהם, סוד החפץ פנימי, הרצון שמחבר הרצון עם החכמה וכופה שניהם, כופה הגשמיות שמהרצון שיקבל חיות מרוחניות חי' דחכמ', וכן התפוח מקבל המתיקו' להיות גשמיות חומר נעשה מתוק. וכופה עצם החיות הרוחני' להתלבש ולקבל צורה עצמי' להחיות חיים גופניים, ולהיו' מתוק מתיקות גשמיות.

ומובן שיש מיצוע בזה¹⁴, דהיינו בין היות החיות רוחני' ממש, ובין היותו מלוכש בחיים גופניים, והוא ענין מה שלובש צורה שיוכל להתלבש בגשמי', וכשנתלבש אח"כ בגשמי' נעשה חיים גופני' ממש. ולבישת הצורה הנ"ל המקור לגשמי', נק' בנשמה צלם, כמ"ש בזהר¹⁵ שהצלם מחבר הנפש עם הגוף להחיות הדם הגשמי ממש. ועד"ז המלאכי, כשיורדי' לעוה"ז, מתלבשים בצורה הנ"ל הממוצעת בין רוחניות לגשמי', ולכן אין כולם רואים אותם כ"א אברהם ראה¹⁶, ונדמה לו שויאכל¹⁷, וכן במנוח וכו'¹⁸, וזה נעשה ע"י החפץ הנ"ל שמחבר רוחני' וגשמיות.

ובזה מתורץ מה שהקשו במק"מ¹⁹ וברמ"ז²⁰ מה שביקש המלאך מיעקב שלחני כו'²¹, והלא הוא רוחני איך בשר ודם מעכבו, והגם שמתגשם בלבוש הנ"ל, יעזוב בגדו וינס כו'²². רק הענין, להיו' כי שרש הלבוש הלז גבוה בשרשו ממנו מצד החפץ כו', וכשנתלבש בו, שוב אין לו כח להפשיטו מעצמו, והכל ע"י רצון ה', שא"א למלאך לבא בעוה"ז אם לא ע"י שליחו' מה' שיתנו להם כח

(אור) ע' קמט ואילך.

(16) וירא יח, א ואילך.

(17) לשון הכתוב וירא שם, ח – וראה פרש"י שם. ב"מ פז, א.

(18) ראה ס' שופטים יג, א ואילך.

(19) המק"מ (שבהע' הבאה) מעתיק את פי' הרמ"ז.

(20) לזח"א קמד, א (וראה גם בזהר שם).

(21) וישלח לב, כז.

(22) וישב לט, יב.

(13) תו"א מג"א שם (וראה גם באו"א שם מקץ מא, ד). ובכ"מ.

(14) ראה גם סה"מ תרס"ב ע' רנח. עת"ר ע' קט"י. המשך תער"ב ח"א ע' ז. ועוד.

וראה גם (הממוצע דאידי הדם) מאמרי אדה"ז תקס"ח ח"א ע' עט. תקס"ט ע' רכח. מאמרי אדה"ז עה"ת ח"ב ע' תתו. אוה"ת בראשית ח"א רז, א. ועוד.

(15) ראה זח"ג מג, א. וראה בארוכה תו"ח שמות רו, סע"ב-ג. ושי"נ. אוה"ת תהלים (יהל

בהנשמה, שהוא ענין הלבוש כו'²³. וזהו ענין הג"ע שנק'²⁴ תחלת עולם העשי', כמ"ש²⁵ תחילת מעשיך, ומבואר בזהר ויקהל²⁶ שכל נשמה כשיורדת מעולם העליון לעוה"ז, יורדת תחילה בג"ע, ושם אצטיירת בדיוקנא דהאי עלמא וכו'. דהיינו²⁷ שהוא בחינת הגשמיו' שברוחניות, שכשמתלבש אח"כ נעשה צורה ורוחניות לגשמיות ממש, כגון מתיקו' שבתפוח, הוא רוחניו' של גשמיות התפוח, והתהוותו ממתיקו' הרוחניו' כמו מתיקו' ההשכלה, ע"י שאותה המתיקו' הרוחנית מתגשמת ומתלבשת בתפוח, וטרם התלבשותה ממש מתגשמת מעט להיות מקור למתיקו' גשמיות ע"י חפץ העליון המחבר סובב וממלא וכו'. ויתבאר עוד לקמן בעזרת ה'. וזהו ענין הפירות שהיו בג"ע, חיטה²⁸ או אתרוג²⁹, ר"ל רוחניות שלהם המקור לגשמיות. וכן אדה"ר דר בג"ע, לפי שהיה גופו מעולם ו"ק דיצירה וד"ס³⁰ ראשונות דעשיה, שהוא ענין תחלת מעשיך כנ"ל. ר"ל מה שברוחניות יש בחינת גשמיות, שהוא מקור לגשמיות ממש, והוא ענין ו"ק דיצירה, רוחניות ממש, כי יצירה מלשון צורה, ובינו לעשיה יש פרסא³¹, אפילו בין תחלת מעשיך, ר"ל להיות בו בחינת דיוקן ושרש הגשמיות, הוא שינוי ממהות למהות, והוא ענין

(23) בצילום הכתי"ק שלפנינו חסרות כאן כמה תיבות עד סוף הפסקא.

(24) ראה מא"א אות ג סע"י כא.

וראה גם לקו"ת דרושים לשמע"צ פד, סע"ד: והנה תחילת מעשיך הוא גן עדן התחתון שהוא תחלת עולם העשיה.

אוה"ת בראשית שבה"ע 8 (ושם: ובכ"ז מובן ג"כ מ"ש אדמו"ר נ"ע דג"ע התחתון נקרא תחלת מעשיך, היינו תחלת עולם העשיה, כמ"ש סעיף ד'. היינו כי עולם העשיה נמשך מז"ת שבמל' דעשי', וג"ע הוא ג"ר שבמ' דעשי', וע"כ הוא תחלת העשיה. ולכן ג"כ אינו תופס מקום, כי הוא ממוצע בין רוחניות ובין גשמיות. ודוגמתו מקום ארון אינו מן המדה, לפי שהיה בהיכל קדה"ק שהוא ג"ר [ראה בארוכה אוה"ת ענינים ע' רטו ואילך. וש"נ].

וראה גם מאמרי אדה"ז תקס"ה שם ע' תתקסג (בנוסח הבי'). סה"מ תרל"ה ח"א ר"ע ריח. תרל"ז ח"א ע' שלט, והנסמן שם הע' 5.

(25) נוסח ברכת זכרונות במוסף דר"ה.

(26) ראה שם ח"ב ריג, סע"ב.

(27) ראה (בענין מתיקות התפוח) תו"א וירא יג, סע"ד ואילך. וראה הנסמן ע"ז בסו"ס הגהות לד"ה פתח אליהו – תרנ"ח ס"ע פה"ו,

הע' 20-21. ועוד.

(28) ראה (לדעה זו) ברכות מ, א. ב"ר

שבה"ע הבאה.

(29) ראה (לדעה זו) ב"ר פט"ו, ז.

(30) כ"ה בכתי"ק, ואוצ"ל: ג"ס (חב"ד).

(31) ראה (בענין פרסא זו) אוה"ת ענינים

ע' קנב (ושם: כמו למשל כשכותב הרב את השכלתו באותי' הכתב, והתלמי' מבין את השכלתו ע"י אותי' הכתב, שמתוך הכתב מבין את השכל, זהו נק' בחי' פרס' המפסקת בין יציר' לעשי', שהיא למטה מכולן. וכששומע התלמיד את השכל הזה מהרב עצמו, שהרב מדבר לו הבנת שכלו באותי' דבורו, זו היא פרס' הבי' שלמעלה מהא', שהוא בחי' הפרסא המפסקת בין בריאה ליצירה. וכששומע התלמיד עצמו את השכלת הרב עצמו, ששומעו במחשבתו איך ששומעו הרב עצמו, זו בחי' פרסא הג' שמפסקת בין אצי' לבי"ע שנעלה מכולם). והנסמן שם.

וראה גם (בענין אף עשיתי – המפסיק בין יצירה לעשי') תו"א מג"א צה, ג ואילך. לקו"ת בלק סז, א ואילך. אוה"ת שם ע' קטז ואילך. וש"נ.

להבין ענין הגן עדן

הפרסא ששרשה מחשמל וכו'³². ועל כן נאמר באדם³³ וייצר, מבחינת יצירה. וארז³⁴ אור שנברא ביום ראשון היה אדם מביט בו מסוף העולם ועד סופו, לפי³⁵ שהיה בחינת גשמיות דרוחניות שאין המקום מסתיר לפניו. וכמ"כ יובן ענין קרקע הג'³⁶, כי גם הארץ כלולה מארמ'³⁷, ויש בה נפש דממלא, כח המרכיב. והמופת, שיש ארץ שמגדלת פירות אלו ויש שאינה מגדלת אלו אלא אחרים³⁸, גשמיות ההרכבה.

ועתה יובן אמרם ז"ל³⁹ שהג' הוא בטבור הארץ⁴⁰, שהוא מובחר הארץ, ושרש הנפש רוחניות דמקום הנ"ל שטרם התגשמותו היה רוחניות ממש מדבר ה', בראשית ברא את השמים ואת הארץ וכו'⁴¹, ובדיבור ותראה היבשה וכו'. ומה שנעשה בו בחינת גשמיות להיות מקור להתלבשות במקום גשמי, ע"י החפץ העליון הנ"ל, נקרא ג', וע"כ איננו נראה לעין, אלא הגשמיות המתהווה ממנו, שהם מי הנהר פרת, נראים. והי³⁶ בו רוחניו הפירו', עה"ח ועה"ד, ע"ד הנ"ל, רק שהיה הרע מופרד מהטוב⁴², והוא ג"כ גשמיות דרע מופרד מגשמיות דרוחניו, טוב. וכמ"ש⁴³ כרם היה לידידי בקרן בן שמן, עולם התענוג, וגם קרן המחבר רוחניות וגשמיות⁴⁴, שז"ס בן שמן, חכ"ע עם⁴⁵, ויעזקוהו במקיפים⁴⁶, ויסקלהו מרע⁴⁶.

ובזה יובן ענין המבואר בכ"מ שהממוצע שבין ב' בחינות, יש בו הארה עליונה יותר משניהן⁴⁷. כמ"ש בענין יעקב, שהוא מובחר שבאבות אברהם ויצחק,

(38) ראה פירש"י וישלח לו, כ. תנחומא קדושים י. וראה גם דרמ"צ עב, א.
(39) ראה פדר"א פ"א.
(40) לשון הכתוב – יחזקאל לח, יב (וראה במפרשים שם).
(41) בראשית א, א.
(42) ראה בארוכה תו"א בראשית ה, ג ואילך. ועוד.
וראה גם בענין (הטור"ר דג"ע) אוה"ת תתשסג, ב ואילך (בנוסף למקומות שנסמנו לעיל).
(43) ישע"י ה, א"ב.
(44) ראה בארוכה סידור (עם דא"ח) ח"א קח, א"ב. וש"נ.
(45) בכ"ק יש כאן תיבה שאינה ברורה.
(46) ראה פירש"י עה"כ שם.
(47) בענין זה ראה גם בארוכה אוה"ת ענינים ע' קסז. ע' קעא ואילך, והנסמן שם.

(32) ראה תו"א לך לך יב, ג ואילך. ועוד.
(33) בראשית ב, ז.
(34) ראה חגיגה יב, א. ב"ר פ"א, ב. פי"ב, ו.
פמ"ב, ג. שמו"ר רפ"ה. ועוד.
(35) בבחי' אור זה (בכמה אופנים) ראה ספר הערכים-חב"ד (כרך ד) ע' תקיג ואילך בארוכה. וש"נ. וראה שם ע' תקיז.
(36) בכל הבא לקמן ראה בארוכה מאמרי אדה"א ויקרא ח"ב ע' תדש ואילך. סה"מ תרס"ב ע' רצט ואילך. עת"ר ס"ע שטז ואילך. וש"נ.
(37) ראה מאמרי אדה"א ויקרא שם ריש ע' תשג: כידוע דקרקע הגן הזה הוא למעלה ג"כ מרוחניות דד' יסודות דארמ"ע שמורכבים מטור"ר כו', אבל רוחניות דד' יסודות נעשה קרקע לגן זה באופן שאין בו שום הרכבה מרע כלל, כי מקום זה הוא מובדל ברוחניות מכל תערובות טור"ר.
וראה המשך הדברים שם.

בחינת ת"ת⁴⁸ המחבר חו"ג כו'⁴⁹. ויפלא כלל זה בבחינת כתר⁴⁵, הממוצע בין מאציל לנאצלים⁵⁰, איך ובמה הוא מחברם, אם נאמר שכל חיבור בין ב' בחי'⁴⁵ מוכרח להיות ע"י עליון יותר. ויובן כי יש ב' בחינות ממוצעים⁵¹, כי יש ב' בחי', אורך⁵², יוצר בראשית, ובין זרוע לזרוע, והוא בחינת אורך ורוחב. אורך, השתלשלות עולמות א"ק, אבי"ע, וגם בעשי' גופא ג' עולמו, עולם העליון, מקום מלאכים ונשמו', עולם האמצעי, עולם השפל. בין כל עולם יש ממוצע, וענין אותו הממוצע הוא פחות מדרגה מהעליון ונעלה מהתחתון. כענין משה בין האלקי' לישראל, שאמרו לו ישראל⁵³ דבר אתה עמנו ונשמעה, ע"י שתחסרהו מעט מאלוקים⁵⁴, הוא שעת הצמצום. ועד"מ⁵⁵, הקוף ממוצע בין המדבר לחי, ואדני השדה בין חי לצומח, וקוראל בין צומח לדומם. הב' בחי' רוחב, כמו חב"ד

בר שכל גדול יכול להבינו שכלו בדבורים מועטים. אך כשרוצה להשפיע שכלו לתלמיד קטן אזי צריך להסביר לו בדיבורים רבים וזה ההסבר נק' אורך שהוא ההשפלה למטה. ורוחב נק' ימין ושמאל חו"ג ואין השפלה זו למטה רק במקום א' דהיינו בהמשפיע הטיית השכל לזכות או לחוב כו'. וגכ"ע"מ מנהר שהמים יורדים ממקום גבוה כו' והוא נק' אורך שהמים שהיו בתחלה במקום גבוה ירדו למטה אבל רוחב הוא במקום א' רק שנתוסף בהרחבה כו'. וראה המשך הדברים שם, ומביא גם הענין הנ"ל דאבות ושבטים. וראה גם ביאורו⁵⁶ להצ"צ ח"א ס"ע שז"ח (ומציין לדרוש הנ"ל באוה"ת תהלים).

(52) כ"ה בכת"ק, ואולי מיותר.

(53) יתרו כ, ז.

(54) תהלים ח, ו.

(55) דוגמאות אלו הובאו בע"ח שם בארוכה (ושם: אמנם בכל אלו הד' בחי' הפרטיות יש בחי' א' כוללת כולם, והיא ממוצעת בין בחי' ובחי', הכוללת שתיהן, דוגמא מ"ש חכמי הטבע, כי בין הדומם והצומח הוא הקוראלי, הנקרא אלמוגים, ובין הצומח והחי הוא אדני השדה הנזכה במסכת כלאים, שהוא כמין כלב, גדל בקרקע, וטבורו נשרש בקרקע ויונק משם, וכשחותכיו הטבור שלו מת, ובין החי והמדבר הוא הקוף). וראה בכ"ז אוה"ת שם ע' קטז, והנסמן שם.

(48) ראה (שיעקב תפארת) זהר ח"א פז, ב. ח"ג לח, רע"א. פרדס שכ"ב פ"ד. ועוד.

(49) שאברהם חסד – ראה ספר הבהיר אות קצא. זהר חדש (תולדות) כו, א. פרדס שכ"ב פ"ד. ארחות צדיקים שער יז (וראה סה"מ תרמ"ב ע' ז הע' 12). ועוד.

שיצחק גבורה – ראה זהר ח"א צ, ב. רכ, ב. ח"ב רעו, א. ח"ג שב, א. פרדס שם. ועוד.

(50) ראה ע"ח שמ"ב פ"א בארוכה. וראה גם תו"א הוספות לויחי קה, סע"א. סידור (עם דא"ח) ח"ב תמט, ב ואילך. וש"נ. מאמרי אדה"ז תקע"ע ע' עח. אוה"ת שמות ח"ב ע' תקעב. סה"מ תרל"ב ח"א ע' קלו. תרל"ז ח"א ס"ע שמה"ו. תרנ"ט ע' קצג ואילך. וראה מאמרי אדה"א ויקרא ח"ב ע' תס. וש"נ.

(51) בכל הבא לקמן (ב' אופני התפשטות – לאורך ולרוחב) ראה מאמרי אדה"ז תקע"ב ריש ע' ס (ושם: וכמ"ש במ"א בענין אורך ורוחב, אין קורין אבות אלא לשלושה, שהם תג"ת, כולם נק' אבות, להיותם בערך א', והוא עד"מ הרוחב שכולו במקום ומצב א', משא"כ י"ב שבטים שהם מדריגה נמוכה מן האבות, נק' אורך שנמשך מלמעלה למטה. וזהו ענין שניז"ל אורך, קומה של יוצר בראשית, ורוחב, בין זרוע לזרוע כו' ע"ש).

וראה גם בארוכה אוה"ת תהלים (יהל אור) ע' תקעב (ושם: ולהבין פ"י קומה שהוא בחי' אורך שנשתלשל למטה מטה עד עולם העשי' ועד"מ השפעת הרב לתלמיד כשהתלמיד הוא

להבין ענין הגן עדן

שעומדים בג'ר⁵⁶ וכן חג'ת וכו'. והם שני נגדיים בבחינה א', ואזי הממוצע ביניהם המחברם עומד באמצע, כמו ת"ת בין חו"ג, והוא עליון יותר משתיהם. וגם בזה יש ב' בחי', סגול, אזי הממוצע עומד מעט למטה, כי אחרון הוא בא⁵⁷. כמו מידת הרחמנו, מצטרפת לבוא אחר התעוררו' החסד, ואחר התעוררו' הגבורה לעמוד נגדו לומר למה תעמוד בעזרו, הלא מעשיו מקולקלים וכו', יבוא הרחמנות ויכריע ביניהם לומר הן אמת כדברך, מ"מ רחמנות עליו. נמצא הוא בציור סגול⁵⁸. ואחרון חביב⁵⁹ הוא הת"ת, סוד הכתוב השלישי המכריע בין ב' כתובים⁶⁰, שהיא מידה א' מ"ג מדות שהתורה נדרשת בהן⁶¹, ששרשן מ"ג מידות דא"א⁶¹. ובכח מידה זו המתגלי' בת"ת יותר מבחו"ג, כי אור וכלי שלו שניהם מהוי⁶², ואין שם שום הסתר פנים, ע"ז הוא מכריע בין חו"ג, אל, אלהים⁶³. וז"ל⁶⁴ אל אלוקים הוי⁶⁵, הוא יודע, שהוי' מכריע בין חו"ג⁶⁶, ע"י דעת עליון⁶⁷ שרשו⁶⁸.

ופעמי' שהדעת עצמו מכריע בין חו"ג⁶⁹, כענין שיקול הדעת⁷⁰, שהוא ענין גילוי הדעת, סובל חו"ג, שיוכל להטו' כלפי זכות וכלפי חוב, וכפי הכרעתו כן יקום. ואז המכריע למעלה מחו"ג, כציור סגולתא⁷¹. הוא ענין אין ב"ד פחות משלשה⁷² והשליש⁷³ עליון מכולם, שהם משני צדדים, זבל"א וזבל"א⁷⁴ כנודע⁷⁵. מה שאין כן הממוצע שבבחינת אורך, נהפוך הוא⁷⁶, שהוא למטה מהמשפיע, וגבוה מהמקבל. אך צ"ל א"כ איפוא במה מחברם.

-
67 כ"ה בכתי"ק, ואוצ"ל: שעליון.	56 תיבה זו אינה ברורה בכתי"ק.
68 ראה (שהתפארת עולה עד הכתר) זח"ב	57 עפ"י לשון רז"ל – ע"ז עג, ב.
קעה, א (הובא בלקו"ת שה"ש מז, ד). שערי	58 בכתי"ק נוסף כאן ציור סגול.
אורה (להר"י גיקטליא) שער ה (סג, ב. סה,	59 ראה ב"ר פע"ח, ח. פרש"י וישלח לג,
א – בהוצאת ווארשא תרמ"ג). לקו"ת תזריע	ב.
כב, ריש ע"ב. במדבר ה, ד. נשא כא, ג. מסעי	60 תו"כ בתחלתה.
צו, ב. אוה"ת ענינים ע' קעא בארוכה. המשך	61 ראה לקו"ת בהעלותך ל, ב. עקב טו,
תער"ב ח"א ס"ע רחצ"ט. וש"נ.	רע"ג. פ' ראה לג, ד. הובא גם בשם הה"מ
69 ראה בארוכה (בענין זה שבדעת) סה"מ	בסה"מ תרכ"ו ע' דש. תרכ"ז ע' תמו. וש"נ.
עת"ר ע' קנו ואילך. ע' קסו ואילך. וש"נ.	62 ראה בארוכה תו"א נח י, סע"ב ואילך.
70 לשון רז"ל סנהדרין ו, ב. ועוד.	המשך תרס"ו ע' תשא. ועוד.
71 בכתי"ק נוסף כאן ציור סגולתא.	63 ששמות אלו הם חו"ג – ראה הנסמן
72 לשון הרמב"ם הל' סנהדרין פ"א ה"ד.	בהע' הבאה.
ובכ"מ.	64 ראה גם עטרת ראש סט, ריש ע"ב.
73 כ"ה בכתי"ק.	אוה"ת שמות ח"ה ע' גקד. במדבר ח"ב ע'
74 = זה בורר לו אחד וזה בורר לו אחד –	תשכ"ב.
סנהדרין כג, א בארוכה.	65 יהושע כב, כב.
75 ראה גם אוה"ת שמות ח"ד ע' א'קב.	66 ראה גם סה"מ תרנ"ד ס"ע י וסה"מ
76 אסתר ט, א.	תרנ"ז ס"ע פה"ו – הדעות בבחי' אלו.

אמנם יובן במה שאנו אומרי' שהוא למטה מהמשפיע וגבוה מהמקבל היינו במדרגת הגילוי, אבל מצד המקור יש בו בחינה עליונה משניהן. כי הנה גם המקבל בשרשו גבוה מהמשפיע⁷⁷, כנודע⁷⁸ בענין ארץ קדמה⁷⁹ במחשבה כו'. ושמים קדמו לארץ, הוא מה שמשפיע גבוה בגלוי מהמקבל. וזהו כשנטה⁸⁰, נטה שמים ואח"כ ארץ וכו'. ואמנם בבחינה א' נאמר⁸¹ קורא אני עליהם יחדיו ששניהם שקולים, כי יש בחי' שלמעלה גם ממחשבה, ולגבי אותה בחינה שניהם שקולים. ואור אותה בחינה מאירה ביותר בממוצע שבין שמים לארץ, בחי' כי כל⁸² דאחיד בשמיא וארעא⁸³.

ביאור זה, היות נודע שכל דבר יש לו ב' מיני חיות⁸⁴, א' מממלא, היא הנפש שבו. ב' מסובב, הוא הגוף שבו. והנה, גם התהוות הגוף מהסובב הוא רצון העליון ובאמצעות הממלא⁸⁵, דהיינו שגם הגוף יש לו נפש וצורה, ופעולת הסובב היא מה שאותו הנפש מתגשמת והייתה לגוף. ויש כאן ג' בחי', הנפש כמו שהיא בשרשה בממלא, היא מבחינת חכמה. הגוף הגשמי, ששרשו מסובב, רצון העליון. הגשמת הנפש להיות בגוף, היא בחינה שלישית. והנה לא ראי זה כראי זה⁸⁶, מעלת הנפש ושרש', היא ח"ע, על הגוף, ששרשו בחי' רצון העליון, במה שהחכמה היא בחי' פנימי' יותר מהרצון ויש בה טוב טעם ודעת. וז"ס והחכמה תחי' בעליה⁸⁷, הרצון שהוא בעלי' דחכמ', יקבל חיות מהחכמ' במה שהיא בחי' פנימי⁸⁸. וכמו כן הנברא הנמשך ממנה, יש בו חיות בפנימי', להיו' משכיל על דבר וחי בתנועה כו'. משא"כ הרצון, בחינה חיצוני' בלי טעם. ובעבור זה גוף הנברא המתהווה ממנו, אשר התהוותו היא מבלי המשכת חיות בתוכיותו, אלא רק מצד כי הוא צוה⁸⁹ ע"כ נבראו, הוא דומם וגולם, עדמ"ש⁹⁰ גלמי ראו עיניך, שגוף

84 ראה (ובהבא לקמן) תו"א מקץ ומג"א שבהע' 13.

וראה (בכללות ענין ממכ"ע וסוכ"ע) תו"א מג"א צ, ב. וראה גם לקו"ת אמור לא, א ואילך. פ' ראה כא, סע"ב. דרמ"צ (שם) יד, סע"ב ואילך. ס, ב ואילך. ועוד.

85 תו"א מג"א צב, ד. דרמ"צ סא, ב. סה"מ תרנ"ט ע' צז ואילך. לקו"ש חט"ו ע' 336 הע' 42. וש"נ. וראה גם אוה"ת ענינים ע' קכו. וש"נ.

86 לשון רז"ל – ב"ק ב, א. ועוד.

87 קהלת ז, ב.

88 לקו"ת ואתחנן י, ריש ע"ד. המשך

תער"ב ח"ה ע' אלקצט. וש"נ.

89 תהלים קמח, ה (ושם: כי הוא צוה

ונבראו).

90 שם קלט, טז.

77 ראה גם ביאור"ז להצ"צ ח"א ע' שמש. המשך תרס"ו ע' קנ. וש"נ. ע' רלג. וש"נ. המשך תער"ב ח"א ע' רמ. ח"ג ע' תרס ואילך. ח"ג ע' אער. ועוד. וראה אוה"ת ענינים ע' רלה. וש"נ.

78 ראה (עד סוף הפיסקא) תו"א ויגש מג, סע"ג. תו"ח בראשית רל, ג. המשך תרס"ו ע' תנא ואילך. לקו"ש ח"ו ע' 76.

79 ראה חגיגה יב, א (ושם הוא פלוגתא בזה).

80 ראה פדר"א פי"ח (ושם: נטה ימינו ברא שמים, נטה שמאלו וברא ארץ). זח"ב כ, א. לז, א. פה, א.

81 לשון הכתוב – ישעי' מח, יג.

82 דברי הימים-א כט, יא.

83 ראה זח"א לא, א.

להבין ענין הגן עדן

אדה"ר היה דומם ממש, לפי שנשמתו מח"ע, ובו בלבד הוא שלימו' ההרכבה דסובב וממלא כו' (משא"כ בבהמו' וחיו' שגופם צומח, להיו' נשמתם חיה בלבד, כמ"ש במ"א⁹¹ וד"ל. ועד"ז ענין הגולם שבראו התנאים בכח ש' מ"ב דבראשי', בלי חכמ', וד"ל).

אמנם יש מעלה ברצון העליון, יתירה הרבה מאד נעלה על החכמ'. עם היותו חיצוני', הוא חיצוניות דא"ס ממש, אשר כחו לא"ס. כאשר החוש יעיד בהמתהווה ממנו, היינו גוף גשמי, אשר אין שום אופן להתהוותו ע"י התלבשות החיות בתוכיותו מהחכמ', כי אין ערוך כלל גשמי' לרוחני'. אשר ע"ז קול ה' קורא שאו וראו מי ברא אלה⁹² דווקא וכו'. ובזאת יתהלל המתהלל⁹³, מתהלו' דכתר המתגלו' בזאת, נוק' דאצי⁹⁴, להו' מאין ליש. השכל וידוע ממילא בחכמ' דא"ס שלמעלה הרבה מחכמ' דאצי, אשר אל יתהלל חכם בחכמתו וכו', כי אם בזאת דווקא יבוא אל הקודש⁹⁵ ומובדל⁹⁶, סוכ"ע כו'.

בזאת יתהלל המתהלל השכל וידע אותי גו'.
 (94) היינו מל' דאצי' – ראה הקדמת התקו"ז (יא, סע"ב). פרדס שכ"ג ערך זאת (פ"ז).
 (95) אחרי טז, ג (ושם): בזאת יבוא אהרן אל הקדש).
 (96) ראה ראה בארוכה תניא פמ"ו (סה), סע"ב ואילך, ובהמובא בתניא השלם שם.
 אגה"ת פ"י (צט, סע"א-ב).

(91) ראה תו"א בראשית ג, סע"ד ואילך.
 ד, סע"א-ב. מאמרי אדה"ז עה"ת ח"א ע' טו ואילך.
 (92) ישע"י מ, כו (שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה).
 (93) ירמ"י ט, כב-ג (ושם: כה אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו ואל יתהלל הגבור בגבורתו אל יתהלל עשיר בעשרו, כי אם

צילום כתי"ק של העמוד הראשון של המאמר

[illegible]

לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' שניאור זלמן ע"ה

בן הרה"ח ר' נתן ע"ה

גורארי'

נפטר ביום הש"ק א' דראש השנה ה'תשס"ד

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי ולזכות משפחתו שיחיו

בתיבה
וחתימה
טובה
לשנה
טובה
ומתוקה!

